

Matej Lupinc po očetu Danilu prevzel kmetijsko podjetje s kmečkim turizmom in prodajo vina

8

V Gorici zelena luč za tretji sklop obnovitvenih del na Korzu Verdi

13

Goriške okuse podaljšali

12

IZ PONVE V MORJE

00820

00821

00822

9 777124 666007

PETEK, 20. AVGUSTA 2010

št. 196 (19.903) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrlj nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Cossiga in vijugasta pot naše manjšine

SANDOR TENCE

Smrt Francesca Cossige je marsikomu priklicala v spomin državne spletke, rovarjenje tajnih služb in pri nas Gladia z mračnimi leti v Benečiji. Odšel je človek, ki je marsikaj vedel, ali pa je dajal vtis, da ve za ozadja teh ali onih skrivnostnih dogodkov. A to sodi v preteklost, čeprav ima človek sodeč po dogajanjih v Reziji in v Benečiji marsikdaj vtis, da še vedno obstaja neka zakulisna »režija« proti tamkajšnjim Slovencem. Zgovorno je pismo, ki so ga nekateri beneški župani v zvezi z dvojezično solo poslali italijanskemu zunanjemu ministru Francu Frattiniju. Pismo je na srečo ostalo brez odziva, toda poteza je bila res zelo čudna.

Cossiga ni bil samo človek Gladia in »ruskih« Rezjanov, temveč je bil tudi politik, ki je, ob občutljivosti za narodne manjšine, zelo dobro poznal našo stvarnost. Med prvimi italijanskimi politiki je zaslutil, da je razkroj Jugoslavije neizbežen in da bo Slovenija postala država, tudi njegove ocene o Titu so bile za italijanske razmere proti toku. Pokojni politik je bil človek prejšnjega stoletja in časov, ki jih ni več, bil pa je sogovornik naših krajev in posredno tudi slovenske manjšine.

Res je, da danes nimamo več meje, da je Slovenija članica EU in da smo se tudi Slovenci v Italiji precej sprememnili. Ljubljana nam je vse bližja, Rim pa vse bolj daleč. Morda gre za lokalno različico federalizma, a danes nas v rimskih »palačah« praktično ne poznajo. Poglejmo aktualno vlado, v kateri se kar trije predstavniki na papirju ukvarjajo s Slovenci, a nihče ni pravi sogovornik manjšine. To bi moral najbrž biti minister za dežele, ki pa ni, še najbližja tej vlogi sta vladna podatljnika na notranjem in zunanjem ministrstvu. Politični voditelji slovenske manjšine morajo tako v glavnem v Rim prek Ljubljane, kar je precej dolga in vijugasta pot.

Naši kraji so doživelji in še doživljajo velike spremembe, a ni nikjer rečeno, da so vse spremembe dobre. Cossiga je morda odnesel v grob tudi kakšno skrivnost v zvezi s Slovenci, kdo ve. A to je stvar zgodovine. Staro se poslavljajo in ga ne bomo pogrešali, novega pa ni, razen če mislimo, da je novost - Silvio Berlusconi ...

IRAK - Dobrih deset dni pred napovedanim rokom

Ameriške bojne enote odšle iz države

Nekdanji ameriški predsednik George W. Bush (desno) je 1. maja 2003 slovenso izjavil, da je »misija v Iraku končana«; dobrih sedem let kasneje se iz države umaknile zadnje ameriške bojne enote, in Iraku pa še naprej praktično vsak dan umirajo predvsem civilisti

ARHIV ANSA

ITALIJA - Konflikt s Finijem se zaostruje

Berlusconi mrzlično išče izhod iz zagate

RIM - Merjenje moći med Berlusconijem in Finijem se je nadaljevalo tudi pred današnjim kočljivim vrhom Ljudstva svobode, na katerem naj bi premier s svojimi najožjimi sodelavci sprejel strategijo za zmago v parlamentu. Finiji bo ponudil dokument s štirimi programskimi točkami (pravosodje, davki, federalizem in jug), in če ga bo ta zavrnil, bo pač on kriv za padec vlade. Padec, o katerem resno razmišlja Bossi, ki predлага volitve konec novembra. Berlusconi se bo z vodjo Severne lige sestal prihodnji teden, opozicija pa medtem vztraja pri preverjanju trdnosti vlade v parlamentu.

Na 4. strani

VOLITVE - Tržaška Pokrajina

Bassa Poropat in Ret najbrž kandidata

TRST - Maria Teresa Bassa Poropat in Giorgio Ret se bosta mora prihodnjo pomlad potegovala za predsedstvo tržaške pokrajinske uprave. Stranka Ljudstva svobode se je za devinsko-nabrežinskega župana že opredelila tudi na deželnih ravnih, kandidatura Basse Poropat pa je odvisna seveda predvsem od njene izbire ter od političnih razmer v levih sredini, kateri pripada predsednica Pokrajine. V primeru izvolitve bi moral Ret zapustiti županski stolček v Nabrežini.

V Miljah bo menda spet kandidiral župan Nerio Nesladek,

cigar delo pozitivno ocenjujejo stranke njegove levosredinske koalicije. Miljska desna sredina še išče svojega županskega kandidata.

Vse je še odprto v Trstu. V desni sredini se govori o županski kandidaturi Piera Camberja (Ljudstvo svobode), v levi sredini pa o morebitni kandidaturi tajnika Demokratske stranke Roberta Cossolinija. V obeh koalicija vsekakor iščejo svojega Riccarda Illyja, nestrankarskega oziroma nadstrankarskega kandidata.

Na 5. strani

SLOVENIJA - Menedžerski prevzemi Pivovarne Laško in Istrabenza

Tožilci vložili obtožnico za Boška Šrota in Igorja Bavčarja

Obtoženih skupno devet fizičnih in šest pravnih oseb - Bavčarjev odvetnik zanikal navedbe v obtožnici

LJUBLJANA - Obtožnica, ki jo je posebna skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala julija vložila v primeru menedžerskih prevzemov Pivovarne Laško in Istrabenza, nekdanjega direktorja pivovarne Boška Šrota bremenil zlorabe položaja ali pravic in ponareditve ali uničenja poslovnih listin, prvega moža Istrabenza Igorja Bavčarja pa pranja denarja.

Kot piše včerajšnji Dnevnik, se tožilstvo v obtožnici - ki je bila podana zoper devet fizičnih in šest pravnih oseb - osredotoča predvsem na lastninjenje Pivovarne Laško. Nekdanemu generalnemu direktorju in nekdanemu največjemu lastniku družbe Šrotu očita več kaznivih dejanj, in sicer v treh primerih zlorabe položaja ali pravic in v enem primeru ponareditve ali uničenja poslovnih listin.

Nekdanji predsednik uprave Istrabenza Bavčar je obtožen kaznivega dejanja pranja denarja. Kriminalisti, ki so proti njemu podali kazensko ovadbo, so ga sicer sumili kaznivih dejanj zlorabe položaja in ponarejanja listin.

Bavčarjev odvetnik Aleksander Čeferin je včeraj pojasnil, da so obtožnico prejeli v ponedeljek, narino pa se bodo v predvidenem osemndevnem roku tudi pritožili. Kot je zatrdil, Bavčar namreč ni storil kaznivega dejanja pranja denarja, temveč se je tako pač odločilo tožilstvo. Čeferin je obtožbo zoper Bavčarja označil kot politični pamflet. "Obrazložitev se začne s citatom bivšega ministra za gospodarstvo, ki je v nem časopisu govoril o svoji teti. Takih obtožb v demokratičnih državah že desetletja ni več," je zatrdil. Dodal je, da kaznivo dejanje pranja denarja v obtožnici ni niti približno utemeljeno, "saj se Bavčarju očita, da je denar pral tako, da ga je imel na NLB". Če bo na sodišču prisoten ustrezen strokovni pogum in če se bo odločalo zgolj po pravu in brez vpliva populističnih politikov, bo postopek zoper gospoda Bavčarja ustavljen. Bavčar pa je povedal, da sam obtožnico še ni prejel.

Obtožnica je po navedbah časnika poleg Bavčarja in Šrota podana še proti direktorju Maksime Holdinga in nekdanemu lastniku podjetja Microtrust Nastji Sušinskemu, nekdanemu svetovalcu za finance v Istrabenzu Kristjanu Sušinskemu, lastniku Sportine Bahtijaru Bajroviču, kranjskemu odvetniku Branku Lipovcu, nekdanemu direktorju Infond Holdinga Matjažu Rutarju, nekdanji "slamnati" lastnici Šrotovega podjetja Kolonel Danijeli Rakovič in Šrotovi poslovni sodelavki Vesni Rosenfeld.

Poleg Sportine in Microtrusta, prek katerih je Pivovarna Laško družbam iz Bav-

Obtožnica Boška Šrota (desno) bremenil zlorabe položaja ali pravic in ponareditve ali uničenja poslovnih listin, Igorja Bavčarja (levo) pa pranja denarja

AFERA HYPO GROUP ALPE ADRIA Sanader zanikal vse očitke glede korupcije

ZAGREB - Biši hrvatski premier Ivo Sanader je za avstrijsko tiskovno agencijo APA zanikal vse obtožbe o korupciji, ki naj bi bile povezane z njim v aferi avstrijske banke Hypo Group Alpe Adria. Zatrdil je, da ni "nikoli prejemal provizij za posredovanje pri kreditih Hypo Alpe Adria", prav tako pa ni prejemal "nobenih nezakonitih plačil".

Sanader je preko svojega pooblaščenca avstrijski tiskovni agenciji še zatrdil, da "ni nikoli nikomur zavezano omogočil prednosti pri naročilih hrvaške vlade". Poudaril pa je tudi, da so bila protikorupcijska pravila, ki veljajo danes, sprejeta še v času njegovega vodenja hrvaške vlade.

Sam Sanader se sicer še ni oglašil pred kamerami v zvezi z navedbami, da naj bi hrvaško državno tožilstvo sprožilo preiskavo proti njemu, ker naj bi prejel 800.000 nekdanjih nemških mark podkupnine od poslovnega Miroslava Kutleja, da bi mu uredil posojilo pri banki Hypo Alpe Adria. Šlo naj

bi za "provizijo" v višini 20 odstotkov vrednosti kredita.

Hrvatski mediji so se razpisali tudi, da je Sanader skupaj s svojo ženo in hčerkama zapustil Hrvaško. Sanaderjeva družina je dan po arretaciji hrvaške milijonarke in direktorcev razvpitega podjetja Fimi-Medija Nevenke Jurak pristala na losangeleškem mednarodnem letališču, mediji pa ugibajo, ali je Sanader pobegnil pred roko pravice.

Nekdanji hrvatski premier je po prisluhu hrvaškega Nacionala v preteklih mesecih že veliko časa preživel v tujini, za nadnod pot v Los Angeles pa naj bi se odločil pot, ko so mu viri v policiji namignili, da bo aretirana Jurakova. Nacional še spominja, da Sanaderjeva hči Petra v New Yorku študira igro, svojo igralsko kariero pa naj bi želela začeti prav v Hollywoodu.

Afera okrog podjetja Fimi-Medija je pred meseci razkrila, da je Jurakova po tem, ko je HDZ prevzel oblast, nezakonito dobivala donosne državne posile in tako državo oškodovala za milijone kun. (STA)

KOPER Za trk ladje kriva poveljnik in luški pilot

KOPER - Za nedeljsko nesrečo v Luki Koper sta kriva luški pilot in poveljnik ene od vpleteneh ladij, je pojasnil pomorski inšpektor Radko Glavina. Zoper niju so že uveli postopek. Pojasnil je še, da je trčila samo ena ladja, in sicer ladja UASC Medinah v potniško ladjo Thomson spirit, ki je že bila varno vezana ob pomol.

Po besedah Glavine ladje med prištanjem in preden izplovejo uporabljajo lastni pogon, vlačilci pa so nanje privedeni le kot pomoč. Tudi v tem primeru je bil na omenjeno ladjo privezan vlačilec, saj je UASC Medinah ravno pristajala. Vlačilec je ladjo pred trkom vlekel nazaj, vendar je vseeno prišlo do trka, in sicer zaradi prepoznega ukaza v stroj in vlačilcu "vozi - vlec nazaj". Po trku so na ladji UASC Medinah izvedli tudi inšpekcijski nadzor, ki je izključil možne tehnične napake in potrdil krivdo poveljnika in luškega pilota, ki je bil v času trka na ladji kot svetovalec poveljnič.

Ceprav je bilo na potniški ladji več kot 1.300 ljudi, se nikomur ni zgodilo nič, nastala je le materialna škoda. (STA)

SLOVENIJA - Osnutek novega pokojninskega zakona

Sindikati bodo prihodnji teden oblikovali pripombe na osnutek

LJUBLJANA - Predstavniki vseh sindikalnih central bodo prihodnjem tedenu dokončno oblikovali odgovor na osnutek novega pokojninskega zakona, ki ga morajo podati do konca meseca. Nasprotovanje so izrazili že ob prejemu osnutek v začetku avgusta, zato vsebinski "presenečen" ni pričakovati, je včeraj dejal predsednik ZSSS Dušan Semolič.

Sindikati se bodo prihodnjem tedenu še enkrat sestali, da bi oblikovali dokončen odgovor, je povedal izvršni sekretar Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Andrej Zorko. Predvidoma v prihodnjem tednu bodo imele sindikalne centrale na to temu tudi skupno novinarsko konferenco.

"Ne bo presenečenja, kakšen bo naš odgovor na ponudbo, ki smo jo dobili," je na včerajšnji novinarski konferenci v Ljubljani, sicer namenjeni predstavitvi vpliva dviga minimalne plače na brezposelnost, dejal Semolič. Dodal je, da bodo "konstruktivne predloge", kakršne pričakuje predsednik vlade, zagotovo poslali pravčasno. Vlada odgovor na osnutek pričakuje

DUŠAN SEMOLIČ

do 31. avgusta.

V ZSSS so nasprotovanje predlogu izrazili že 6. avgusta, ko jim je vladna stran poslala osnutek reforme. Potrdili so, da bodo v primeru sprejema zakona začeli zbirati podpise za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu. Kritični so do predvidenega dviga starostne meje za upokojitev na 65 let oz. podaljšanja pokojninske dobe na 43 let za moške in 41 let za ženske, saj da so določeni delavci iztrošeni, da je njihovo zdravje načetno in da ne bodo mogli delati dlje. Nasprotujejo tu-

di razširjeni obdobja, ki se uporablja za izračun pokojninske osnove, s sedanjih 18 na 34 let.

Osnutek reforme med drugim predvideva še, da bodo za predčasno upokojevanje - moški se bodo lahko upokojili pri 60 letih starosti in 40 letih pokojninske dobe, ženske pa z 38 leti pokojninske dobe - veljali malusi. Po drugi stani bodo tisti, ki bodo delali tudi po izpolnitvi pogojev, ob plači mesečno dobili še 20 odstotkov predčasne pokojnине.

Osnutek tudi predvideva ohranitev t.i. časovnega bonusa za otroke, na račun katerega bo mogoče upokojitveno starost za pridobitev starostne pokojnine znižati po osem mesecih za vsakega otroka, a največ do dveh let.

Premier Borut Pahor je ob predstavitvi osnuteka 9. avgusta dejal, da bo vlada po prejemu pripomb ocenila, ali so "takšne narave, da bi kazalo, da so za nadaljevanje socialnega dialoga koristne". Če ne bodo, bo osnutek postal predlog zakona in ga bo poslala v DZ. (STA)

Prijatelj v ponedeljek pred sodiščem

KOPER - Glavna obravnavna zoper priprtega poslanca SNS Srečka Prijatelja se bo na koprskem okrožnem sodišču začela v ponedeljek, je potrdil njegov zagovornik Luka Gaberščik. Policisti so Prijatelja pridržali 9. marca, v priporu je od 13. marca, okrožno državno tožilstvo pa je obtožnico vložilo konec maja. Obtožnica Prijatelja bremeni nadaljevanega kaznivega dejanja izsiljevanja, nadaljevanega kaznivega dejanja samovoljnosti in kaznivega dejanja nedovoljene proizvodnje in prometa z orožjem ali eksplozivi.

Policisti so Prijatelja pridržali, ko je od novogoriškega podjetnika Marjana Mikuža prejel več kot 300.000 evrov. Denar naj bi izviral iz domnevno spornih poslov, povezanih s prodajo zemljišča na Orleški gmajni pri Sežani za logistični center Luke Koper. Preiskavo je tožilstvo nato razširilo še na nekatere druge posle. Kaznivo dejanje izsiljevanja tožilstvo Prijatelju očita glede poslov z Mikužem in divaškim županom Matijom Potokarjem. Glede Mikuža je Prijatelj po pridržanju večkrat pojasmil, da je le šel iskati denar, ki mu ga je Mikuž dolgoval. Poleg tega je tudi večkrat opozoril, da je v priporu zaradi "policiskega konstrukta".

V Avstriji krave napadajo pohodnike

DUNAJ - V Avstriji so v zadnjem času zabeležili več napadov krav na pohodnike. Krave pred nevarnostjo običajno bežijo. Strokovnjakinja iz inštituta za veterino na dunajski univerzi meni, da so napadi predvsem posledica nagona krav za zaščito črde ali samoobrambe. Sicer miroljubni preževalovalci so običajno nevarni zaradi svoje velikosti in teže in ne zaradi rogov ali agresivnosti, menijo strokovnjaki. Veterinarji zato svarijo, da je treba biti ob srečanju s kravo enako previden kot ob srečanju s psom. Pohodniki bi se moralni izogibati predvsem kravam s telički, ker želijo samice zaščititi svoje mladičeve. Napadalni so lahko tudi biki, ki želijo zaščititi svojo čredo.

Samotna smrt koprskega brezdomca

KOPER - V sredo popoldne je domačin v bližini nakupovalnega središča Supernova v Kopru odkril truplo brezdomca. Mrlič je v razpadajočem stanju ležal v šotoru v goščavi. Po poročanju spletne strani Primorskih novic naj bi šlo za 55-letnega Franca F. iz Zasavja, Belo Krajine ali Dolenjske. Ker pokojnega ni bilo mogoče z gotovostjo prepozнатi, je preiskovalni sodnik odredil obdukcijo. Na kraju baje niso odkrili znakov nasilja.

Enoletna deklica padla z balkona

ŠMARJE PRI JELŠAH - Na območju Šmarja pri Jelšah je v sredo popoldne med igro z ograjenega balkona stanovanjske hiše padla leto dni stara deklica. Pri padcu s približno dveh metrov in pol se je deklica hudo poškodovala in so jo, potem ko so ji prvo pomoč nudili domači in reševalci, s helikopterjem odpeljali v ljubljanski klinični center. Celjski policisti so med preiskavo že ugotovili, da ne gre za kaznivo dejanje.

Pri Mednem strmoglavilo manjše letalo

MEDVODE - Pri kraju Medno blizu Medvod je včeraj popoldne strmoglavilo manjše letalo. Na krovu letala sta bili dve osebi, v nesreči se je ena lažje poškodovala, druga pa ni bila poškodovana, so potrdili na Policijski upravi Ljubljana.

LJUBLJANA - Oster odziv ministra Boštjana Žekša

»Dogajanja v Reziji ostanek preteklih temnih časov«

Iskati rešitve v evropskem duhu - Na delu je tudi slovenska diplomacija

LJUBLJANA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš je izrazil razočaranje nad odločitvijo občinskega sveta v Reziji, da se občino izbriše s seznama občin, v katerih velja zaščitni zakon za Slovence v Italiji. »To je ostanek preteklega časa, ko so ljudi učili, da so na drugi strani meje v Sloveniji sovražniki,« pravi minister. Žalosti ga, da se skupina ljudi očitno tako boji slovenstva, da je pripravljena žrtvovati tudi lastne ekonomski interese, ki so povezani s tem zakonom, da bi se imelo čim manj stikov z državo Slovenijo. »Mislim, da je to narobe, še posebno v teh časih, ko se naj ne bi več ločevali na 'mi in vi', ampak smo oboji skupaj in je vsak lahko malo Slovenec, malo Italijan, malo Rezjan,« je za Slovensko tiskovno agencijo povedal Žekš.

Po drugi strani pa je menil, da bi bili kaki pretirani odzivi s slovenske strani kontraproduktivni. Prva skrb bi morala biti namenjena ohranitvi rezijanske govorce. »Če bo ta jezik propadel, bo precej irrelevantno razpravljati, ali je to jezik, ki je del slovenčine ali nek drug slovenski jezik,« je menil minister. »Z našo strani gledano je to seveda slovenčina. Ampak samo zaradi tega žrtvovati ta jezik, pa tudi ni pametno,« je dodal.

»Cela ta zgodba je nek ostanek polpreteklega ali preteklega časa, ko je obstajala neka trdna meja, ko so te ljudi učili, da so na drugi strani meje v Sloveniji sovražniki in to še vedno ostaja,« je menil Žekš in dodal, da gre za ostanke fašističnega režima. Obe strani bi morali predvsem v evropskem duhu iskati poti in skupne projekte, ki bi povezali sodelovanje.

Žekš ni želel "svetovati" italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu - niti paritetnemu odboru, kaj naj odloči glede zahteve rezijanske občine. Je pa dejal, da bo Slovenija svoja stališča posredovala vsem, ki v tem procesu direktno sodelujejo. Priložnost za temeljito razpravo o manjšinski problematiki bo že na srečanju med slovenskimi in italijanskimi ministri, ki je predvideno za jesen, je napovedal Žekš. »Moram pa ponoviti, da gre pri tem za akcijo lokalnih oblasti in da država direktno na to težko vpliva,« je še dodal minister.

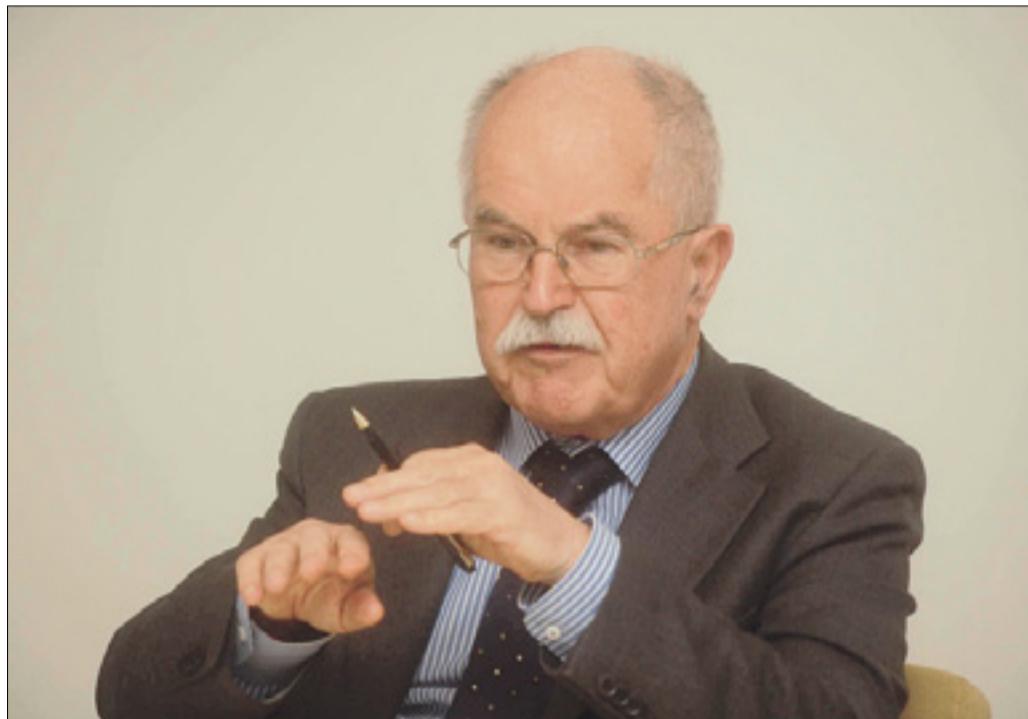
Tudi uradni govorec na slovenskem zunanjem ministrstvu Milan Balazic je napovedal, da se bo slovenska diplomacija povezala z italijanskimi kolegi in poskušala najti ustrezne rešitve. Več glede problematike pa je napovedal za prihodnjo sredo, ko namerava ministrstvo pripraviti novinarsko konferenco.

ŠOLSTVO Podeljevanje suplenc za Trst in Gorico

TRST - Letne suplence učnega osebja za tržaško in goriško pokrajino ter za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 2010/2011 bodo podelili 31. avgusta 2010 na Nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Općinah pri Trstu (Bazoviška ulica, št. 7), in sicer po naslednjem urniku:

- ob 9.30 za otroški vrtec in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic;
- ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic;
- ob 14.30 pa na podlagi t.i. »repov« lestvic, ki se nanašajo na kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine.

Na oglašni deski urada za slovenske šole (bodisi na sedežu v Trstu bodisi na goriškem oddelku) bodo vsaj 24 ur pred imenovanji objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

Slovenski minister Boštjan Žekš se je odzval na zadnja dogajanja v Reziji

ENERGETIKA - Še polemike o tako imenovanem dokumentu »no paper«

WWF: Ministrica Prestigiacomo se mora izreči o terminalih in odnosih s Slovenijo

TRST - Naravovarstveno združenje WWF je prepričano, da obstaja neuradni italijansko-slovenski dokument (t.i. no paper) o vprašanju tržaških uplinjevalnikov. Na osnovi tega papirja, če seveda sploh obstaja, naj bi Slovenija pristala na vsaj en plinski terminal na Tržaškem, Italija pa v zameno naj ne bi ovirala terminala, ki ga Slovenija načrtuje na Koprskem. Vsa zadeva je vsekakor nekam čudna, saj v Tržaškem zalivu ni mesta za dva uplinjevalnika, v Kopru pa terminala sploh nočajo. Vsaj tako zatrjuje župan Boris Popovič.

Kakor koli že, WWF pravi, da je slovensko okoljsko ministrstvo najprej uradno zanikalo obstoj takšnega meddržavnega dogovora, potem pa je vendarle priznalo neka pogajanja z italijansko vlado o uplinjevalnikih. Ta pogajanja ali razgovori naj bi se nadaljevali jeseni. Zastopniki WWF so se v zvezi s tem sedaj uradno obrnili na italijansko ministrico Stefano Prestigiacomo in jo v skladu z zakonom zaprosili, da se uradno izjasni o tem vprašanju. Okoljska ministrica mora to storiti v roku enega meseca.

Prvi in edini, ki je namignil na obstoj dokumenta "no paper", je bil italijanski vladni podstajnik Roberto Menia. Njegove besede so izzvenele le kot namig, ki pa je povzročil kar nekaj polemik tudi razburjenja. Ne toliko v Ljubljani, kot predvsem v Kopru, kjer trdijo, da plinskega terminala ne bo. Kaj več o tem bo mogoče sedaj pojasnila italijanska ministrica Prestigiacomo.

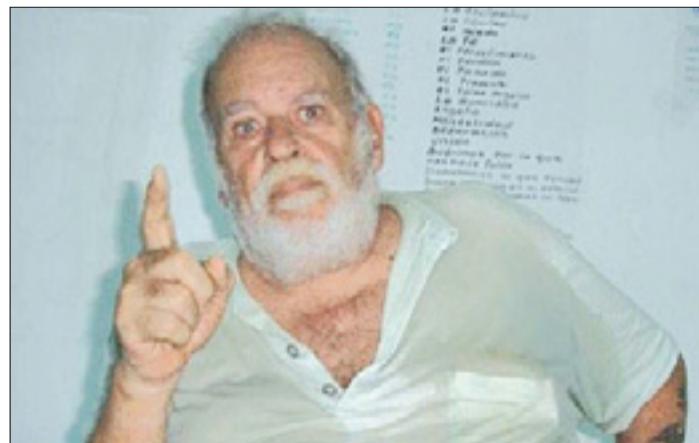
Območje Žavelj med Trstom in Miljami, kjer načrtujejo kopenski uplinjevalnik Gas Natural

KROMA

KOLUMBIJA - Videmčan Paolo Pravisan

Pedofilu 15 let zapora

Proces se je zaključil po 18 mesecih - Prvi tuji državljan, obsojen zaradi pedofilskih dejanj

Videmčan je imel v letu 2009 spolne odnose z mladoletnimi, poleg tega pa je plačeval polnoletne ženske, da so spolno občevale z mladoletniki, medtem ko jih je on gledal. Preiskava se je začela 23. februarja lani, ko je policija vdrla v Pravisanijevo stanovanje v Cartageni. Na tleh je gol ležal 15-letni Yesid Torres, ob njem je bil vrnjeni in skoraj goli Videmčan. Yesid je umrl v bolnici, baje zaradi prevelikega odmerka kokaina.

PORDENON - Žena ubila moža

Samomor je bil v resnici umor

PORDENON - Maroški državljan Abdelmadžid Tawgui, ki je 18. junija ponoči umrl nasilne smrti v kraju Fiume Veneto, si ni sodil sam, temveč ga je z nožem ubila njegova žena Mina Atif, prav tako Maročanka. Do presenetljivega zaključka so prišli preiskovalci, ki so na podlagi ekspertiz zbrali dokaze in arretirali vdovo.

Smrt 55-letnega Tawguja so sprva označili kot samomor. Truplo so po muslimanski tradiciji umili, pripravljeno je bilo za povratek v rodni Maroko. Pokojnikovi bratje pa so bili prepričani, da si Abdelmadžid ne bi v nobenem primeru vzel življenga. Preiskovalce so zaprosili, naj podrobneje preiščejo okoliščine smrti. Presikavo so vodili karabinjerji v sodelovanju s pordenonskim javnim tožilstvom, kraj zločina in truplo so si podrobnejše ogledali tudi izvedenci posebnega oddelka RIS iz Parme. Sodnik je odredil novo obdukcijo, katere rezultati so bili presenetljivi. Na hrbtnu so pod krvnimi strdkami odkrili nekaj globokih ran, ki s samomorom nimajo nič skupnega. Vse kaže, da je 40-letna žena Mina Atif zabodla moža in simulirala njegov samomor.

Dva meseca po krvavem dogodku so karabinjerji priprali osumljenko, ki je bila nekaj tednov zaradi degenerativne bolezni v bolnici. Do umora naj bi prišlo v okviru zelo težkih medsebojnih odnosov v družini, katere član je tudi štirinajstletni otrok.

ZNANOST - Videm Raziskava o raku v ugledni reviji

VIDEM - Mednarodna znanstvena revija Cancer Research, ki jo izdaja ameriško združenje za raziskave o rakastih obolenjih, je v sredo objavila rezultate raziskave Univerze v Vidmu. Študija obravnava možnost samegačite pred tumorji s pomočjo uravnavanja majhnih molekul ribonukleinske kisline, imenovanih mikrRNA. Vse celice človeškega organizma proizvajajo te molekule, ki naj bi jih v prihodnosti uporabljali v terapiji proti tumorjem.

Raziskavo je izvedla ekipa, ki jo vodi Roberta Benetti. Mlada raziskovalka je pred časom delala v španskem centru za onkološke raziskave in sodeluje z italijanskim laboratorijem univerzitetnega konzorcija za biotehnologije v znanstvenem parku na Padričah, na medicinski fakulteti Univerze v Vidmu pa nadaljuje svoje raziskovalno delo na področju boja proti raku.

POLITIKA - Danes opoldne vrh Ljudstva svobode o štirih programskeh točkah

Berlusconi bo Finija izval septembra v parlamentu

Oster napad fundacije Farefuturo na premierja - Bossi hoče volitve novembra

RIM - Poletna polemika se nadaljuje, čeprav je politična situacija v Rimu vse prej kot jasna. Danes se obeta zelo vroč vrh nosilne vladne stranke, ki naj bi relansiral delo vlade, vendar se Finijevi pristaši sestanka ne bodo udeležili. Naspotno, iz krogov okrog predsednika poslanske zbornice je včeraj prišel nov močan napad na Berlusconija, medtem ko je Bossi ponovil predvidevanje o predčasnih volitvah in določil tudi datum - koncem novembra.

Berlusconi je skupino približno 15 svojih sodelavcev sklical ob 12.30 v palaco Grazioli, kjer jim bo dal v obravnavo dokument s štirimi točkami, na katerega naj bi septembra v parlamentu postavili vladno zaupnico. Če zaupnice ne bo, ker je finijevci ne bodo podprtli, bo pot do predčasnih volitev odprtta. Zadnja šansa za nadaljevanje dela vlade bo na papirju pripadla programu na področju pravosodja, davkov, federalizma in juga države. Prostora za pogjanja s Finijem in njegovimi pristaši bo zelo malo, praktični nič, zagotavljajo Berlusconijevi sodelavci. Tako kot konflikta ne bo pomagala omiliti premierjeva odločitev, da bo šel v parlament z govorom o pravosodju.

Toda na drugi strani tudi novorojeno Finijevi gibanje nima namena popuščati, čeprav se nahaja v nelagodnem položaju tistega, ki noče dati pretveze za poznejše obtožbe o izdajstvu. »Dolga leta smo branili Berlusconija, zdaj pa imamo občutek krvide, ker nismo razumeli že prej, da ni res, da berluskonizem ne povpada z zbiranjem dosjejev in izsledjanjem, z lažmi, ki postanejo instrument za napad na nasprotnika in za njegovo uničenje,« je včeraj na svoji spletni strani zapisala fundacija Farefuturo, ki podpira Finija, a se ne istoveti z njim. Kritika premierja pa je šla očitno predaleč, zato so se predstavniki gibanja Prihodnost in svoboda v celoti ogradili od pisanja vodje fundacije Filippa Rossija. »Popolnoma zgrešeno se mi zdi zreducirati soočanje, četudi trdo in težko, na neke vrste zapoznelo kesanje za odločitev, ki nas je svojčas privedla v Ljudstvo svobode,« je v uradnem sporočilu gibanja zapisal njegov koordinator Silvano Moffa.

Situacija je zdaj tako, da Berlusconi pripravlja izziv za Finija, ta pa se mu skuša izogniti. Bossi hoče trdnego vlado za uresničitev federalizma in kot alternativno volitve, medtem ko Demokratska stranka zahteva poročanje premierja v parlamentu in preveritev možnosti alternativne vladne večine.

Silvio Berlusconi in Gianni Letta, ki ju danes čaka kočljiv vrh Ljudstva svobode

ANSA

SLOVO - Pokop po verskem obredu v Rimu in v Sassariju

Francesco Cossiga počiva od včeraj na ljubljeni Sardiniji

Pred cerkvijo sv. Jožefa v Sassariju je Cossigovo krsto pozdravila velika množica in častna četa brigade Sassari

ANSA

V komi deček, ki ga je na španski plaži zasul pesek

MADRID - Desetletni italijanski državljan, ki ga je v torek med počitnicami na španskem otoku Fuerteventura v Kanarskem otočju na plaži zasul pesek, je še vedno v komi. Padel je v tri metre globoko in pet metrov široko jamo, izkopano na peščeni plaži, kjer se je igral nedaleč od matere. Izpod peska so ga potegnili šele po 20 minutah, kar mu je povzročilo zastoj srca in dihal. Reševalcem je otroka uspelo oživiti, nato pa so ga s helikopterjem odpeljali v bolnišnico. Očividci so novinarjem izrazili dvom v možnost, da bi deček sam skopal tako veliko in globoko luknjo v pesku.

Italijanski alpinist izginil po plazu v Kirgizistanu

MOSKVA - Luca Tessarin, 46-letni alpinist iz Mogliana Veneta, je od velikega šmarne pogrešan, potem ko se ni več oglasil med plezanjem po nekem ledenuku v gorovju Tjen Šan v Kirgizistanu. Sledi za njim so se izgubile po sprožitvi snežnega plazu, ki ga je presenetil v družbi dveh poljskih plezalcev. Novico so objavili nekateri lokalni časniki, včeraj pa jo je potrdila tudi Farnesina. Agencija Aksai Travel, ki je organizirala odpravo, je sporočila, da je eden od Pljakov umrl, drugemu pa se je uspeло rešiti, medtem ko se se za Italijanom izgubile sledi.

Poskus tatvine v najeti vili družine Berlusconi

PORTOFINO - V vili, ki jo je Berlusconijeva družina najela v slikovitem in mondenem Portofinu, so včeraj zasačili tatu, ki pa ni imel sreče. 39-letnega Riccarda Maurija iz Milana je med brskanjem po pritličnih prostorih velike vile v zgodnjem jutru zasačila gospodinjska pomočnica, ki je poklicala na pomoč. Karabinjerji so tatu, ki je preplezal visoko ograjo in najbrž sploh ni vedel, kdo se v vili nahaja, aretirali še preden sta se Piersilvio Berlusconi in njegova zaročenka Silvia Toffanin dobro zavedla, kaj se dogaja, saj sta med obiskom nepridiprava še spala.

STANOVANJE Operativen solidarnostni sklad za posojilo

RIM - V državnem uradnem listu je bil včeraj objavljen odlok gospodarskega ministra Tremontija, na osnovi katerega je postal operativen solidarnostni sklad za pomoč pri odplačevanju hipotekarnega posojila za prvo stanovanje. Sklad je bil predviden že s finančnim zakonom za leto 2008, a je bil doslej le mrtva črka na papirju.

Za pomoč iz sklada lahko zaposijo tisti, ki lahko dokažejo, da niso sposobni odplačevati obrokov stanovanjskega posojila, ki pa ne sme presegati 250 tisoč evrov. Prošnjo, ki jo je treba vložiti v banki, ki je posojilo izdala, lahko posljejo tudi državljanji, ki so izgubili delo, ali pa jih je prizadela smrt ali huda bolezнь v družini. Za pomoč iz sklada lahko državljanji zaposijo ne samo v primeru odplačilne nesposobnosti, ampak tudi v primeru zvišanja obrokov zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer.

SASSARI - Francesco Cossiga od včeraj počiva na monumentalnem pokopališču na rodni Sardiniji. Kot je sam naročil v testamentu, ki so ga odprli v sredo popoldne, je bil cerkveni pogreb včeraj navsezgodaj v Rimu, v cerkvi, v katero je sam zahajal in ki jo vodi njegov osebni prijatelj. Obreda so se udeležili samo sorodniki in najožji družinski prijatelji. Nato so krsto, zavito v italijansko zastavo, vkrcali na vojaško letalo in jo prepeljali v Sassari.

Prihod krste v cerkev župnije sv. Jožefa je pozdravilo ploskanje množice zbranih Sardincev, častno stražo pa so pokojniku držali karabinjerji in častni vojaške brigade Sassari. Tudi v rojstnem mestu je bil pogreb v strogo zaseben obliki, brez predstavnikov oblasti, izjemno županov Sassarija in Cagliarija, predsednika deželne uprave Gianfranca Ganaua in parlamentarca Giuseppea Pisani, ki je bil Cossigov osebni prijatelj.

Verski obred sta vodila škofa Sardinija msgr. Paolo Atzei in Nuora msgr. Pietro Meloni, ki sta v homiliji med citati iz Biblike dejala, da bo »Francesco Cossiga končno videl pravi obraz Boga«. Poudarila sta navezanost nekdanjega predsednika republike na rodno Sardinijo in med anekdotami, ki jih je v pokojnikovem življenju kar mrgolelo, povedala, da je Cossiga nekega dne potegnil na dan star sardinski pregovor, po katerem je moglo »resnico slišati le od norih in od otrok«.

EVRO

1,2836 \$

-0,3

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

19. avgusta 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	19.8.	18.8.
ameriški dolar	1,2836	1,2880
japonski jen	109,82	109,93
kitaški juan	8,7159	8,7477
ruski rubel	39,0908	39,1614
indijska rupija	59,5200	59,8800
danska krona	7,4506	7,4497
britanski funt	0,82055	0,82330
švedska krona	9,4389	9,4453
norveška krona	7,8945	7,9300
češka korona	24,793	24,816
švicarski frank	1,3331	1,3423
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,89	278,37
poljski zlot	3,9283	3,9414
kanadski dolar	1,3180	1,3236
avstralski dolar	1,4258	1,4271
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2260	4,2385
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7083	0,7084
brazilski real	2,2519	2,2554
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9275	1,9285
hrvaška kuna	7,2908	7,2735

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

19. avgusta 2010

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,26656	0,35219	0,57650	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,10833	0,16333	0,23167	-
EURIBOR (EUR)	0,642	0,895	1,149	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

30.884,49 € +52,67

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

19. avgusta 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,50	+1,71
INTEREUROPA	3,80	-0,80
KRKA	66,67	+1,02
LUKA KOPER	15,94	-0,31
MERCATOR	138,14	-0,51
PETROL	239,62	+0,67
TELEKOM SLOVENIJE	93,39	-0,59
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-42,00	-1,69
AERODROM LJUBLJANA	24,85	+2,43
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	14,42	7,77
ISTRABENZ	7,00	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	10,30	-0,19
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	16,68	-2,97
POZAVAROVALNICA SAVA	8,33	+0,48
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	138,94	-0,69
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	17,00	+0,59

MILANSKI BORZNI TRG

19. avgusta 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
A2A	1,106	-1,51
ALLIANZ	84,02	-2,03
ATLANTIA	14,82	-1,53
BANCO POPOLARE	4,60	-2,69
BCA MPS	0,94	-2,52
BCA POP MILANO	3,69	-2,96
EDISON	0,90	-1,78
ENEL	3,76	-2,27
ENI	15,73	-1,93
FIAT		

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VOLITVE - Prva ugibanja glede spomladanske volilne preizkušnje

Za Pokrajino se obeta dvobojo med Basso Poropat in Retom

V primeru izvolitve bo moral devinsko-nabrežinski župan zapustiti Občino

Maria Teresa Bassa Poropat proti Giorgiu Retu. To je precej možen voljni dvoboj za Pokrajino prihodnjo po-mlad, ko bodo pri nas volitve tudi v tržaški in v miljski občini. Odločitve bodo padle jeseni oziroma pozimi, ko bodo znana tudi imena županskih kandidatov v Trstu in v Miljah. Tukaj bo, razen presenečenj, spet kandidiral sedanji župan Neri Nesladek.

Stranka Ljudstva svobode je že ob nekaterih priložnostih evidentirala Reto za predsedniškega kandidata za Pokrajino. V primeru izvolitve bo Ret moral odstopiti z mesta devinsko-nabrežinskega župana, to vlogo pa bo do rednih občinskih volitev 2012 opravljal aktualni podžupan Massimo Romita. Obstaja možnost tudi izredne komisarske uprave, ki pa je malo verjetna.

Sedanja predsednica Pokrajine Bassa Poropat se še ni izjasnila o svoji morebitni kandidaturi, ki je vsekakor precej realna. V tem primeru v levi sredini najbrž ne bo notranjih primarnih volitev, čeprav še ni rečena zadnja beseda. O nujnosti in primernosti primarnih volitev imajo vsekakor tudi v Demokratski stranki precej različna mnenja. Nekateri pravijo, da so v vsakem primeru potrebne, drugi pa, da so odveč, če o določenem kandidatu vla-da široko soglasje. Ne vemo, če je to primer Basse Poropat. Jeseni bo tudi uradno znano število pokrajinskih svetnikov, Dežela naj bi ob tem oblikovala nov »zemljevid« volilnih okrajev. In to na osnovi nove zakonodaje, ki zmanjšuje število pokrajinskih svetnikov.

V Miljah naj bi se za župana zno-va potegoval sedanji levosredinski upravitelj Nesladek. Desna sredina še išče kandidata, ki bo morda Claudio Grizon, vodja opozicije v občinskem svetu in tudi načelnik Ljudstva svobo-de v pokrajinski skupščini.

Popolnoma odprte so predvolil-ne igre za Občino Trst. V desni sredini se govori o Pieru Camberju, v levi sredini o Robertu Cosoliniju. V obeh taborih pa iščejo svojega Riccarda Illyja, ki ga trenutno (še) ni videti na obzoru. Nekateri v desni sredini sicer razmišljajo, da bi župansko kandida-turo ponudili Enricu Samerju, lastni-ku istoimenske pomorske družbe.

Maria T. Bassa
Poropat in Giorgio
Ret: danes
priatelja, jutri
volilna tekme?

KROMA

OBČINA TRST Elektronske izkaznice brez prijave

Od ponedeljka dalje bo mogče v tržaški občini pridobiti elektronske osebne izkaznice brez predhodne najave. Tako je sporočila tržaška občinska uprava.

Doslej je bilo pridobivanje elektronskih osebnih izkaznic do-kaj zamudno, saj so se morali občani najprej prijaviti na sedežu v Ul. Genova 6. Od ponedeljka da-lje rezervacija ne bo več potrebna. Dovolj bo, da se prosilci zglašijo v uradu, in sicer ob ponedeljkih in sredah od 8.30 do 12. ure in od 14. do 16.30 ter ob torkih, četrtekih in petkih od 8.30 do 12. ure.

Občinska uprava je ob tem opozorila, da bo anagrafski urad za izdajo elektronskih osebnih izkaznic v Ul. Locchi 23/b zaprt do 3. septembra zaradi poletnega dopusta.

POLITIKA Na Opčinah danes začetek praznika DS

Na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah bo do danes do nedelje praznil Demokratske stranke. Začetek je napovedan za 18. uro, prvi dan bo posvečen mladim in njihovim aktualnim problemom. O njih bodo ob 19. uri razpravljal Gabriele Pitacco in Matej Iscria ter občinska svetnica Bruna Tam in deželnki svetnik Sergio Lupieri. Zvez-čer bo koncert skupine Limes.

Jutrišnja debata (začetek ob 19. uri) bo posvečena politični krizi v italijanski desni sredini in možnosti predčasnih parlamentarnih volitev. Govorili bosta senatorka Tamara Blažina in evropska poslanka Debo-ra Serracchiani.

Zadnji dan pokrajinskega praznika demokratov bo namenjen Trstu in njegovi prihodnosti. Ob 19. uri bo-sta o tem govorila poslanec Ettore Rosato in pokrajinski sekretar DS Ro-berto Cosolini.

GINEKOLOGI Za varno spolnost

Kdor se bo jutri med 11. in 20. uro podal v knjigarno Giunti (v Ulici Imbriani), bo naletel na prijazno hosteso, ki ponuja vprašalnik o spolnosti. Kdor ga izpolni, bo prejel potni list varne ljubezni. Zanimivo pobudo podpira italijansko združenje ginekologov in porodničarjev.

Javnomenjske raziskave opozarjajo, da je poznavanje kontra-cepčkih sredstev in spolno prenosljivih bolezni med mladimi pomajkljivo, pa tudi, da prihaja v po-letnem času do večjega števila ne-načrtovanih zanositev. Ginekologi in porodničarji so si zamislili potni list varne ljubezni, v katerem so informacije o kontracepcijskih sredstvih in boleznih, pa tudi številni koristni nasveti. Posebno za potovanja v tu-jino pa so izdali vodnik Travelsex.

ZAHODNI KRAS - Podjetje AcegasAps se je odzvalo na resolucijo o pipi v portiču na Mulu

Križ: iz pipe spet teče voda

Resolucijo je predstavil svetnik SKP Roberto Cattaruzza, rajonski svet pa jo je soglasno podprt - Kaj pa vodna pipa na Prosek?

V kriškem portiču na Mulu bo mogoče v kratkem spet pititi vodo iz vodne pipe. Tako je ta teden zagotovilo podjetje AcegasAps, potem ko je za-hodnokraški rajonski svet z resolucijo zahteval, naj spet dovoli dotok vode.

Resolucijo je v začetku julija predstavil podpredsednik zahodno-kraškega rajonskega sveta, svetnik Stranke komunistične prenove Roberto Cattaruzza (**na sliki**). V dokumentu je opozoril, da vodna pipa v kriškem portiču ni delovala. Na plaži ob portiču se v poletnih mesecih zbira mnogo kopalcev, ki potrebujejo vodno pipi bodisi za osvežitev, bodisi za odčeganje. Prav v vročih julij-skih dneh je krajevna civilna zaščita priporočila občanom pitje vode, da jih ne bi vročina preveč dehidrirala. Na območju kriškega portiča je bila voda na pipa edini vodni vir; njeni zaprtje naj bi torej ogrozilo ljudi in njihovo zdravje. Zato je Cattaruzza v resolu-ciji pozval tržaško občinsko upravo,

pristojne občinske urade in podjetje AcegasAps kot upravitelja vodnih virov v občini, naj se zavzamejo za po-novno odprtje vodne pipe v kriškem portiču. Obenem pa bi morali poiskati trajno rešitev za zakonsko urejeno do-bavo vode v portiču.

Zahodnokraški rajonski svet je o resoluciji razpravljal 15. julija, podprli so jo tako svetniki levosredinske veči-ne kot desnosredinske opozicije in do-kument je bil izglasovan soglasno.

Po enem mesecu je na sedež ra-jonskega sveta prispel odgovor vodo-vodnega oddelka podjetja AcegasAps. Direkcija je »poglobila analizo o veljavni normativi o izlivih vode na obalnem območju, a ni dobila nobenega odgo-vora na zastavljen problem.« Pred časom naj bi namreč tržaško pristaniško poveljstvo ocenilo, da je vodna pipa v portiču neprimerna prav zaradi nepo-srednega izliva vode v morje. Direkcia ja se je srečala s poveljnikiem tržaškega pristaniškega poveljstva Basilejem.

Po skupni oceni je bila omenjena možnost ponovnega odprtja pipe, a tudi na-mestitev napisa, ki naj bi koristnike opozoril na prepoved uporabe šampo-

nov, pralnih praškov in drugih podobnih snovi, da bi tako preprečili izliv onesnažene vode v morje.

Podjetje AcegasAps je zagoto-vilo, da bo še ta teden ponovno od-prlo pipo ter v njeni bližini namesti-lo opozorilni napis, dodalo pa je, da odklanja vsakršno odgovornost za morebitno nepravilno uporabo vode in onesnaženje.

Vprašanje ponovne dobave vode v kriškem portiču bo tako vsaj za-silno rešeno. V dopisu podjetja Ace-gas pa sploh ni govor o trajni rešitvi, taki, ki bi odgovarjala veljavnim za-konskim predpisom.

V julijski resoluciji je zahodno-kraški rajonski svet pozval tržaško občinsko upravo, naj poseže pri podjetju AcegasAps, da bi popravilo ja-vno vodno pipi na Prosek, in sicer v bližini osnovne šole Avgusta Čer-nigoja. Na to vprašanja pa podjetje AcegasAps sploh ni odgovorilo.

M.K.

**Prodaja občinskega
zemljišča županu:
Greenaction transnational
krivi občinske svetnike**

Občinski svetniki so civilno in ka-zensko odgovorni za nezakonito prodajo občinskega zemljišča tržaškemu županu. Tako trdi predsednik okoljevarstvene organizacije Greenaction transnational Roberto Giurastante.

Tržaški občinski svet je pred časom z odlokom odobril prodajo manjše-ga občinskega zemljišča pri Sv. Iva-nu županu Robertu Dipiazzu. Pred-stavniki večine in opozicije, ki so podprli odlok o prodaji, so - po od-obrivi - poudarili, da naj bi bili pravno odgovorni za akt, kljub temu, da tako predvideva civilni zakonik v svojem 1.471 členu. Izgovarjali so se na novo poenoteno besedilo zakona o krajevnih upravah, po katerem naj bi imel občinski svet le politično odgovornost, medtem ko naj bi bili za razne odločitve, med katerimi naj bi bile tudi kupoprodaje, odgovorni pristojni občinski uradi (ter posledično njihovi vodje in funk-cionarji). Po mnenju občinskih svetnikov naj bi občinski funkcionarji potrdili tako tolmačenje.

Okoljevarstvena organizacija Greenaction transnational, ki je s prijavo o sporni prodaji nepremi-čnine že lanskega novembra spro-žila zadevo, pa ocenjuje, da naj bi bila takšna razloga o odgovornosti nepravilna. Kajti: v samem poenotenem besedilu naj bi bilo izrecno zapisano (2. odstavek 42. člena), da naj bi bil prav občinski svet odgo-voren za »temeljne akte, ki se na-našajo na nakup, prodajo in za-menjavo nepremičnin.« Občinski svetnik, ki je podprl tak akt ali pa mu ni nasprotoval, je zato, po Giu-rastantevem mnenju »popolno-ma odgovoren zanj pred civilnim in kazenskim zakonom.«

Posebna ponudba za goste Barcolane

Tržaški, pa tudi gradeški hoteli že vabijo na letošnjo Barcolano: go-stom, ki bodo do 1. septembra re-zervirali sobo, ponujajo 20-odstotni popust. Poleg tega bo obiskovalce pričakala posebna dobrodošlica s spominčki in informativnim gradi-vom o arhitektonskem, zgodovin-skem, naravnem in enogastronom-skem bogastvu Furlanije-Juliske krajine. Ponudba je sad dogovorja med organizatorji Barcolane in tržaškimi ter gradeškimi hotelirji. Na 42. Jesenski pokal, ki bo 10. oktobra, se je medtem prvi prijavil 64-letni mil-anski odvetnik Fabio Malcovati, lastnik šestmetrske jadrnice in vsa-koletni udeleženec Barcolane.

Iz Salzburga v Hollywood

Prireditve Milje pod zvezdami se v soboto, 21. avgusta, v miljskem pristanišču San Rocco zaključuje z nastopom komornega orkestra Fur-lanije-Juliske krajine pod takirko Romola Gessija. Na koncertu, ki nosi naslov Iz Salzburga v Holly-wood, bodo glasbeniki postregli ta-ko s slavno glasbo filmskih uspeš-nic in muzikalov kot tudi s sklad-bami Mozart, Bernsteina, Brittna, Gazde in drugih.

Najdeni predmeti

V tržaškem občinskem uradu za naj-dene predmete (Veliki trg 4, soba 37) so razni ključi, ure in mobilni tele-foni, ki so jih lastniki izgubili v me-secu juliju. Lastniki lahko obiščejo urad od ponedeljka do petka od 9.30 do 12.30, v ponedeljek in sredo pa tudi od 14. do 16. ure. Najdene pred-me-te si je mogoče ogledati tudi v uradu podjetij Trieste Trasporti (Ul. Lavoratori 2) in Trenitalia (na glavni tržaški železniški postaji).

PRIČEVANJE - Kurirka Marica Pipan - ilegalno ime Nadja

»Vsak 1. maj izobesim rdečo zastavo tovarišem v spomin«

Po vojni je bila vsestransko aktivna, tudi v delovnih brigadah - Razočarana nad sedanjostjo

Marica Pipan pravi, da bi lahko o tem, kar je med svojim življenjem videla in doživel, napisala deset knjig. Od otroštva v Šempolaju, kjer je okusila neravno vzgojne metode fašistične učiteljice, mimo vojnih grozot in sodelovanja z Osvobodilno fronto, praznovanja osvoboditve na Velikem trgu, povojnega navdušenja in želje po obnovi, sodelovanja v delovnih brigadah in Komunistični partiji Italije: vse to za en sam ideal, kot trdi danes osemdesetletna Marica. Bogat izbor ročno zapisanih spominov in fotografij je zaupala tudi Primorskemu dnevniku.

Gospa Marica pravi, da je že kot otrok videla veliko nepravičnosti. Ko je v rojstnem Šempolaju obiskovala četrti razred osnovne šole, jo je učiteljica Alice Boschi presenetila med pogovorom s prijateljico v slovenščini: qui non si parla scavo... in prijateljici sta moralni klečati na železni palici, na kateri so si otroci ob prihodu v šolo čistili čevlje. Domov je prišla z okrvavljenimi koleni, njena mama Marija Grilanc pa se je vrnila v šolo, zgrabila železo in ga zagnala na učiteljicin kader: questo è da parte dei scavi.

Ilegalki Nadja in Tatjana

Z mamo - ilegalno ime Tatjana - sta že marca 1943 sodelovali na sestanku Osvobodilne fronte: Marica - ilegalno ime Nadja - je najprej postala kurirka, nato pa obveščalka IX. korpusa. Ko je nekega dne hodila na sestanek na Veliki Dol, jo je prese netil spopad med partizani in Nemci. Skrila se je v grme, nato pa na tleh videla tri mrtve partizane: med njimi je bil tudi Otokar Gru den, brat narodnega heroja Bliska in partizana Stanka.

»Otakar je vedno nosil rdeč šal okoli vrata, ampak tistega dne je bil šal še bolj rdeč, ker je bil poln krvi. Ta prizor imam še danes večkrat pred očmi. Zelo sem jokala, ker sem izgubila poštenega in aktivnega prijatelja.«

Mama Marija - Tatjana je julija 1943 rešila enajst partizanov, ki so se skrivali v neki dolini blizu Šempolaja; med njimi je bil tudi narodni heroj Blisk. »Kak kolaboracionist jih je izdal in v vas je prišlo veliko kamionov Nemcev. Mama je takoj šla v ogrado in jih obvestila.«

Leta 1944 so Nemci sestrelili ameriško letalo, padalcu so pristali med Šempoljem in Slivnim; mama je stekla pogledat in našla enega padalca, ga skrila in ga po odhodu Nemcev izročila štabu IX. korpusa. Za to akcijo je prejela priznanje in zahvalo vrhovnega komandanta zavezniških sil H.R. Alexandra.

Pri Pipanovih v Šempolaju so se med vojno srečevali obveščevalci in kurirji. Iz tistega ilegalnega delovanja se Marica rada spominja Dušana Koštute iz Križa, ki je večkrat prinašal novice za štab IX. korpusa, borbenega partizana Vida Kneza, ki so ga ranjenega prenesli v bolnični Franja, in tudi sovaščana Rada Kosmino. »Nekega dne mi je prinesel pismo in rekel, da je zelo važno in naj ga čim prej nesem na štab. V tistem trenutku so v našo hišo vdrli Nemci, še danes ne vem, kako sem požral pismo. Nemci so najprej pregledali Radota, nato pa preiskali vso hišo: iskali so mojega brata Pepota, bil je pri partizanih.«

Brat Pepi, ki je bil tako kot številni mladiči iz kraških vasi odpeljan v Aquilo, se je septembra 1943 pridružil partizanom. Leta 1944 so ga Nemci aretirali v Vipavski dolini, ga hudo mučili in nato zaprli v koronejski zapor. »Vsakič, ko smo domov prinesli njebove obleke, so bile vse krvave, ker so ga tepli.« Po dveh mesecih so ga odpeljali v Gradisčče, uspelo mu je zbežati in se vrniti med partizane.

Medtem je nekdo izdal mamo Marijo. Nemci so jo aretirali, poznavali so njen ilegalno ime: mučili so jo, da bi izvedeli, kje je Pepi, jo zaprli v sežanski zapor, naposled pa izpustili.

»Pepi se je boril do konca vojne, dokler ni njegova XXX. divizija IX. korpusa osvobodila Trst. Še danes ga vidim, kako je bil vesel in srečen. Rekel je: Marica, preden smo prišli v Trst, smo trpeli lakoto, mraz, borba je

bila vsak dan, nevarnost je bila pred očmi in za hrbotom, mnogo izgubil sem mnogo priateljev: borili smo se za svobodo in tega ne smemo nikoli pozabiti.«

Peš v Trst proslavljat zmago

Zadnji dan vojne so se v okolici Šempolaja ustavili številni partizani in čakali na vodila. »S prijateljico in sovaščanko Marjetto Grgič, ki je bila prav tako aktivistka, sva partizanom med bori nosili, kar sva mogli; obleke, jedačo itd. Partizani so bili nestrenni, ker še niso dobili ukaza, naj gredo v Trst.« Komandanju je prosil, naj poiščeta informacije, Marica se je napotila po minirani cesti v Nabrežino do zdravnika Zannija, ki je bil aktivist in obveščavec, imel pa je tudi stike z Italijo. Dejal ji je, da so se Američani ustavili v Tržiču, ker nočejo več žrtvovati svojih vojakov in čakajo, da se Nemci v Trstu najprej spopadejo z partizani. »Ko sem to povedala komandantru, je hitro poklical svoje partizane in z njimi odkorakal proti Trstu.

Po mnogem trpljenju, pregnanstvu, žrtvah, je končno prišel dan osvoboditve. Vse vasi so se mobilizirale in peš smo šli proti Trstu. V rokah smo imeli rdeče zastave in prepevali partizanske pesmi: Črnolaska, Počiva jezero, Veter šumi, Bandiera rossa, Bratje le k soncu, svobodi ... Spominjam se pokopališča na Proseku: na eni strani so bili mrtvi partizani, ki so izgubili življenje v zadnjih dneh in urah, na drugi pa Nemci. Vsi so bili mladi in lepi fantje.«

Marica je svojo angažiranost nadaljevala tudi po vojni. Postala je sekretarka komunistične mladine nabrežinskega okraja, opravila bolničarski, politični in telovadni tečaj. Prirejala je manifestacije, učila telovadbo mlade iz okoliških vasi, ki so nato nastopali na tržaškem stadionu.

To so bili časi skupnosti in prijateljstva, se spominja Marica, a tudi fašističnih napadov, spopadov s policijo, celo aretacij. Ko je nekega dne v Trstu izstopila s polnega vlačka slovenskih demonstrantov in zastav, so jo aretirali: odpeljali so jih v zapor. Zunaj so demonstrirali tovariši, Marica in ostali so v zaporu organizirali gladovno stavko. Zaprti so bili osemajst dni.

Po nekem zborovanju na Velikem trgu so Marico in dve tovariši napadli fašisti, k sreči pa jim je na pomoč priskočil velik in močan gospod, pregnal fašiste in dekleta pospremil do železniške postaje. »Ne vem, kako se je imenoval ta gospod, ampak še danes naj mu gre moja večna zahvala.«

Počutili smo se kot bratje

Povojni čas je bil čas altruizma. Skoraj vsi Šempoljci in Šempoljake so na primer šli na udarniško delo v Mavhinje, ki so jih bili Nemci in fašisti začigali.

»Oktobra 1947 sem šla gradit mla dinski progo Šamac-Sarajevo. Moja želja je bila pomagati Jugoslaviji, da postane močna socialistična država. Spominjam se svojega 18. rojstnega dne: 30. 10. sem bila na udarniškem delu v Zenici, zelo je deževalo, bilo je

mraz in hrane je bilo malo. Kajti mi iz Trsta bi morali biti v mednarodnih brigadah, ki so imelo lepe obleke in dobro hrano, a v Beogradu so nas ponotorna zamenjali za jugoslovanske državljanje ... Dobila sem tako velike hlače, da so mi prisile do ust, in dva de na čevlja št. 44. Zelo težko sem hodila.«

Bolničarka Marica je bila v brigadi vse do 27. novembra, ko je bila proga končana: tistega dne je v Sarajevo prišel tudi tovariš Tito in se jim zahvalil za opravljeno delo. Naslednjega dne se je večina začela vračati proti domu, Marica pa so zaradi pljučnice odpeljali v bolnico. »Nobene možnosti nisem

Marica Pipan v partizanski uniformi in na »legitimaciji« mladinskih delovnih brigad. Spodaj skupina prostovoljcev iz Prečnika in Šempolja med delom v Mavhinjah

ARHIV PIPAN

imela, da bi obvestila domače, moji prijatelji so mami izročili le moj kovček: ko so ji rekli, da sem v bolnici, je padla na tla. Misli la je, da sem mrtva.«

Po petindvajsetih dneh je zapustila sarajevsko bolnišnico, v Beogradu so ji dali železniško vozovnico, s katero naj bi pripravljala do doma. Sprevodenik, ki je njen listek videl na Općinah, pa ni bil istega mnenja: poklical je policijo, Marica se je spet znašla v koronejskem zaporu. Bila je brez dokumentov (ostali so v kovčku, ki so ga prijatelji odnesli domov), naposled pa je nabrežinska policija le potrdila, da v Šempolju po

grešajo Marica Pipan: oficir se ji je opravil in ji dal denar za novo vozovnico. »Vprašala sem ga, zakaj je pov sod toliko policije, kot bi bil alarm. Povedal mi je, da so med tem naše kraje razdelili na cono A in B ...«

Doma Marica skoraj niso prepoznali, tako je shujšala. Veselje je bilo nepopisno, vso vas je zanimalo, kako so gradili železničko, kako je bilo v Sarajevu, kakšen je tov. Tito. Marica se je spet vključila v vaško življeno. Just Koštuta je bil njen mentor v dramski skupini, s tovarišico Vero Žužek sta prijatelji odnesli domov, naposled pa je nabrežinska policija le potrdila, da v Šempolju po

izkaznice. »Kadar so se bližale volitve, sta k nam prišli tudi tovariši Marina Bernetič in Jelka Grbec.«

Idealistov ni več

Leta 1949 se je Marica udeležila svetovnega mladinskega kongresa na Madžarskem. Vodja tržaške delegacije je bil tajnik komunistične mladine David Pescatori, »zelo prijazen in velika osebnost«. Madžarom je bil Maričin glas tako všeč, da so ji ponudili službo na radijski postaji in ji poiskali stanovanje. »David, ki je bil odgovoren za našo skupino, so vprašali, če mi dovoli, da ostanem. On juri je odgovoril, da sem z njim prišla na Madžarsko in da se bom z njim vrnila tudi domov.«

Leta 1953 sva se poročila, bila sva najsrečnejši par na svetu. Leta 1959 sva dobila lepega otroka Roberta.«

Nekaj let kasneje (1965) je družino zavila velika žalost: David je umrl v prometni nesreči na Sardiniji, kamor ga je KPI poslala zaradi političnih volitev. Marica je ostala sama z majhnim otrokom, v bolnici se je zaposlila kot bolničarka in tam delala do upokojitve.

Danes pravi, da so številni partizani in aktivisti razočarani. Okrog sebe ne vidijo idealistov, ki bi hodili »od hiše do hiše, od vasi do vasi, od delavnice do delavnice in med ljudi, kot smo hodili mi.« Žalosti jo tudi, da so KPI razdelili na več strank: danes ni čas delitve, ampak složnosti, če želimo ohraniti, kar smo s takimi mukami pridobili. Da ne bi pozabilna na tovariša, ki so za svobodo darovali svoja življena, Marica na svoji tržaški hiši vsak 1. maj izobesi rdečo zastavo. In bo tako nadaljevala do smrti.

Poljanka Dolhar

Svetovni mladinski festival, Madžarska 1949

ARHIV PIPAN

IZOBRAŽEVANJE - Zadružna kraška banka verjame v znanje in usposabljanje

ZKB tudi letos sodeluje pri podiplomskem študiju bančništva

Enoletni tečaj bo na videmski univerzi - Vpisne vloge sprejemajo do 1. oktobra

Zadružna kraška banka (ZKB) je v zadnjih letih veliko vlagala v vzgojo in v izobraževanje, saj se zaveda, da bo lahko uspešno poslovala na bančnem trgu le, če bo tudi prihodnje delovala v prepričanju, da strokovnost edina jamči konkurenčno prednost. Samo z razvojem in ovrednotenjem znanja lahko podjetja in ustanove uspešno poslujejo, to pa je tudi najzanesljivejše jamstvo za razvoj okolja, v katerem poslovanje poteka. Tega se dobro zavedajo na ZKB, saj je med nalogami, ki si jih je banka zadal, že dolgo na vidnem mestu prav skrb za mlajšo populacijo in za njeno izobraževanje, za strokovno in poklicno izpopolnjevanje. Najvidnejši dokaz te usmerjenosti je dejstvo, da zaseda ZKB prva mesta v deželi Furlaniji-Julijski krajini po številu pobud za izpopolnjevanje svojega osebja.

Da bi ustregle zahtevam po izpopolnjevanju in izobraževanju v bančnem sektorju, so banke zadružnega kredita - v sodelovanju z ekonomsko fakulteto videmske univerze in s prispevkom zveze zadružnih bank Furlanije-Julijske krajine - po treh uspešnih izvedbah tudi letos organizirale podiplomski študij 1. stopnje bančništva in financ.

Izredni študij je namenjen predvsem razvojnim potrebam lokalnega bančnega sektorja, torej v prvi vrsti zadružnim bankam, ki potrebujejo vse bolj izobražene in usposobljene kadre. Medenje sodi tudi Zadružna kraška banka, ki je nasprotno zelo pozorna na spremembe in potrebe, ki se porajajo na tem področju. Tudi lokalno zadružno bančništvo se neprestano srečuje s spremenljajočimi se zakoni in finančnimi, komercialnimi, marketinškimi, zavarovalniškimi, borznimi in drugimi določili. To je razlog, da potrebujemo visoke kvalificirane osebje, ki bo znalo učinkovito voditi od-

Osrednji sedež
Zadružne kraške
banke na Opčinah

ARHIV

nose z vsemi akterji kompleksnega bančniškega sistema.

Podiplomski tečaj bo trajal eno leto, od letosnjega oktobra do septembra prihodnje leto, in bo skupaj obsegal 695 ur predavanj, od katerih bo 120 ur tehnično-praktičnih, 135 ur pa namenjenih seminarškemu delu. Rok za predprijavo na tečaj je 1. oktober 2010; 6. in 7. oktobra bodo na vrti vstopni izpit, didaktična dejavnost pa naj bi se zaičela 18. oktobra.

Kot omenjeno, je ZKB zavzeto in aktivno pristopila k tej univerzitetni pobudi in omogoča opravljanje več kot šestmesečnega pripravnštva v svojih poslovalnicah; nekaj izmed teh pripravnikov je banka po končanem študiju tudi zaposlila. Vsi, ki so sedaj sodelovali pri podiplomskem študiju, so

bili z izkušnjo izredno zadovoljni. Študija pa ni enostaven, saj izobraževanje za bančnega operaterja zahteva polnega človeka in terja veliko prizadevanja, samoodpovedi in kar zajetno finančno investicijo. Na sprejemnem izpitu, ki obsega pisno preizkušnjo in nato kolovij, ni ocenjeno samo znanje, temveč tudi človek sam, njegove predispozicije, zanimanja in cilji. Ko si enkrat sprejet, pa se je treba za obdobje treh mesecov spoprijeti z osemurnimi, petkrat tedenskimi intenzivnimi teoretičnimi predavanji v Vidmu, katerim sledijo trije meseci izmeničnih teoretično-praktičnih predavanj in na koncu zahtevni zaključni izpiti.

Vpisovanje že poteka in Zadružna kraška banka pričakuje, da se ga bo udeležil kdo iz vrst mladih slovenskih

univerzitetnih diplomirancev s Tržaškega ali z Goriškega. V lanski izvedbi se na žalost ni odzval noben slovenski univerzitetni študent, uspešno pa sta v ZKB opravila pripravnštvo dva študenta večinskega naroda, ki sta se po sebe izkazala.

Za letosnjo izvedbo žal ne ostaja veliko časa. Prijave se zaključijo v petek, 1. oktobra. Vpisne vloge je treba izročiti ali odpeljati videmski univerzi (na oddelek za storitve za študente in diplomiranca, Ul. Mantica 3, Videm - vloge sprejemajo od ponedeljka do petka med 9.30 in 11.30). Vpisne vloge in dodatne informacije lahko interesaroti pridobijo na internetnem naslovu <http://master-bancario.uniud.it>, za informacije pa se lahko seveda zglasijo tudi na Zadružni kraški banki.

SV. VID - Nasilnež za zapahi

Pretepel mater in ji zlomil nogo

Žalostna zgodba o nasilju v družini se je končala z aretacijo in zdravljenjem v bolnišnici na Katinari. Tržaški karabinjerji so se v sredo zvečer odzvali na klic v sili in v strem mestu odvzeli prostost moškemu, ki je svojo priletno mater neusmiljeno pretepel, to pa do take mere, da ji je celo zlomil nogo. Zdravstveno osebje pa je zatem potrdilo, da to ni bilo prvič.

81-letna gospa L. C., rojena v Vidmu, je v sredo zvečer s svojega doma v Androni Santa Tecla (na območju starega sedeža univerze) poklical karabinjerje. Ko se je njen 54-letni sin R. F., ki se je rodil v Avstraliji, in ima stalno bivališče v Trstu, zvečer vrnil domov, mu je kmalu iz nejasnih vzrokov prekipev. V izbruhu je (baje brez pravega razloga) napadel mater in jo telesno hudo poškodoval. Gospa je med sinovim nasilnim izpadom uspelo telefonirati karabinjerjem, naposled pa jih je R. F. zlomil mečnice na levem nogi. Ko so karabinjerji pritekel v stanovanje, jih je 54-letnik, ki je še vedno tepel mater, slabo sprejel. Pognal se je nanje s pestmi in brcami, poskusil jih je udariti tudi z glavo. Karabinjerji pa so srboriteža kmalu prijeli in mu s skupnimi močmi onemogočili vsakršno gibanje.

Možakarja so aretirali in ga po izpolnitvi zapisnika odvedli v tržaški zapor. Dolžijo ga nasilja v družini in upiranja javnim funkcionarjem. Njegovu mater so odpeljali na urgenco katinarske bolnišnice, kjer so zaradi zloma mečnice izdali štiridesetnevo progu. Sum, da je v omenjenem stanovanju že prišlo do nasilnih dejanj, so potrdili zdravniki: med pregledom so ugotovili, da ima 81-letna gospa še druge zlome, ki jih je po vsej verjetnosti prav tako povzročil sin. V prejšnjih primerih pa se ni zatekla v bolnišnico.

Tatiča v trgovini s čevljimi

V trgovini s čevljimi v nakupovalnem središču Le Torri d'Europa sta mlađoletnica in polnoletnik v sredo zvečer ukradla par telovadnih copat, vrednih 50 evrov. Pri blagajni se je sprožil alarm, uslužbenka je dvojico ustavila in počakala policijo. Fant je skušal zbežati, a agenti so ga prijeli. Oba je doletela ovadba, fant, ki je nezakonit priseljenec iz Kosova, pa čaka izgon iz države.

MUZEJ REVOLTELLA - V umetniške čaše tokrat nalili domača francoska vina

Sommelier »obglavil« Kanteta

Sommelier Claudio Donat s sabljo odrezal čep steklenice Kantejevega roseja - Pokušja vin Parovela, Sandi Škerka in Castelvecchio

Zgoraj: sommelier Claudio Donat je s sabljo »obglavil« steklenico Kantetovega roseja; spodaj udeleženci sinočnjega večera na terasi muzeja Revoltella

Fotografska razstava v Kraški hiši v Repnu

V Kraški hiši v Repnu bodo drevi drugič gostili fotografski izbor iz Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju. To je najstarejša javna fotografska zbirka v Sloveniji, kabinet so leta 1970 ustanovili v rojstnem mestu prvega slovenskega fotografa in fotografskega izumitelja Janeza Puharja. Letošnji izbor so dopolnili s fotografijami, ki so jih avtorji različnih generacij posneli v zadnjih treh desetletjih. Razstavo bodo odprli ob 20. uri, za glasbeno kuliso pa bo poskrbel Percussion_sax_keyboard_trio, ki ga sestavljajo Andrej Pirjevec, Bojan Volk in Matej Barič. Fotografije bodo na ogled do 19. septembra.

Drevi v Boljuncu Pupkin Kabarett

Gledališka skupina Pupkin Kabarett se vrača v Parovelovo klet v Boljuncu. Zadnja poletna predstava pred začetkom nove sezone bo drevi ob 21.30, že od 19.30 pa bodo gostje lahko okusili aperitiv in degustirali domača vina, tudi v kombinaciji s kraško malico - domačim narezkom s kraškimi siri. Za malico, ki bo na voljo cel večer, je zaželena rezervacija, vstopnina stane 10 evrov.

Koncert za mir 3. septembra v Zgoniku

Na razstaviščem prostoru v Zgoniku bo v petek, 3. septembra od 19. ure dalje Koncert za mir. Nastopile bodo skupine Grinders, Wondernoise Land, Black Mamba Rock Explosion, Wooden Legs in Zibba e Almalibre. Vstop je prost, ob 18. uri bo v sejni dvorani zgoniškega županstva okrogla miza, sledilo bo dviganje zastave miru. Koncert prireja Občina Zgonik s pokroviteljstvom Pokrajine Trst in v sodelovanju s krajevnimi društvami ter z Omizjem za mir FJK.

KMETIJSTVO - Matej Lupinc - Prapropt

Vina bo letos več, boljša pa bodo bela vina

Osredotočili so se na avtohtone vinske sorte: vitovsko in malvazijo ter teran

Tretji letosnji poletni obisk pri naših pridelovalcih oziroma kmetovalcih smo zopet opravili na Krasu. Tokrat smo se v družbi našega fotografa podali do Mateja Lupinca v Prapropt. Mladi podjetnik in agronom - Matej je letnik 1981, iz agronomije pa je na ljubljanski univerzi diplomiral leta 2006 - je podjetje po ocetu Danilu prevzel pred nekaj leti. V sklopu dejavnosti pri Lupinčevih delujejo kmečki turizem z restavracijo in oddajo sob, večinoma tujim gostom, ter seveda prodaja vina. Tudi Mateju smo zastavili vprašanja, na katere sta odgovarjala že naša prva dva sogovernika.

Koliko površine obdelujete v sklopu svoje dejavnosti?

S trtami imamo nasajene štiri hektarje vinogradov, pol hektarja pa je namenjenega vrtovom, na katerih pridelujemo povrtnino za potrebe restavracije, ki deluje v sklopu kmečkega turizma.

Koliko je že dolga tradicija pridelovanja na vaši kmetiji?

Moj oče je začel s stekleničenjem vina leta 1968, pred tem pa sta se s kmetijstvom ukvarjala že nono oziroma pranono.

Katere sorte vina pridelujete?

Naša glavna sorta je vitovska, poleg nje še malvazija, med črnimi vini pa seveda prevladuje teran. Osredotočili smo se na avtohtone vinske sorte. Poleg tega proizvajamo dve sladki vini (italijansko »passito«), z imenom Dulcis in fundo. Te pridobivamo iz sušenih grozdov terana in malvazije.

Nam lahko opišete, kako poteka pridelava teh sladkih vin?

Z njihovo proizvodnjo smo začeli pred štirimi leti, predvsem zaradi tega, ker podobnih vin dotlej pri nas še nihče ni proizvajal. Šlo je za to rej novo ponudbo. Trgatev temu namenjenega grozda poteka približno deset dni po običajnem roku, nato se grozde suši v zabožih. Belo grozde sušimo štiri mesece, črno pa šest. Nato pozimi oziroma spomladni to zmeljemo in stisnemo v stiskalnici. Potrebeni so visoki pritiski, proizvoda pa je po navadi le desetina tistega, kar bi pridelali s tradicionalno predelavo grozdja.

Koliko vina povprečno pride late?

Tam nekje od dvostopetdeset do tristo hektolitrov. Trt imamo nasajenih približno šestnajst tisoč.

Kje imate vinograde?

Na južni strani, od vasi proti Nabrežini.

Kakšna bo letošnja letina?

Pri Lupinčevih
proizvajajo tudi
dve sladki vini

KROMA

Količinsko bo vina več kot lani, glede kakovosti pa bodo letos boljša bela vina. Termična razlika med dnevom in nočjo namreč koristi aromi grozda in posledično tudi vina.

Kdaj bo letos potekala trgatev?

Belega ne bomo trgali pred dvajsetim septembrom, črnega pa tudi ne pred prvim oktobrom.

Koliko škode vam povzroča divjad?

K sreči pri nas ni divjih prašičev, imamo pa zajce in srne. Spriznili smo se s tem dejstvom in zato zgradili vinograde.

Gojite tudi oljke? Bi tu uspevale?

Bi, ampak tudi celotna naša proizvodnja bi pri tem postala veliko bolj zapletena. Treba bi bilo kupiti nove stroje, s čimer bi bili seveda stroški. Potrebovali bi tudi velike površine, ki jih tu na Krasu ni na pretek.

Kam tržite proizvode?

Približno tretjina vinske proizvodnje se uporabi za potrebe domače restavracije, ostali dve tretjini pa gresta tudi drugam, po večini v Trstu, a tudi na Goriško, poleg tega pa še v Veneto in nekatere avstrijske dežele.

Kmetija je odprta tudi turističnim obiskom.

Da, imamo tri apartmaje in eno sobo, v izgradnji pa sta še dva apartmaja in dve sobi.

Kako pa je z obiskom kleti?

Klet je seveda odprta za obiske, in sicer za goste, ki se predhodno najavijo.

Je veliko takih obiskov?

Povpraševanje za ogled kleti in degustacijo vin narašča, kar je seveda zelo spodbudno. Na tak način prodamo nekaj vina doma in to je dobro.

Odkod je večina obiskovalcev?

V glavnem iz Avstrije, Nemčije, pa tudi iz ostalih severnih dežel.

Kaj iščejo pri nas? Stik z morjem?

Bi rekел, da mir, pa tudi tipične

izdelke. Na morje pa raje hodijo na Hrvaško, tako da kombinirajo obe varianti. Pri nas so namreč odlični pogoji za rekreacijo.

Kako poteka promocija in oglaševanje?

V glavnem preko spletnih strani, od koder dobimo približno šestdeset odstotkov rezervacij, ostalo pa prek specializiranih revij.

Primož Sturman

Včeraj danes

Danes, PETEK, 20. avgusta 2010

BERNARD

Sonce vzide ob 6.11 in zatone ob 20.05 - Dolžina dneva 13.54 - Luna vzide ob 17.48 in zatone ob 1.45

Jutri, SOBOTA, 21. avgusta 2010

IVANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,8 stopinje C, zračni tlak 1016 mb raste, veter 19 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 65-odstotna, nebo rahlo poobljeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,5 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 16.,

do sobote, 21. avgusta 2010

Običajni urnik lekarne: od 8.30 do

13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 4 - 040 368647, Ul. Stock 9 - 040 414304, Milje - Beneško nabrežje 3 - 040 274998, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini), Milje - Beneško nabrežje 3, Nabrežina - 040 200121 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Roma 16 (na vogalu z Ul. Rossini) - 040 364330.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Telelevita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleno številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.

Kino

AMBASCIATORI - Dvorana je zaprta zaradi poletnega dopusta.

ARISTON - Poletna arena: 21.00

»About Elly«.

CINECITY - 16.00, 17.00, 18.05, 19.10,

20.10, 21.20, 22.15 »L'apprendista stregone«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Qualcosa di speciale«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Splice«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Sansone«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Pandorum - L'universo parallelo«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Toy Story 3 - La grande fuga 3D«.

FELLINI - Dvorana je zaprta zaradi dopusta.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Qualcosa di speciale«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15,

20.15, 22.15 »Il segreto dei suoi occhi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.10

»Basilicata coast to coast«; 18.15, 22.00 »Il solista«.

KOPER-KOLOSEJ - 16.00, 20.00 »Odra-sli«; 18.00, 22.00, 0.00 »Plačanci«;

21.30, 23.40 »Predatorji«; 19.30, 21.40, 23.50 »Salt«; 17.10 »Svet igrač«; 16.40 »Zadnji gospodar vetra«; 18.40 »Izvor«.

KOPER-PLANET TUŠ 21.00, 23.25

»Kot noč in dan«; 21.40, 23.45 »Zadnji gospodar vetra 3D«; 20.50, 23.10 »Superžur«; 18.40 »Zadnji gospodar vetra«; 16.00, 17.00, 18.30, 19.20 »Svet igrač 3 - 3D (sinhro)«; 21.00, 23.30 »A-Ekipa«; 16.20 »Svet igrač 3 (sinhro)«; 16.40, 18.55, 21.05, 23.15 »Salt«; 16.10, 18.20, 20.30, 22.40 »Plačanci«; 15.10, 17.10, 19.10 »Marmaduke«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Oggi sposi«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Sansone«; Dvorana 2:

16.30, 20.15 »Toy Story 3«; Dvorana 3:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »L'appren-

dista stregone«; 18.15, 22.15 »Pando-

rum - L'universo parallelo«; Dvorana 4:

16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Splice«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta starosti.

TRŽIČ-KINEMAX - Dvorana je zaprta

zaradi dopusta.

Danes praznujeta pri Lajnarijih

MARČELA in ZORO

Štokelj

60-letnico
skupnega
življenga

Da bi bila še dolgo zdrava in vesela,
jima voščimo Renato in Lučka,
David in Giulia, Niko in Sara.

Tovarišica

Elena Legiša

je k šopku let danes dodala
svoj 50. rdeči cvet.
Iskreno ti čestitamo

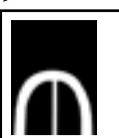
tovariši in tovarišice
Stranke komunistične prenove
in krožka Kras

Čestitke

V sončnatem Slivnem živi, kot sončnica se obrača, hiti in vsak dan za nas poskrbi. Ponosni smo nano in prav danes okroglo, kot sonček slavi! Naj se vse lepo naprej v naši družbi godi. To ji podpisani Marko, Josette, Marisol - ugankarski trio želi!

Draga teta SONJA! Sej dobro voljo, sonce in smeh in jaz bom v tvojem naročju vedno srečna! Tvoja mala Kima.

V družbi pod sončniki se bomo danes zbrali in v prijetnem vzdružju SONJO praznovati! Njej v čast Zdravljico zapeli

Zadruga Naš Kras
vabi na odprtje razstave

IZBOR IZ ZBIRKE KABINET-a SLOVENSKE FOTOGRAFIJE_2

(iz zbirke Gorenjskega muzeja v Kranju)

o delih bo spregovoril dr. Damir Globočnik

glasbena kulisa

"percussion_sax_keyboard_trio"

Andrej Pirjevec, Bojan Volk in Matej Barič

danes, 20. avgusta 2010 ob 20. uri, v Kraški hiši v Repnu

pokrovitelji večera: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu

Dežela FJK - Pokrajina Trst - Občina Repentabor

Obvestila

KMEČKA ZVEZA obvešča cenjene člane, da bodo uradi zaprti do danes, 20. avgusta.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO

- Socialno skrbstvo obvešča, da Občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor prirejajo dvotedovsko letovanje v toplicah v kraju Boario Terme (BS) za 80 starejših občanov od 5. do 19. septembra. Prijavo, izpolnjeno na ustreznih obrazcih z vso potrebnou dokumentacijo, je treba predložiti do danes, 20. avgusta, na sedež Socialne službe Okraja 1.1., Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan od 8.30 do 10.30; v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik od 9. do 12. ure. Info na Upravni službi za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, tel. 040-299145.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo urad zaprt zaradi dopusta do danes, 20. avgusta.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča, da je tržaški urad odprt od 9. do 13. ure in da bo zaprt do vključno danes, 20. avgusta.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča cenjene stranke, da bo zaradi dopusta zaprt do danes, 20. avgusta.

MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA za srednješolce v soorganizaciji ZSKD se bo letos odvijala v Vuzenici od nedelje, 22., do sobote, 28. avgusta. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Informacije na tel. št. 040-635626.

NEKDANJI UDELEŽENCI MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE Vuzevica-Porabje-Koroška-Italija: ob 40-letnici kolonije vabimo vse, ki so kaščali sodelovali, na jubilejna praznovanje in srečanja, ki bodo 22. avgusta v Vuzenici (SLO) ob 15. uri. Udeleženci bodo prejeli jubilejni almanah, katerega pokrovitelj je predsednik RS dr. Danilo Turk. Ostale informacije na ZSKD in na spletni strani www.zskd.org.

V BARKOVLJAH bomo počastili zavetnika sv. Jurjeva z dvoječino mašo v nedeljo, 22. avgusta, ob 19. uri. Peča bosta dva zbara. Sledila bo proce-

Loterija 19. avgusta 2010

Bari	68	85	64	33	47
Cagliari	65	68	30	85	17
Firenze	60	70	87	3	81
Genova	7	62	22	71	55
Milan	10	86	82	71	30
Neapelj	55	25	62	36	37
Palermo	47	7	24	29	69
Rim	62	55	9	46	38
Turin	28	36	43	14	63
Benetke	30	5	36	79	2
Nazionale	69	81	29	74	52

Super Enalotto Št. 99

9	17	37	51	70	78	jolly 56
Nagradsni sklad						4.765.235,07 €
Brez dobitnika s 6 točkami						Jackpot 115.642.389,06 €
1 dobitnik s 5+1 točkami						953.047,01 €
25 dobitnikov s 5 točkami						28.591,42 €
2.195 dobitnikov s 4 točkami						325,64 €
90.326 dobitnikov s 3 točkami						15,82 €

Superstar

88

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnikov s 5 točkami	- €
13 dobitnikov s 4 točkami	32.564,00 €
427 dobitnikov s 3 točkami	1.582,00 €
6.138 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
38.952 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
82.643 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

DEMOKRATSKI PRAZNIK

Prosvetni dom
Tabor na Opčinah
20., 21., 22. avgusta
od 18.00 ure

**glasba, politika,
kultura, zabava,
specialitete na žaru**
Danes, petek
ples z ansamblom
LIMES (glasba Indie Rock)

PDI
Demokratska stranka

Vabljeni!

Poslovni oglasi

NUDIMO GRADBENO-OBRTNIŠKA, PLESKARSKA DELA IN KNAUF. Dolgoletna tradicija in garancija.
Janmont d.o.o.
00386(0)5-7686240,
00386(0)-41617838.

Turistične kmetije

OSMICA PRI LOJZETU - Brje, Slovenija
20.8.-29.8.2010

Osmice

BORIS PERNARČIĆ Medja Vas št. 7, je odprl osmico. Vljudno vabljeni. Tel. št.: 040-208375.

DARIO IN JELKA sta odprla osmico v Rimanjih. Toplo vabljeni. Tel.: 040-281153.

DEAN ima odprto osmico na Kontovelu. **DRUŽINA TERČON** je odprla osmico v Mavhinjah št. 42. Vabljeni. Tel. št.: 040-299450.

MARČELO IN ERVIN sta odprla osmico v Samotorci št. 22. Tel. 040 - 229180.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v oljčnem gaju.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36, tel. št. 040-229198.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Repen 42. Tel. 338-3916147.

OSMICO je odprla družina Terčon v Cevrovljah št. 30. Tel. št.: 040 - 299435.

V KRIŽU PRI BLJANHV je Silvano odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel.: 040-220708.

V SALEŽU sta odprla osmico Sandra in Jožko Škerk.

Mali oglasi

PRODAM audi A3, ambition, 1.6, letnik 2002, črne metalizirane barve. Info na tel. št. 338-3407804 po 20. uri.

ČRNE IN ČRNOBELE ljubezne mucke podarim. Tel. št. 040-225068.

DOMAČE SLIVE za marmelado prodajam po ugodni ceni. Tel. št.: 040-420604 (v večernih urah).

IZKUŠENA GOSPA išče poldnevno delo kot pomočnica v gospodinjstvu ali pri negi starejših oseb. Tel. 00386-56551450 ali 00386-5185299.

ODDAM V NAJEM dvosobno stanovanje na Proseku. Tel. št.: 320-1509155.

PODARIM ljubitelju živali male mucke. Tel. št.: 040-220333.

PRODAM domač krompir. Tel. št. 040 - 2024228.

PRODAM dve hrastovi kadi za grozdje. Za informacije pokličite na tel. št. 349-8430222.

PRODAM knjige za bienij Znanstvenega liceja. Tel. 339-3280638.

PRODAM rabljeno opremo za fitness. Tel. 347-1796350.

V DOLINI dajemo v najem 150-metrsko okusno opremljeno stanovanje hiši z lepim razgledom na morje. Cena: 1.600 evrov mesečno. Telefonirati samo če resno zainteresirani. Tel. 338-6055075.

ŠTUDENTKA pomaga pri učenju dijakom srednjih šol in dijakom nižjih razredov znanstvenega liceja. Tel. št.: 349-4031872.

Šolske vesti

DPPIO JOŽEF STEFAN obvešča, da bo do šolski uradi zaprti ob sobotah do 21. avgusta. Redni pouk za šolsko leto 2010/11 se bo začel 13. septembra.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktični dejavnosti šola zaprti ob sobotah do vključno 21. avgusta. Od ponedeljka do petka bo tajništvo odprto od 9. do 14. ure.

ZDRUŽENJE STARŠEV SREDNJE ŠOLE

SV. CIRILA IN METODA obvešča, da se šahovska in računalniška delavnica MiŠ@ prične v ponedeljek, 30. avgusta, ob 8.30. Zbirališče v veži TTZ Žige Zoisa, Ul. Weiss št. 15, ob 8.15, da urejajo formalnosti. Otroci naj imajo s seboj malico. Kdor se ni prijavil, se lahko prvi dan vseeno pridruži. Sporočamo tudi, da bo od 6. do 10. septembra poteka fotografarsko - biološka delavnica »Poglej ptička!« s poudarkom na plazilcih, namenjena otrokom od 2. razreda

dalje. Prijave in info do 3. septembra (razen od 22. do 27.) na tel. št. 320-2717508 (Tanja) ali zscirilmel@gmail.com.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA bodo do konca avgusta uradi ob sobotah zaprti.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNega LICEJA A. M. SLOMŠKA obvešča, da bo med poletno prekinjivo didaktični dejavnosti šola zaprti ob sobotah do vključno 28. avgusta.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da bodo letne suplence učnega osebja za pokrajini Trst in Gorica ter za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za š. l. 2010/2011 podeljene 31. avgusta na Nižji srednji šoli Srečka Kosovela na Opčinah pri Trstu (Bazoviška ul. št. 7), in sicer: ob 9.30 za otroški vrtec in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 14.30 bodoodeljene suplence na podlagi t.i. »repov« lestvic, ki se nanašajo na kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine. Na oglasni deski tega urada (bodisi na sedežu v Trstu bodisi na goriskem oddelku) bodo vsaj 24 ur pred imenovanji objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

NA LICEJU FRANCETA PREŠERNA se bo pouk v š. l. 2010/11 začel v petek, 10. septembra.

Izleti

KRUT obvešča, da so na razpolago še zadnja mesta za skupinsko letovanje na Malem Lošinju od 28. avgusta do 4.

CELOVŠKA MOHORJEVA - Judje na Slovenskem

Izčrpen zgodovinski oris in današnje stanje

Avtor publikacije je Klemen Jelinčič Boeta, ki je o tej temi že veliko objavil

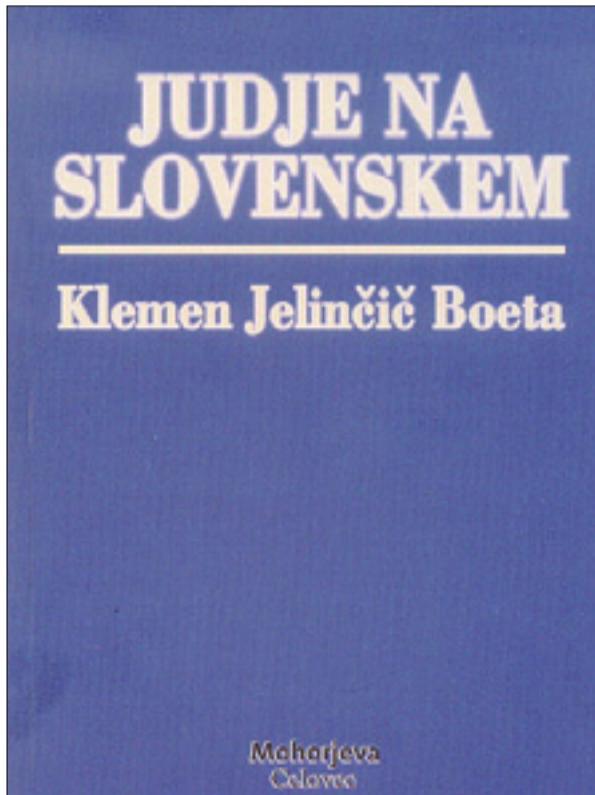
Antropolog in sociolog Klemen Jelinčič Boeta je po letu 2002, ko se je po večletnem bivanju v Izraelu vrnil v Slovenijo, doktoriral na temo Judje na Slovenskem v srednjem veku ter hrkrati s svežimi doganjaji opazno pomnožil literaturo o Judih in judovstvu. Poleg vrste prispevkov v periodiki je v knjižni obliki najprej objavil Kratko zgodovino Judov in svoje doktorsko delo, nazadnje pa je pri celovški Mohorjevi izšla še razprava Judje na Slovenskem.

Ta nova knjiga se navezuje na prejšnje objave in jih pomembno dopoljuje. Zajema celotno področje slovenskih zgodovinskih dežel, ne le ozemlja današnje Slovenije, in ne le srednji vek, temveč tudi dokaze o najzgodnejših pojavih judovskih skupnosti v antiki, v okolici Ogleja ter med 6. in 8. st. v Gradežu in Čedadu, predvsem pa podatke o grozljivih posledicah holokavsta ter o današnjem stanju judovskih skupnosti na Slovenskem.

Klemen Jelinčič Boeta tudi tukaj opozarja, da so Judje ponekod in v različnih obdobjih živeli v sožitju s kristjani in dobivali od vladarjev celo privilegije, ob epidemijah kuge in drugih nadlogah pa so se sosedje znali čez noč obrniti zoper nje. Leta 1496 so jih izgnali s Štajerske in Koroške, leta 1515 tudi s Kranjske. Tedaj se je veliko Judov - med njimi najbolj znani Morpurgi iz Maribora - zateklo na Primorsko, zlasti v mesta pod beneško oblastjo.

Prva omemba Judov v Piranu sicer sega v leto 1390, bankir Abraham iz Izole, se leta 1421 omenja tudi v Kopru in Trstu, kjer je tržaški škof Ivan že leta 1236 koronskemu Judu Danielu Davidu vrnil 500 srebrnih mark. V Gorici je navzočnost Judov prvič omenjena leta 1288, v 16. stoletju so bili bankirji in trgovci, pa tudi izdelovalci svinje in voska. Še močnejša skupnost se je v 16. st. utrdila v Trstu. Po letu 1697, ko je Trst postal svobodno pristanišče, se je njen položaj v vsestransko izboljšal. Ob finančnih in trgovcih so se v času t. i. judovskega razsvetljenstva v 19. st., piše Jelinčič Boeta, uveljavili tudi številni izobraženci in umetniki.

V Napoleoni dobi so se Judje začeli vračati na Štajersko, Koroško in Kranjsko. V Habsburški monarhiji je leta 1867 njihov položaj izboljšal zakon o splošnih državljanških pravicah, število Judov pa se, razen v ogrskem delu, zaradi asimilacije, prestopanja v druge vere in izseljevanja ni povečevalo. Leta 1900 je bilo na naselitvenem

območju Slovencev vsega 8000 Judov, od tega 4900 na Tržaškem. To je bil tudi čas razmaha antisemitizma.

Konec Avstro-Ogrske je pomenil začetek konca judovskih skupnosti na slovenskih tleh. Beograjski dvor je bil Judom naklonjen, manj pa nižje oblasti zlasti tik pred drugo vojno. V Jugoslaviji so jih začeli pobijati takoj leta 1941, Jude iz Ljubljanske pokrajine ter Istre, Trsta in Gorice pa so interimirali in jih večino odgnali v smrt po kapitulaciji Italije. Del preživelih se je izselil, mnogi so se asimilirali, tako da je po avtorjevi sodbi na Slovenskem v judovskih občinah le še okoli 1000 Judov - manj kot desetina v primerjavi z letom 1910.

Iztok Ilich

ZSKD - Mednarodni natečaj poezije

Sledi - Tracce 2010

Rok za oddajo pesmi zapade konec meseca - Predvidenih več starostnih kategorij

Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi - Tracce« 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi.

Avtorji lahko sodelujejo z največ **eno (1) pesmi** jo v slovenskem oz. italijanskem in v regionalnih jezikih.

Za pesmi v slovenskem in italijanskem jeziku prevod ni potreben, medtem ko morajo biti pesmi v vseh drugih jezikih opremljene s slovenskim ali italijanskim prevodom.

Na natečaju lahko sodelujejo naslednje kategorije avtorjev:

- I. otroci (od 6. do 10. leta)**
- II. mladi (od 11. do 19. leta)**
- III. mladi odrasli (od 20. do 28. leta)**
- IV. »senior« (nad 28 let).**

Tema natečaja je prosta.

Dela morajo dospeti v petih (5) čitljivih izvodih na ZSKD najkasneje **do 12. ure 31. avgusta 2010** ali biti oddana na pošti do tega termina.

Dela morajo biti anonimna in v zaprti ovojnici, ki mora vsebovati še posebno ovojnico z razpoznavno šifro in podatki avtorja (ime in priimek, kraj in datum rojstva, bivališče, telefonska številka in naslov elektronske pošte). Posebna ovojnica mora vsebovati tudi podpisano izjavo avtorja, da je pesem izvirna in še neobjavljena.

Sodelovanje na natečaju je brezplačno.

Pesmi bo ocenila strokovna komisija, ki jo bo imenoval deželnji odbor ZSKD. Strokovna komisija lahko dodeli nagrade ex-aequo, lahko nagrad ne dodeli ali dodeli posebna priznanja zaslužnim avtorjem.

Člani strokovne komisije, tajništva in lektorji natečaja ne morejo sodelovati kot avtorji.

Predvidene so naslednje nagrade:

I. otroci

1., 2. in 3. mesto: knjižna nagrada

II. mladi

1., 2. in 3. mesto: knjižna nagrada

III. mladi odrasli

1. mesto: 300 €
2. mesto: 200 €
3. mesto: 100 €

IV. »senior«

1. mesto: 300 €
2. mesto: 200 €
3. mesto: 100 €

Rezultate natečaja bo ZSKD pisno sporočila sodelujočim najkasneje do **31. oktobra 2010**. Izidi bodo objavljeni tudi v slovenskih in italijanskih medijih. Organizator bo nagrajenec pisno sporočil datum in kraj podelitve nagrad.

ZSKD poslanih del avtorjem ne vrača in si pridružuje vse materialne in moralne pravice za uporabo, objavo, izdajo, snemanje, uglasbitev nagrajenih in posebej imenovanih poezij, ki bodo ostale njena last.

Zveza slovenskih kulturnih društev bo omogočila objavo nagrajenih pesmi in tistih, ki bodo deležne posebne omembe komisije. Avtorji se obvezujejo, da od ZSKD ne bodo zahtevali nikakršnih honorarjev in je ne bodo bremenili nikakršnih odgovornosti ipd., kar velja tudi za tretje osebe.

Za vse, kar ni izrecno predvideno in opredeljeno v tem razpisu, veljajo predpisi civilnega zakonika in področnih zakonov.

Odročitev komisije je nesporna in dokončna. Kdor se prijavlja na natečaj, v celoti in brezpogojno sprejema pričujoči pravilnik.

Vse informacije v zvezi z natečajem bodo uporabljene in varovane v skladu z zakonskim dekreтом 196/2003.

VILENICA - Med 1. in 5. septembrom

Letos že 25. mednarodni festival

Literarni nastopi so osrednji del festivala

Hrvaške, Makedonije, Moldavije, Srbije in Ukrajine.

Pogovor velikih literatov, mislecev in humanistov *Claudia Magrisa, Borisa Pahorja in Draga Jančarja*, ki bo vodil večer, bo odprl tehtne literarno-umetniške in širše družbeno-kulture teme. V luči zapletene in živahne tržaške realnosti pa želi biti tudi simbol dialoga, ki je mogoč samo z vzajemnim razumevanjem, poznavanjem in širino duha. Pred začetkom pogovora se bodo udeleženci Vilenice in drugi obiskovalci odpeljali po *Tomizzevih poteh*. Itinerarij, ki ga je pripravila Patrizia Vascotto, sledi tržaškim ulicam in trgom iz romanov Fulvia Tomizze. S tem obiskom se želimo pokloniti spominu prvega nagrajenca Vilenice, tenkočutnega opazovalca Trsta in človeških usod v njem.

Wales na Vilenici

Valižanska literatura in njena usoda sta v marsičem podobni slovenski. Tudi v Walesu je valižanščino večinoma govorilo kmečko prebivalstvo, prevod Biblije so dobili le nekaj let za nami, ezik pa je bil osnova nacionalnega preporoda in samozvesti, ki se je začela krepliti v 20. in 21. stoletju. Letošnja antologija Vilenice Ffiniau aflynydd - Menjava meje nam razkriva bogastvo te literature, ki je pisana tako v valižanščini kot angleščini ter predstavlja osrednje avtorje.

Na Vilenici 2010 bodo valižansko literaturo predstavljali Angharad Price, Lloyd Jones, Sian Melangell Dafydd, William Owen Roberts in direktorica organizacije Wales Literature Exchange Sioned Rowlands.

Slovenska književnost v Evropski uniji

Vilenica posebno mesto posveča predstavljanju literature v manjšinskih jezikih in slovenski literaturi, ki nastaja izven naših mej. Po predstavitvi porabske, režianske in beneške literarne ustvarjalnosti smo lani začeli s predstavljanimi ustvarjalnosti Slovencev po svetu. Najprej je bila na vrsti argentinska izseljenska skupnost, ki je ustvarila najobsežnejši korpus besedil. Letos se bomo srečali z zanimivim fenomenom slovenskih pisateljev, ki živijo in ustvarjajo v državah Evropske unije. Sklop bo vodil Lev Detela, ki tudi sam živi in ustvarja na Dunaju.

Prvi del predstavitev se bo odvijal v rednem programu Vilenice v Ljubljani. Uvodni predstavitev dr. Janeža Žitnika Serafin bo sledilo literarno branje. Spremljevalni program pa bo vključeval predstavitev dela in publikacij Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU s posebnim poudarkom na Slovencih v Argentini, ki bo potekala v prostorih DSP 4. 9. od 10.-11. ure.; 24. septembra pa bo – prav tako v prostorih DSP – potekala ob 11.00 ogroglja miza »Položaj slovenskoargentinske književnosti in kulture«, na kateri se bodo z dr. Janežem Žitnikom Serafin pogovarjali o tej aktualni temi prof. dr. Helga Gluščič, doc. dr. Irena Avsenik Nabergoj, dr. Rozina Švent, dr. Kristina Toplak in Sebastian Luis Kocmur. Namen predstavitev, ki jo organiziramo v sodelovanju z znanstveno svetnico dr. Janjo Žitnik Serafin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, je opozoriti na bogato literarno ustvarjalnost in kulturno dediščino Slovencev v Argentini ter na težave, s katerimi se ta skupnost sooča v okviru svojih kulturnih dejavnosti danes.

UMIK - Dvanajst dni pred napovedanim rokom

Ameriška vojska končala bojne operacije v Iraku

BAGDAD - Združene države Amerike so končale bojne operacije v Iraku. Iz države se je namreč po skoraj sedmih letih in pol včeraj zgodaj zjutraj v Kuvajt umaknila zadnja bojna brigada ameriške vojske. V Iraku trenutno ostaja okoli 56.000 ameriških vojakov, do konca meseca pa ga bo zapustilo še okoli 6000 pričasnih posebnih enot.

S tem so ZDA za dobre deset dni prehiteli svojo napoved o dokončnem umiku zadnjih bojnih enot iz Iraka, ki je bil prvotno napovedan za 31. avgust. V skladu z načrti pa naj bi vsi ameriški vojaki državo zapustili do konca prihodnjega leta. Ameriška vojska je v torek sporočila, da mora do konca umika vseh bojnih enot Irak zapustiti še več tisoč vojakov. Ko bo umik bojnih enot končan, se bo ime misije ZDA v Iraku iz Operacije iraška svoboda uradno spremeni- lo v Operacijo nova zora.

Tiskovni predstavnik State Departmenta Philip Crowley je ob komentirjanju posnetkov umika bojne brigade konec bojnih operacij za ameriško televizijo MSNBC označil za "zgodovinski trenutek". Ob tem je sicer poudaril, da ostaja dolgoročna zaveza ZDA v Iraku neomajna. Ameriški predsednik Barack Obama pa je v sredo v zvezi z umikom bojnih enot poudaril, da ameriške oblasti držijo oblubo, ki so jo dale. "Naša bojna misija v Iraku bo končana," je dodal

Umik bojne brigade, ki šteje okoli 14.000 vojakov, se je začel že v soboto, zaradi varnosti vojakov pa do včeraj zjutraj mediji o tem niso smeli poročati.

V Iraku trenutno ostaja še okoli 56.000 ameriških vojakov, ob koncu meseca pa naj bi jih tam ostalo še 50.000. Ti bodo pristojni za usposabljanje iraških varnostnih sil in pomoci pri boju proti teroristom.

Do konca prihodnjega leta pa naj bi v Irak v skladu z napovedmi Obame zapustili vsi ameriški vojaki. Obama je umik iz Iraka utemeljil z okrepljenim protiterorističnim bojem v Afganistanu. Ameriški predsednik je vojni v Iraku nasprotoval od samega začetka, ko še niti ni bil član ameriškega zveznega senata. Nasprotovanje vojni mu je leta 2008 tudi močno pomagalo v tekmi za predsedniško nominacijo demokratske stranke in kasneje pri zmagi na predsedniških volitvah proti re-

publikancu Johnu McCainu. Obama je med kampanjo obljubljal, da bo vojno v Iraku končal hitro, a odgovorno glede na stanje na terenu.

Konec ameriških bojnih operacij v Iraku predstavlja velik izziv za iraške oblasti, ki bodo morale prevzeti večjo odgovornost za varnost v državi. Odhod ameriških vojakov so uporniki v Iraku očitno že izkoristili, saj se je povečalo število napadov.

V torek se je v naborniškem centru v Bagdadu razstrelil samomorilski napadalec, pri čemer je umrlo okoli 60 ljudi, še najmanj 100 jih je bilo ranjenih. Odgovornost za napad so pripisali teroristični mreži Al Kaida.

Irak se poleg tega sooča še politično negotovimi razmerami. Pet mesecev po parlamentarnih volitvah 7. marca Iračani namreč ostajajo brez vlade, ob tem pa so glavne politične stranke, ki se sicer vse od volitev prepričajo, v pondeljek povsem ustavile koalicijska pogajanja. (STA)

Ameriške bojne enote so včeraj zgodaj zjutraj - deset dni pred napovedanim rokom - zapustile Irak, kjer pa je ostalo še nekaj nad 50 tisoč ameriških vojakov, ki bodo zdaj zadolženi za usposabljanje iraških vojaških sil

ANSA

PAKISTAN - Odpravljanje posledic katastrofalnih poplav

Mednarodna pomoč se krepi

Še širje milijoni ljudi brez strehe nad glavo - Najhuje je v Pundžabu in Sindhu - Zaradi okužb umrli še trije otroci

ISLAMABAD - Združeni narodi so včeraj opozorili, da so v Pakistanu še vedno širje milijoni ljudi brez strehe nad glavo. Gre predvsem za območja v južnih pokrajinal Sindhi in Pundžab, kjer ljudje čakajo na pomoč v neznotnih razmerah. Medtem se povečuje tudi število smrtni zaradi okužb z onesnaženo vodo. Se je pa vmes vsaj okreplila mednarodna pomoč.

Stanje pa je slabo tudi v zatočiščih, ki so jih pripravili za begunce pred poplavami; zaradi prevelikih množic so higienске razmere kritične, širijo se nalezljive bolezni zaradi onesnažene vode. V enem izmed tovrstnih taborišč v Karačiju so umrli še trije otroci.

Združeni narodi so že prejšnji teden mednarodno skupnost pozvali, naj pomaga Pakistanu z najmanj 460 milijoni dolarjev, ki jih potrebujejo za šotor, odeje, pitno vodo in hrano. Toda odziv je bil precej pičel; večje kolичine pomoči v Pakistan, ki ima petino ozemlja pod vodo, prihajajo šele zdaj.

V ozadju naj bi bile predvsem skrbi, da pomoč za katastrofo ne bi šla na račune skrajnežev v Pakistansu, torej da denar ne bi končal pri talibanih. Na to je včeraj opozoril tudi ameriški senator John Kerry, ki je kot prvi ameriški predstavnik dopotoval na opustošena območja v Pakistanu. Kerry je pri tem tudi nakazal, da bodo ZDA povečale svojo pomoč z 90 na 150 milijonov dolarjev, kar je včeraj na zasedanju GS ZN sporočila ameriška državna sekretarka Hillary Clinton. ZDA so sicer za dolgoročno pomoč Pakistanu v okviru boja proti terorizmu in za stabilizacijo države v naslednjih petih letih namenil 7,5 milijarde dolarjev.

Pomoč Pakistanu je odobrila tudi Azijska razvojna banka, ki bo Pakistanu zagotovila dve milijardi dolarjev kredita za obnovo v poplavah uničene infrastrukture. Ni sicer povsem jasno, ali bo šlo za ugodno posojilo ali nepovratno pomoč, bo pa šlo za sodelovanje s Svetovno banko. Poleg tega pa je banka kot takojšnjo pomoč Pakistanu odobrila tri milijone dolarjev nepovratne pomoči. (STA)

Najhuje je položaj v Pundžabu

Nove žrtve plazov na Kitajskem

PEKING - Zemeljski plazovi, ki so po obilnem deževju prizadeli Kitajsko, so prve žrtve zahtevali tudi na jugozahodu države. V mestu Pulani v provinci Yunnan je v sredo v plazu blata po zadnjih podatkih umrlo 14 ljudi, več deset jih še pogrešajo. Kitajski vremenoslovci pa že napovedujejo nove vremenske nevšečnosti. Plaz v mestu Pulani se razteza na 300 metrov, pod seboj pa je pokopal najmanj 21 hiš s prebivalci vred. Pogrešane išče več kot 1100 reševalcev.

Vrtino BP bodo dokončno zaprli v začetku septembra

WASHINGTON - Vodja kriznega štaba ameriške vlade, upokojeni admiral obalne straže Thad Allen, je včeraj napovedal, da nameravajo poškodovano naftno vrtino v Mehinskem zalivu dokončno zapreti po ameriškem prazniku dan dela 6. septembra. Sedaj že potekajo pripravljala dela. Poškodovano vrtino britanske naftne družbe BP so 15. julija s pokrovom, ki so ga namestili čeznj, začasno zaprli. V začetku meseca so jo od zgoraj zamašili s težkim blatom, sedaj pa jo morajo dokončno zapreti še s spodnje strani. To naj bi se po prvih napovedih zgodilo do 15. avgusta, a jim je načrte preprečilo slabo vreme.

Iz Francije izgnani Romi so se vrnili v Romunijo

BUKAREŠTA - V Romunijo se je včeraj vrnilo 93 Romov iz Francije, od koder so jih izgnale tamkajšnje oblasti. Z letalom iz Pariza je v domovino najprej prispelo 14 ljudi, nato pa jih je iz Lyona dopotovalo v Bukarešto še 79. Na zadnje dogajanje, povezano z Romi v Franciji, se je odzval romunski predsednik Traian Basescu in dejal, da to kaže na potrebo evropskega programa integracije Romov. Kot je spomnil, je Romunija takšno pobudo predstavila že leta 2008. Da bi Romom preprečili vrnetev v Francijo, nameravajo francoske oblasti od tistih, ki bodo odšli, vzeti biometrične podatke. Francoski predsednik Nicolas Sarkozy se je za rušenje nelegalnih romskih naselij in izgon tujih Romov odločil po spopadih med Romi in policijo minuli mesec. S tem je sprožil kritike v vrstah francoske opozicije, pa tudi v Romuniji in Bolgariji.

GORICA - Od 23. do 26. septembra šesta izvedba gastronomiske prireditve

Praznik Okusi na meji bo tokrat za dan daljši

Prvič v gosteh tudi Španci, Poljaki in Čehi - Letos več slovenskih stojnic

GORICA - V sredo Parada glasbenikov za Festival Show

Po lanskoletnem uspehu se na parkirišče pri Rdeči hiši v sredo, 25. avgusta, vrača Festival Show, koncertna prireditve, ki jo prirejata radijski postaji Radio Birkirka in Radio Bella & Monella. Za krmilom številnih etap poletnega glasbenega dogodka po italijanskem polotoku stoji letos televizijska voditeljica državne prve mreže Rai **Veronica Maya**, ki je doslej vodila programe Linea Verde, Lo Zecchino d'oro, Uno mattina estate in Verdetto finale.

Maya bo seveda tudi v sredo uvelia spektakel v Gorici. Na odru se ji bo prvi pridružil **Maurizio Vandelli**, ustanovitelj zgodovinskega benda Equipe 84, ki bo občinstvu postregel z zimzelenima Tutta mia la città in Io ho in mente te ter številnimi skladbami ne-pozabnega Lucia Battistija. Na prirošču ob nekdanjem mejnem prehodu bo nastopila nato skupina **I Nomadi**, ki navdušujejo maldo in manj mlado publiko. Z njimi se bo sem prideljal tudi **Irene Foraciari**, hčerka znamenitega Zucchera, ki je z Nomadi na zadnjem sanremskem festivalu zapela Il mondo piange. Ob njej pa bo nastopil tudi **Martino Corti**, ki ga je med številnimi pevci izsledila znamenita voditeljica oddaje X-Factor Mara Maionchi. Corti pa ne bo edini talent Maionchijeve, saj bo v Gorici nastopil tudi **Tony Maiello**, ki so ga oboževalke spoznale v oddaji Amici in mu nato sledile še na sanremskem festivalu.

To pa še ni vse. Občinstvo se bosta predstavili tudi **Silvia Mezzanotte**, nekdanja pevka skupine Matia Bazar, in kantavtorica **Cristel Carrisi**, sicer hčerka Albana in Romine Power. Zadnji med pevci bo **Fabrizio Moro**. Za plastično pa bo poskrbel letosni zmagovalec televizijske oddaje Veliki brat **Mauro Marin**, ki se bo preizkusil tudi v petju ob spremljavi skupine Spezie Dorara.

Sredin spektakel bo ob glasbi plesu in animaciji postregel tudi z lepoto. Po priložnostni modni brvi se bodo spreghidle lepotice, ki se potegujejo za naslov Miss Risskio per una notte. Slednjo bodo proglašili v Veroni 2. septembra in postala bo nov obraz oblačil znamke Risskio za leto 2011. Živahno glasbeno dogajanje se bo začelo ob 19.30 s krajskim sporedom, ki ga bosta vodila radijska spikerja **Marco Baxo** in **Federico Francioni** (oddaja Lo Sfogato), vstop pa bo prost.

Da bi si lahko čim več mladih ogledalo glasbeno prireditve, je goriška občina v sodelovanju s pokrajino in deželno poskrbela za brezplačni avtobusni prevoz v okviru projekta Overnight. Avtobusi bodo odpeljali iz Ulice Valentinis v Tržiču ob 20.15, po postankih na Trgu Unità, pred veleblagovnico Emisfero, v Foljanu in Gradišču bodo dospeli v Gorico ob 21. uri. Goriška občina bo med prireditvijo zagotovila primerna mesta v prvi vrsti za prizadete osebe na vozičku.

Lanska gneča na goriškem prazniku Okusi na meji

BUMBACA

Odštevanje se je začelo. Čez približno en mesec bodo goriško mestno središče ponovno preplavile stojnice mednarodne prireditve Okusi na meji (»Gusti do frontiera«), ki bo v letosnji izvedbi ponudila marsikatero novost. Najpomembnejša je gotovo potrditev napovedi, da bo največji goriški enogastronomski dogodek letos trajal več kot običajno, in sicer štiri dni - od 23. do 26. septembra -, velika obogatitev pa je tudi prisotnost stojnic iz držav, ki v prejšnjih petih izvedbah niso bile zastopane na prireditvi.

Šesta izvedba Okusov na meji, na katere se goriška občina že vneto pripravlja, se bo uradno začela v četrtek, 23. septembra, z gala večerom in rezom traku, na katerem bodo prisotni krajevni in deželni

upravitelji. Ob italijanskih, avstrijskih, francoskih, nemških, madžarskih, slovenskih, grških, hrvaških, srbskih, bosanskih, črno-gorskih, in albanskih dobrokah bodo letos prvič ponujali tudi špansko, poljsko in češko kuhinjo. Obiskovalcem bodo na voljo sangria, paella in ribje jedi iz Iberijskega polotoka, pa tudi bigos (poljski recept z jelom in mesom), juhe, knedliky (češki kruhovi cmoki) in odlična češka piva. Ob tem se bodo letos po zaslugu obnovljenega sodelovanja med občinami Gorica, Krmin in Gradišče prvič pojavile stojnice z napisom »Antica contea«, v katerih bodo ponujali značilne goriške jedi in vrhunska vina Brd in Krasa. Novost bo tudi šotor »Borgo dei tre confini«, kjer bodo na 150 kv. metrih po-

vršine sobivale kulinarična tradicija iz Trbiža, Kranjske gore in Podkloštra. Organizatorji ne nazadnje napovedujejo, da bo na letošnji izvedbi Okusov na meji tudi več stojnic iz sosednje Slovenije.

Če je prireditve, ki vsako leto priklicuje na tisoče obiskovalcev, dobrodošla za krajevne trgovce in gostince, povzroča zaprtje nekaterih ulic mestnega središča tudi prometne nevšečnosti, ki bodo s podaljšanjem trajanja manifestacije predvidoma še večje kot v prejšnjih letih. Za nastevitev stojnic in šotorov bodo vsekakor letos izkoristili predvsem obnovljene ulice mestnega centra in peščeno, v katero so vključene ulice Garibaldi, Mazzini, Morenache, Raštel in Travnik. (Ale)

GORICA
Ponovno prispevki za družine v stiski

Goriška občina bo ponovno namenila del svojih proračunskih sredstev družinam v stiski. V kratkem bo goriški občinski odbor sprejel sklep, na podlagi katerega bodo predvidoma 60.000 evrov dodeliли goriškim družinam, v katerih je eden izmed vzdrževalcev izgubil delovno mesto.

Poseben sklad je občina Goriška na podlagi deželnega zakona št. 6/2006 prvič ustanovila lani jeseni, ko je za družine, ki so se znašle v težavah zaradi posledic gospodarske krize, odstela skupno 50 tisoč evrov. »Z naraščajočo socialno stisko se soočamo tudi na Goriškem. V zadnjih mesecih opažamo, da se v težavah vedno pogosteje znajdejo 40 in 50-letniki, ki so bili od delovnega mesta, in ne le upokojenci, ki na minimalen dohodek lahko vendarje računajo. Narašča torej število občanov, ki so brez službe in brez nikakršnega drugačega dohodka,« je takrat povedala goriška odbornica za socialno Silvana Romano, ki bo tudi tokrat predstavila sklep v občinskem odboru. Lani se je na razpis prijavilo kar nekaj goriških družin, sprejetih pa je bilo okrog 100 prošenj. Vsaka družina je prejela približno 500 evrov.

Poleg občinskih služb v Goriški pomagajo socialno ogroženim družinam tudi druge ustanove in organizacije. V zadnjih mesecih je Karitas nudila denarno pomoč 200 družinam iz raznih krajev goriške pokrajine, ki zaradi izgube delovnega mesta, mobilnosti ali dopolnilne blagajne drugače ne bi uspele priti do konca meseca; skoraj polovica jih je iz Goriške, kar potrjuje, da v glavnem mestu pokrajine so negativni učinki gospodarske krize nepričakovani močni.

ŠEMPETER - Poslovanje v prvem polletju letosnjega leta boljše od predvidevanj

Dobiček namesto izgube

Pričakujejo nadaljnjo rast povpraševanja - V družbi so se vrnili delavci, ki jim je bila lani odpovedana pogodba o zaposlitvi

Čeprav so v šempetski Iskri Avtoelektriки zaradi zaostrenih gospodarskih razmer letos predvideli poslovanje z izgubo, so v prvem polletju poslovali z dobičkom. »Skupina Iskra Avtoelektrika je v prvem polletju letos ustvarila 2,239 milijona evrov dobička, matična družba pa 1,262 milijona evrov, kar je glede na lanskoletno izgubo zelo vzpodbudno,« sporočajo iz uprave družbe. Tako skupina kot matična družba sta v prvem polletju pridobili bistveno več naročil od predvidenih, saj sta beležili rast prodaje na vseh trgih, tudi na najpomembnejših v zahodni Evropi in ZDA.

Dobiček je posledica večjega obseganja prodaje in obvladovanja vseh vrst stroškov. Samo matična družba je uresničila 78 milijonov evrov prodaje, kar je za dobrih 43 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Zaradi povečanja naročil so se v družbi že vrnili nekateri delavci, ki jim je bila lani, zaradi zmanjšanega obsega dela, odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov. Delo v proizvodnji je od februarja do konca junija dobito skupno 247 ljudi, ki pa so dobili pogodbe o zaposlitvi zgolj za določen čas.

V družbi tudi v drugem polletju pričakujejo nadaljnjo rast povpraševanja in prodaje, vendar ne tako intenzivne kot je bila v prvih šestih mesecih, ko so beležili 20 odstotno rast prihodkov. »Vseeno ocenjujemo, da bo vrednost prodaje do

Šempetska Iskra Avtoelektrika

FOTO K.M.

konca leta 2010 presegla vse zastavljene načrte, ravno tako je pričakovati pozitiven poslovni izid. Pri tem nam gre na roko predvsem povečana gospodarska rast na gornih trgih v Evropi (Nemčija, Francija, Velika Britanija, Italija), kjer se nahajajo naši najpomembnejši kupci,« sporočajo iz uprave družbe.

Do konca leta nameravajo pospešiti tudi investicije, namenjene predvsem pripravi proizvodnih procesov, ki izhajajo iz naslova novih pridobljenih projektov. Med pomembnejšimi poslovnimi dogodki prvega polletja je poseł, ki so ga sklenili z družbo Robert Bosch. Januarja so od omenjene družbe prejeli pismo o nameri, s katerim

je potrjena odločitev o partnerstvu pri proizvodnji velikoserijske vžigalne tuljave za prvo vgradnjo, namenjene končnim kupcema Ford in Audi. Proizvodnja bo potekala v odvisni družbi Iskra Avtoelektrika Avto deli Bovec, ki bo s tem posлом pridobil 19 milijonov evrov dodatnega obsega prodaje, kar pomeni potrojitev prodaje, 60 novih delovnih mest v proizvodnji in 20 novih delovnih mest za strokovnjake tehničnih in ekonomskih smeri, kar je v zgornjem Posočju več kot dobrodošlo.

Aprila so izvedli reorganizacijo družbe, s katero so izboljšali nadzor nad stroški, vpeljali področje globalnega trženja in zmanjšali število nivoje vodenja ter

štivila vodij. Aprila sta odstopila tudi predsednik in član nadzornega sveta, Igor Hustič in Radovan Jereb. Prvi je odstopil zaradi osebnih razlogov, drugi pa zaradi nevarnosti nastanka konflikta interesov pri dogovarjanju Iskre Avtoelektrike s konzorcijem bank.

Glede na spremenjene razmere na ruskem tržišču je družba v prvem polletju prodala 50-odstotni delež odvisne družbe Pramo Iskra iz Rusije, s kupcem Deutz AG iz Nemčije pa so podaljšali pogodbo za dobavo alternatorjev in zaganjalnikov za nadaljnji dve leti. Po močnem padcu prodaje temu kupcu v lanskem letu, se je prodaja letos bistveno povečala, zato v Iskri Avtoelektriki načrtujejo 60 milijonov evrov prihodkov v naslednjih štirih letih. S podpisom nominacije z družbo Nextera pa so začeli aktivnosti za pripravo prototipov in serijskih vzorcev motorjev za električno servo volanski sistem, ki bodo v Mehiko dobavljeni do jeseni, redne dobave pa začnejo naslednje leto. Vrednost posla, ki bo trajal najmanj 5 let, je 12 milijonov evrov. Družba je pred kratkim s SID banko podpisala pogodbo o 10-letnem kreditu za financiranje projekta »Mehatronski sistemi za okolju prijazna transportna sredstva« v višini 12 milijonov evrov. Nove tehnologije in inovacije naj bi prinesle zaposlovanje visoko usposobljenih delavcev v Iskri Avtoelektriki in drugih raziskovalnih centrih v državi. (km)

DOBERDOB - Pričevanje iz ljubljanskega glasila Bojevnik

Leta 1933 so obiskali grobove svojih soborcev

Za pokopališčem večinoma slovenskih vojakov ni več sledi - Zaslužili bi si obeležje

Ko človek brska po arhivih, po novem tudi po spletnih straneh, mu včasih padejo v roke zapisni, poročila, pričevanja, zgodbe in drugačne zanimivosti, čigar vsebina bi bila najbrž zanimiva tudi za širšo javnost. Pred dnevi mi je padel v roke izvod mesečnika Bojevnik, ki je izhajal v Ljubljani na začetku tridesetih let prejnjega stoletja. Šlo je za glasilo bivših slovenskih vojakov prve svetovne vojne, na njegovih straneh pa so našle mesto priovedi, pričevanja in razmišljanja o krutosti bojev na raznih frontah, pa tudi članki o stanju in socialnih težavah nekdajnih vojakov.

Med članki sem z veseljem zasedel tudi zapis o izletu, ki so ga bivši borci opravili na Goriškem junija leta 1933, to se pravi v času, ki je v Italiji in na Primorskem vladal fašizma. Posebno me je pritegnilo poglavje, ki govori o obisku Doberdobske planote. Tako le pravi Janko Vratin, avtor potopisa: »Po dobrì četrturni vožnji smo po lepi cesti dospeli na doberdobsko planoto. Ves čas vožnje od Redipulje do doberdobske planote smo opazovali ostanke strelskih jarkov, najprej italijanskih, nato avstrijskih. Italijanski jarki so še popolnoma ohranjeni, ker so obzidani z betonom, dočim so avstrijski že v razsulu, vendar popolnoma vidni. Kaverne, kolikor jih je bilo med vojno mogoče narediti, so še popolnoma ohranjene. Kdor ni videl doberdobske planote, ne more doumeti nadčloveške vztrajnosti vojakov in tudi ne more doumeti, da je bila za vsakega vojaka, ki je prišel v strelske jarke, ta planota siguren grob. Tu ni drevesa, ni grmiča, ne zaklona, temveč ravnata planota kraškega kamna. Učinki granat, katerih sledovi so še ohranjeni, so bili naravnost grozni. Prav na to planoto so vedno pošiljali le slovenske polke, ker je avstrijsko vojaško poveljništvo dobro poznalo hrabrost in vztrajnost naših vojakov. Po ogledu teh groznih sledov, smo dospeli v prijazno vas Doberdob. Ta vasica je sedaj popolnoma prenovljena, vendar najdeš

Avstrijsko pokopališče v Doberdobi najbrž spomladni 1917, ko je bila vas že pod italijansko zasedbo; križi na grobovih so še vsi leseni

IZ ARHIVA MITJE JURNA

tudi tu še precej porušenih domov. Bila je nedelja in točno ob enajstih dopoldne smo se ustavili pred cerkvijo. Vas je bila kakor izumrla, ker je bilo vse pri maši. Ko pa smo komaj dobro izstopili iz avtobusa, je bila maša končana in vse se je zagnnilo okrog nas, ko so zvedeli, da smo Slovenci. Naš obisk je bil predvsem namenjen vojaškemu pokopališču in zaprosili smo domačine, naj nas popeljejo tja. Z velikim veseljem in prijaznostjo je cerkveni ključar pohotel po ključ pokopališča in nas v spremstvu vseh domačinov pospremil tja. Tu počiva skoraj 10.000 vojakov, večinoma Slovencov. Odkritih glav in z največjo pieteto v srcu smo hodili mimo grobov slovenskih fantov in gledali, če ne bi morda užrli grob kakega poznanega tovariša. In res smo jih po naključju nekaj našli in jih fotografirali. Z veseljem sem ugotovil, da izkazujejo Italijani veliko pieteto do mrtvih. To trditev lahko vsakdo uvidi že v Doberdobi. Ta vasica je sedaj popolnoma prenovljena, vendar najdeš

mec, Slovenec ali pripadnik druge narodnosti, ima iz kraškega kamna izdelano in izklesano nagroбno ploščo, opremljeno z emajlirano tablico, ki vsebuje ime, priimek, pripadnost k polku in dan smrti. V sredini tega pokopališča stoji poseben spomenik, ki ima na kamnitem podstavku prvega metalca min največjega kalibra. Žalibog nima spomenik nikake spominske plošče. Po ogledu doberdobskega pokopališča smo nadaljevali pot proti Gorici.«

Da je bilo v dolini za cerkvijo veliko vojaško pokopališče, vedo le starejši Doberdinci. To in veliko drugih manjših objektov, so italijanske oblasti namreč porušile konec tridesetih let, ko so posmrtnje ostanke padlih prekopali in jih prenesli v razne kostnice. Mnogi padli so našli tudi pot v rojstne kraje. Iz zgornjega zapisa gre izpostaviti nekaj ugotovitev: šlo je za čas, ko je fašizem že dodača utrdil svoje položaje na Primorskem in je moral tudi mednarodni javnosti dokazati, da

skrbi za grobove nekdajnih sovražnikov, ki so z vzponom nemškega nacizma že postajali prijatelji. Postavlja se tudi vprašanje, kam so izginili vsi nagroбni kamni, pri čemer dvomimo, da je šlo za marmornate plošče, kajti takrat so bil v uporabi nagroбniki iz ultičega betona. Dvomimo tudi, da je na tistem pokopališču našlo večni mir 10.000 padlih. Pisec je najbrž pretiral v številu. Ne nazadnje, kakšen konec je napravil opisani spomenik sredi pokopališča. Je šlo za avstrijski spomenik, ali so spominsko skulpturo postavili Italijani na začetku dvajsetih let, ko so urejali vojaška pokopališča? Do prvega odgovora se bo najbrž težko dokopati, kajti veliko arhivov je še vedno nedostopnih in neurejenih, pa tudi fotografkskega materiala ni na pretek. Ne glede na to, pa bi tudi manjše obeležje v tej skriti dolinici mimočemu razkrilo, da se nahaja v Doberdobi, slovenskih fantov grobu, kot pravi znana slovenska pesem. (vip)

Vzdrževalna dela v Ronkah

Pred začetkom šolskega leta so se v Ronkah lotili vzdrževalnih del v raznih šolskih objektih. V vrtcu v Romjanu bodo prenovili kanalizacijske odtoke stranišč, v šolskem poslopju v Ulici Fratelli Cervi pa bodo poskrbeli za popravilo strešnih oken, iz katerih je v notranjost pronicala voda. Poleg tega bodo učilnice in druge notranje prostore temeljito očistili, saj so bili pred nekaj tedni tarča vandalov, ki so vso notranjost poslopja pomazali s peno iz gasilskih aparativov.

Obšolski program Ekstra

Ekstra, obšolski program za dijake slovenskih višjih srednjih šol, ponuja možnost učenja, dodatnega in dopolnilnega izobraževanja, študijskega usmerjanja in druženja. Program bo potekal na sedežu Slovika v KB centru v Gorici. Dejavnosti bodo potekale med šolskim letom od ponedeljka do petka med 14. in 18. uro. Redna ponudba vključuje konsilij v Dijaškem domu, prevoz do Slovika, nadzorovan učenje, uporabo računalnikov z internetno povezavo, tutorstvo, kraje tečaje slovenčine, angleščine in računalništva. Rok prijave za vpis v 1. in 2. letnik zapade 27. avgusta. Za informacije in pojasnila www.slovik.org, info@slovik.org ali tel. 0481-530412.

Zaključek Poletja ob Soči

Zaključna prireditve Poletja ob Soči, ki je obenem prvi iz niza dogodkov ob letošnjem novgoriškem občinskem prazniku, bo danes ob 17. uri v staro čolnarni Kajak klub Soške elektrarne v Solkanu. Na zaključni prireditvi bodo letošnji udeleženci Poletja ob Soči prejeli spominske diplome, ki jih bosta podelila slovenska športnika Miro Cerar in Primož Kozmus. Na zaključni prireditvi bodo sodelovali tudi otroci iz SOS centra v Sarajevu, ki so tudi letos gostovali na počitnicah v Solkanu. (km)

V Krminu poklon padlim

Na vojaškem pokopališču pri Krminu bo danes ob 18. uri slovesnost v spomin na vse žrtve evropskih bratomornih vojn, s katero se začenja Praznik narodov, ki bo letos potekal v Gorici. Jutrišnji večer bo minil v znamenju glasbe, saj bo na goriškem gradu ob 19. uri otvoritveni koncert godbe iz Ogleja. Na odru se bodo nato zvrstile glasbene in plesne točke gostov s Češke in Poljske, iz Ukrajine, Madžarske in Italije.

GORICA - Prekvalifikacija Verdijevega korza

Zelena luč za tretji sklop del

Odbor odobril preliminarni projekt - Prva obnovitvena dela na začetku prihodnjega leta

V obnovo Verdijevega korza bodo vložili približno 2.600.000 evrov

Jurček pokukal iz zidu ob senenem trgu

Sred Gorice je v prejšnjih dneh pokukal jurček, včeraj dopoldne pa ga že ni bilo več; mogoče ga je kdaj pobral in si z njim skuhal juho.

Jurček (na fotografiji Bumbaca) je zrastel iz zida ob Trgu Divisione Julia, ki je poznan tudi kot seneni trg. Gobarska sezona se sicer še začenja; zato vlažnega vremena gobarji letos pričakujeta dobro letino, seveda pa jih jurček sredi mesta nekoliko preseneča. Po vsej verjetnosti so trose na senenem trgu pripeljali skupaj z drvmi, ki jih poleg plina prodajajo v tamkajšnji trgovini Erzetič. V zidu je jurček očitno našel prave pogoje za rast, saj je v zadnjih dneh zaradi muhastega vremena imel dovolj vlage in vode, tudi skoraj jesenske temperaturi pa so mu po vsej verjetnosti teklile.

Goriška občinska uprava je prižgala zeleno luč za tretji sklop del na Verdijevega korzu v Gorici. Občinski odbor je namreč včeraj na predlog župana Ettoreja Romolija odobril preliminarni projekt za obnovo odseka korza med Ulico Petrarca in Ulico Santa Chiara. Projekt je izdelal geometer Marco Fantini s podporo biroja Dinale-Rigonat Hugues, je bil odobren že lani, v dela pa bo vloženih 1.055.000 evrov. Obnova odseka korza Verdi med ulicama Petrarca in

Santa Chiara bo tretji sklop del v okviru širšega načrta prekvalifikacije osrednje goriške prometnice. Prvi sklop del, ki zadeva odsek korza med Ulico Garibaldi in ljudskim vrtom, naj bi se začel v prvih mesecih prihodnjega leta. Dokončni projekt, ki ga je prav tako izdelal geometer Fantini s podporo biroja Dinale-Rigonat Hugues, je bil odobren že lani, v dela pa bo vloženih 1.253.000 evrov. Del sredstev bo s pomočjo prispevka dežele Furlanije-Julijiske kra-

jine krila občina - 1.000.000 evrov -, 253.000 evrov pa bodo krile družbe Iris, Iris Acqua in Isogas. Prvemu bo sledil drugi sklop del, ki je vreden 285.000 evrov in v okviru katerega bodo obnovili pločnik pred ljudskim vrtom.

Z občine so včeraj sporočili, da se bo župan Ettore Romoli o obnovi Verdijevega korza kmalu pogovoril s trgovci tega območja in predstavniki zveze Ascom. Srečanje bodo najverjetneje organizirali septembra.

NOVA GORICA - HIT

Sindikati uskladili kriterije za odpuščanje

Predstavniki treh sindikatov v Hitu (GIT, Vrba in SIDS) so z upravo družbe na četrtekovem sestanku uspeli uskladiti podrobnosti v zvezi s kriteriji za odpuščanje, ki jih je predlagala uprava. Šlo je za nadaljevanje sestanka, ki so ga začeli že pred tednom dni, a so ga prekinili z namenom, da uprava sindikalistom posreduje še nekatera dodatna gradiva ter da na nadaljevanju sestanka skupaj preučijo in dorečejo še zadnje podrobnosti. Kot je znano, je Hit sporazumno že zapustilo 130 zaposlenih v strokovnih službah, naslednja fazza zmanjševanja števila zaposlenih v družbi pa predvideva odhod 270 ljudi, ki delajo v igralniško-zabaviščnih centrih.

Gre za tiste, ki so zaposleni na igralnih mizah, igralnih avtomatih, blagajnah in v gostinstvu ter za nekaj režijskih delovnih mest: vzdrževanje igralniške opreme, videokontrola, informatika, energetika, investicije, nabava, ekonomika in finance. V pisnem obvestilu sindikatom je uprava že pred dnevi navedla ključne razlage, zaradi katerih bo prišlo do odpovedi pogodb o zaposlitvi večjemu številu delavcev, število in kategorije vseh delavcev in presežnih delavcev, organizacijske enote, v katerih bo prišlo do odpovedi pogodb o zaposlitvi, rok, v katerem bo prenehala potreba po delu, kriterije za določitev presežnih delavcev ter tudi ukrepe za preprečitev prenehanja delovnega razmerja. Podrobnosti o kriterijih, o katerih so se s sindikati v četrtek uskladili, po sestanku nismo uspeli izvedeti, morda bo več znanega danes, ko uprava pripravlja novinarsko konferenco o polletnem poslovanju družbe.

Sicer pa iz uprave v zvezi z odpuščanjem sporočajo še, da so le-ta za sancijo stanja družbe nujna, saj se strošek dela klub podvojenim prodajnim aktivnostim veča. »Pomemben razlog je tudi izrazit porast konkurenčnosti v naši neposredni bližini (v Sloveniji in Italiji), pa tudi ne-dogovor z vodstvi sindikatov,« poudarjajo v upravi Hita. (km)

Tudi ponovitev uspela

Pri društvu Kremenjak je tudi ponovitev turnirja v briškoli dobro uspela. Minuli petek se je v kulturnem centru zopet zbral dvaintrideset dvojic, ki so se zagrizeno pomireli v kvartanju in skušale osvojiti prvo nagrado, okusen pršut. Tudi tokrat so igralci prihajali iz širše okolice in iz Laškega. Prvo nagrado - dva pršuta - sta osvojila domačin Mario Pahor in Mirko Pahor iz

SELCE - VZPI-ANPI Miting se začenja z Garibaldinci v španski vojni

V Selcah se bo drevi pričel tradicionalni Partizanski miting, ki ga vsako leto prirejajo borcevske organizacije iz Laškega. Ob 19.30 bo mladinski odsek sekcije VZPI-ANPI iz Ronk odprl razstavo Garibaldinci v Španiji, ki sta jo uredila in postavila Fabio Tamburin in Marco Vecchi. V okviru razstave bodo organizatorji odprli tudi kinematografski festival na temo španske državlanske vojne. Danes ob 20. uri bo na vrsti film »Ay, Carmela« v režiji Carlosa Saura, jutri bo isti ura predvajanje filma »Terra e Libertà«, ki ga je režiral Ken Loach. V nedeljo bo ob 19.50 na platnu film »Per chi suona la campanana« Sama Wooda, v ponedeljek ob isti uri pa film »La guerra è finita« v režiji Alaina Resnaisa. Festival se bo nadaljeval v soboto, 28. avgusta, z dokumentarcem instituta Luce »La guerra civile«.

Jutri ob 20. uri bodo udeleženci mitinga lahko prisluhnili predstavitvi knjige »Gorizia al tempo della Guerra«, v kateri so zbrani spomini Silvina Poletta, partizana Benvenuta. (pz)

Gledališče na Kontradi

Gledališko društvo Kontrada Kanal pripravlja v avgustu niz predstav. Vsi dogodki se bodo začeli ob 20. uri. Danes bo na vrsti komedija »Pelikan ali otroci po želji«, ki ga bo uprizorilo društvo Svoboda iz Zaloge, sledi jutrišnja komedija »Spustite me pod krov« v izvedbi društva Svoboda Loška dolina, v nedeljo pa bo gledališka skupina Bc uprizorila komedijo »Hodl de Bodl«. Naslednji niz treh predstav bo prihodnji konec tedna. Predprodaja abonmajev je na voljo v Turistično informacijskem centru Kanal od ponedeljka do petka od 8. do 12. in od 13. do 19. ure, vstopnice za posamezno predstavo pa so na voljo na dan prireditve. V primeru dežja bodo predstave v Kulturnem domu v Desklah. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDETONE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.

DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.00 - 20.40 »San-sone«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Solomon Kane«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »L'apprendista stregone«.

Dvorana 2: 18.30 - 20.30 »Toy Story 3« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 19.00 - 20.40 »San-sone«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Pan-dorum«.

Dvorana 5: 18.00 - 20.10 - 22.10 »Qualcosa di speciale«.

Razstave

V GALERIJI KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled razstava »Sonce mire 2010 - Lutke sožitja«; do 25. avgusta od ponedeljka do petka med 10. in 13. uro.

GORIŠKI FOTOGRAFSKI KROŽEK (CIFI) vabi na ogled razstave fotografij nastopajočih iz folklornih skupin na lanskem Festivalu folklora v kavarni Cicchetteria v Ul. Petrarca v Gorici. Fotografije članov krožka Angela Damiana, Idane Medeot, Stefana Sentierija, Luigija Tosorattija, Giovannija Viole in Paole Zavan bodo na ogled do 29. avgusta.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V VILI CODELLIV

MOŠU: danes, 20. avgusta, ob 21. uri bo koncert z naslovom »Od Salzburga do Hollywooda«, nastopil bo komorni orkester Furlanije Julisce krajine; v soboto, 21. avgusta, ob 21. uri bo koncert pianistke Antilene Nicolizas in sopranistke Federice Vinci; v nedeljo, 22. avgusta, ob 21. uri bo na vrsti Rossinijeva »La Cenerentola«, nastopili bodo mezzosopranistki Sabrina Bessi in Valentina Volpe, tenor Leonardo Alaimo, bariton Bernhard Hansky, Armando Badia in Flaviano Giordano ter sopranistka Anna Viole; v soboto, 28. avgusta, ob 21. uri bo koncert z naslovom »Sijaji z Dunajem«, nastopili bodo sopranistki Ilaria Zanetti in Maria Giovanna Michelini, tenor Andrea Binetti ter bariton Nicolò Ceriani; v nedeljo, 29. avgusta, ob 21. uri bo koncert pianistke Serene Stellai; v petek, 3. septembra, ob 21. uri bosta nastopila violinist Michael Antonello in pianist Todd Crow; v soboto, 4. septembra, ob 21. uri bo koncert klarinetista Massimiliana Miani-ja in pianista Rinalda Zhoka; vstop prost.

NOTE V MESTU 2010: v soboto, 21. avgusta, ob 20.30 na sedežu združenja Cuore amico v Ul. Cipriani 71 koncert kitarista Gabrieleja Del Forna; v četrtek, 26. avgusta, ob 20.30 na trgu v Štandrežu koncert Daniele Brussolo (flavta) in Serene Vizzutti (harfa); v petek, 27. avgusta, ob 20.30 v cerkvi v Štavaru koncert kvarteta kitar Atahanor (Valentina Roselli, Maria Francesca Arcidiacono, Fulvio Sain, Mario Milosa); v torek, 31. avgusta, ob 20.30 v župnijski dvorani na Rojcah koncert pianistke Virginie Pecorella.

Mali oglasi

PRODAM ALFA ROMEO 156 2000TS letnik 1997, zelo ugodna cena; tel. 348-6572496.

Šolske vesti

PRIPRAVA NA VSTOP V SREDNJO SOLO pri Mladinskem domu bo potekala od 6. do 10. septembra. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11; informacije in prijave po tel. 0481-536455 ali 328-3155040 (ali v uradu MD po 1. septembru).

EKSTRA - obšolski program za dijake slovenskih višjih srednjih šol, ponuja možnost učenja, dodatnega in dopolnilnega izobraževanja, študijskega usmerjanja in druženja. Program poteka na sedežu Slov.I.K.-a v Gorici (KBcenter) vsak dan med 14. in 18. uro. Rok prijave za vpis v 1. in 2. letnik: 27. avgust. Za informacije in posjasnila tel. št.0481-530412.

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja dvodnevni avtobusni izlet »Salzkamergut, Bavarska in lepa modra Donava« 11. in 12. septembra; informacije po tel. 0481-20678 (Božo med 12. in 14. uro) in tel. 347-9748704 (Vanja).

MLADINSKI ODSEK KD DANICA z Vrh organizira v nedeljo, 29. avgusta, ednevni avtobusni izlet in Acquasplash v Lignanu. Odhod z Vrha ob 8.30, vrnetev v večernih urah. Poleg avtobusa sta v ceni vključeni tudi vstopnine in malica; informacije in vpisovanje po tel. 329-4015568 (Manuel) ali 340-4654873 (Jan) najkasneje do 25. avgusta.

Obvestila

LAS KRAS: informativno srečanje o razvojnih možnostih in projektih za privatnike, ustanove in javne uprave bo v ponedeljek, 23. avgusta, ob 20. uri v dvorani centra Danica na Vrhu.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZSŠD-jem organizira na društvenem sedežu na Peči kotalkarski kamp za otroke od 5. do 11. leta med 30. avgustom in 3. septembrom; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

OBČINA DOBERDOB obvešča, da je občinski tehnični urad odprt ob nedeljkih med 15. uro in 16.30 in ob sredah med 11.30 in 13. uro.

SKGZ sporoča, da bo goriška pisarna zaprta do 22. avgusta.

KNJŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 int. v Gorici bo še danes, 20. avgusta, zaprta; ob 23. avgusta do 3. septembra pa odprta vsak delavnik od 8. do 16. ure.

ZSKD obvešča, da bo urad v Gorici zaprt še danes, 20. avgusta.

KRUT obvešča člane z Goriškega, da se lahko zglasijo v pisarni na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481 - 530927, danes, 20. avgusta, med 9. in 11. uro.

PIŠINA PARTI bo v soboto 21. avgusta, od 15. ure dalje v športnem igrišču na Vrhu. Organizatorji pri KD Danica vabijo na družabnost, kjer ne bo ničesar manjkalo.

DRŽAVNA KNJŽNICA v Ul. Mameli v Gorici bo 21. avgusta zaprta. Možna je izposoja in vrnitev knjig v prvem in drugem nadstropju palače Werdenberg med 10. in 12.30 od ponedeljka do sobote; informacije na www.isontina.librari.beniculturali.it ali na bs-isson@beniculturali.it.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v Sovodnjah ob Soči vsakoletni meddržavni balinarski turnir v soboto, 21. avgusta, od 8. ure dalje.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE obvešča, da bodo uradi v Ul. Carducci v Gorici zaprta do 22. avgusta.

AŠZ MLADOST v sodelovanju z ZSŠDI organizira za otroke od 6. do 13. leta starosti nogometni kamp, ki bo potekal od 23. do 28. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobu. Vodili ga bodo specifični nogometni trenerji; vpisovanje in informacije po tel. 339-3853924 (Emanuela) ali ericmic65@scilati.it.

ODHOD UDELEŽENCEV POLETNIH USTVARJALNIH DELAVNIC ZSKD bo v ponedeljek, 23. avgusta, zbirališče ob 7.45 v Trstu na Trgu Oberdan, odhod avtobusa ob 8. uri. V Gabrijah bo zbirališče ob 8.40 na parkirišču restavracije pri Tomažu, odhod avtobusa ob 8.45. Delavnice se bodo zaključile v soboto, 28. avgusta, ob 11. uri z zaključno predstavo za starše.

OBVESTILO

Sporočamo, da bo **tajništvo goriške redakcije zaprto do 4. septembra 2010**

Za brezplačne čestitke in razna obvestila ter za sporočila naročnikov prosim, da kličete **tajništvo v Trstu** na tel. 040-7786333 ali 040-7786330 (faks 040-772418) ali pišete na e-mail redakcija@primorski.eu od 10. do 15. ure (ob sobotah od 10. do 13. ure).

SOVODENJSKA OBČINSKA UPRAVA

vabi občane na informativno srečanje o poteku del za širitev avtoseste Vileš Gorica, ki bo v torek, 24. avgusta, ob 20.30 v dvorani Kulturnega doma v Sovodnjah. Prisotni bodo predstavniki izvajalcev del in odgovorni inž. Luca Vittori.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ v Gorici bo zaprt zaradi dopusta do 24. avgusta.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJE TJE obvešča, da bodo vse petke do 27. avgusta predhodno zapirali blagajne CUP v bolnišnicah v Gorici in Tržiču ob 16. uri.

POHOD v spomin na prenos ranjencev IX. Korpusa iz Franje in Pavle na Dolensko. Nedelja, 29. avgusta, na trasi: Želin - Jagriče - Idrijske krnice - Oblakov vrh - Vojsčica - Vojsko. Trajanje: devet ur. Za informacije tel. 348 - 5298655.

LETNIKI 1960 Z GORIŠKE prirejajo 9. oktobra celodnevni izlet; informacije in prijave do ponedeljka, 30. avgusta, v večernih urah po tel. 340-5182969 (Patrizia), 333-8852535 (Alida), 347-5453272 (Livio), 329-070

GLEDALIŠČE - Začetek nove sezone v Sarajevu z dramatizacijo dela nobelovca Pamuka

Sredi septembra premiera koprodukcije Ime mi je rdeča

Projekt umetnikov iz Slovenije, Črne gore, BiH in Makedonije - Predstava tudi v Ljubljani

SARAJEVO - Novo umetniško sezero v Narodnem gledališču v Sarajevu bo sredi septembra odprla premiera na izvedba velikega koprodukcijskega projekta umetnikov iz Slovenije, Črne gore, BiH in Makedonije - Ime mi je rdeča. Predstavo bo po tekstu turškega pisatelja Orhana Pamuka postavil makedonski režiser Martin Kočovski.

Kot je za federalno tiskovno agencijo BiH Fena potrdil direktor gledališča Gradimir Gojer, so v realizacijo predstave poleg Narodnega gledališča iz Sarajeva vključeni Festival Ex Ponto iz Ljubljane, Festival MESS iz Sarajeva, Mali dramski teater iz Bitole, Črnogorsko narodno gledališče (CNP) iz Podgorice ter več umetnikov iz drugih držav, med temi turški scenograf Nurullah Tuncer.

Ime mi je rdeča, knjiga dobitnika Nobelove nagrade za književnost leta 2006 Orhana Pamuka, je pripoved o umetnosti, ljubezni, sreči, življenju in smrti, na trenutke pa tudi razprava o bistvu islamske umetnosti in poj-

movanja sveta, skozi usodo slikarja miniatur in kaligrafa v Carigradu.

Roman poleg mojstrske pisave odlikuje mnogoterost priporavnih perspektiv. Predstava, nastala na podlagi romana, bo zaprla septembrski 17. mednarodni festival uprizoritvenih umetnosti Ex Ponto, tokrat ubran na temo tabuja in njegove vpetosti v različna področja človekovega intimnega in družbenega delovanja. Ime mi je rdeča je napovedana za 22. september ob 20. uri v Stari elektrarni na Slomškovi ulici v Ljubljani.

Zgodba se dogaja v 16. stoletju, ko sultan skupini najboljših miniaturistov naroči knjigo, ki naj bo izdelana mimo toge tradicije. Naročilo povzroči ideoološki spor med otomanskim in zahodnjaškim pogledom na slikarstvo, med starim in novim.

Gojer je za Feno še povedal, da bodo septembra prvič pripravili baletni festival, s katerim bodo obeležili 60. obletnico delovanja Baleta Narodnega gledališča Sarajevo.

Dobitnik Nobelove nagrade za književnost leta 2006 Orhan Pamuk

ARHIV

GLEDALIŠČE

Angelina Jolie danes gostja na Brionih

PULA - Ena najslavnejših igralk na svetu Angelina Jolie bo danes prispevala na Brione kot gostja gledališča Ulysses in hrvaškega igralca Radeta Šerbedžije. Kot je včeraj za hrvaško tiskovno agencijo Hina potrdila tiskovna predstavnica gledališča Marina Vučić, si bo igralka tam danes zvečer ogledala gledališko predstavo Kralj Lear.

Glavno vlogo v predstavi, ki jo na otoku Mali Brion igrajo že deseto leto, igra Šerbedžija, režira pa jo njegova soprga Lenka Udoovički. Igralka je zahtevala, da ji gledališče zagotovi mir in jo zaščiti pred novinarji. Novinarji in fotografi se zato ne bodo mogli akreditirati za predstavo. Zvezdnica bo na Brione odpotovala z letališča v Pulju, kamor bo prispevala z zasebnim letalom.

Po neuradnih podatkih, na katere se sklicuje Hina, Angelina Jolie na Brione prihaja, da bi Šerbedžiji ponudila vlogo v svojem režijskem prvencu, ki naj bi ga kmalu začeli snemati na območju nekdanje Jugoslavije.

Slavna igralka, ki je znana tudi kot ambasadorka Unicefa, je s soprogom Bradom Pittom aprila obiskala BiH, kjer si je ogledala bugarsko taborišče v Goraždu, nato pa se je zvezdniški par za krajši čas ustavil še v Črni gori. (STA)

PTUJ - Višek prireditve bo jutri, ko se bo vse začelo s povorko s skoraj tisoč nastopajočimi

Začele so se 3. Rimske igre

V termah zadnjih nekaj let obujajo 2000 let stare rimske zgodbe - Računajo, da si bo prireditev ogledalo več tisoč ljudi

PTUJ - Na Ptuj so se včeraj v organizaciji Term Ptuj začele 3. Rimske igre. Omenjena družba namreč zadnjih nekaj let obuja 2000 let stare rimske zgodbe, ki temeljijo na najmogočnejšem obdobju v zgodovini najstarejšega slovenskega mesta. Kot pravi prvi mož term Andrej Klasinc, bo dogodek v naslednjih letih postal prepoznavna prireditve v tem delu Evrope.

"To je lahko ena od zelo prepoznavnih zgodb, ki nas bo lansirala v srednjeevropski prostor. Konkurenca je namreč velika in tako izpljena zgodba, v katero ogromno vlagamo, je lahko naša velika konurenčna prednost. V vse skupaj smo vložili veliko truda in denarja, za te in naslednje rimske igre smo nabavili 24 kompletov rimske vojščakov, tako da gre za eno največjih tovrstnih postavitev v tem delu Evrope," je dejal Klasinc, ki je prepričan, da marsikatero mesto v Italiji nima toliko opreme, kot jo imajo trenutno na Ptuju.

Obiskovalci si bodo lahko ogledali precej konkretno rimsko vojsko, hkrati pa je novost tudi ta, da letos to postaja tedenski dogodek. Že pretekle dni tega tedna so pripravili rimske otroški tabor, na katerem so se lahko otroci seznanili z življenjem v času starih Rimljancev.

Osrednji dogodek bo jutri, ko bo po ptujskih mestnih ulicah od 11. ure potekala povorka s skoraj 1000 nastopajočimi iz bližnje okolice, Slovenije, pa tudi iz nekaterih sosednjih držav. Na povorki se bo pred mestno hišo na kratko predstavila vsaka skupina, naslednja postojanka povorce pa bo pred Orfejevim spomenikom, kjer bo potekala mini Commedia dell' Arte, prikaza-

li pa bodo tudi nekaj rimskeh artistov in spomnili na zgodbo o Orfeju in Eridiki.

Sobotno popoldne bo namenjeno rimskemu dogajanju v Amfiteatru Termalnega parka, kjer bo na ogled pravi rimske spektakel, potekale bodo gladiatorske igre ter ples vestalskih čarownic, vse skupaj pa se bo zaključilo s pravo rimske veselice. V nedeljo dopoldne bo med drugim potekala prava rimska tržnica, na kateri bodo obiskovalci lahko pokušali in kupili dobrate starih Rimjanov, popoldne bodo potekale zaključne rimske igre, vsa skupaj pa se bo končalo s prvim sedanjem rimskega senata in slavnostno postavljivijo spominskega stebara.

Po pričakovanjih organizatorjev si bo letosni dogodek ogledalo več tisoč obiskovalcev, na sobotni povorki pa pričakujejo več kot 1000 udeležencev, običenih v antična oblačila. Prav to oblačilo pa bo konec tedna omogočilo brezplačen obisk termalnega parka, kjer bo tudi postavljen osrednji rimski tabor.

Sicer pa so v najmlajšem slovenskem termalnem središču Terme Ptuj s

trenutno sezono zadovoljni. Julija so v vseh namestitvenih zmogljivostih ustvarili več kot 18.000 nočitev, kar je za štiri odstotke več kot v enakem obdobju lani. Kot je za STA povedal vodja prodaje Peter Simenko, je julija ptujske terme obiskalo tudi 42.500 dnevnih kopalcev, kar je za sedem odstotkov več kot julija lani.

S posebej dobrim obiskom gostov pa se lahko pojavlja petzvezdični hotel Primus.

V prvih šestih mesecih letos je ptujske terme obiskalo okoli 22.000 gostov, kar je za dober odstotek več kot v enakem obdobju lani. Povečalo se je število avstrijskih in nemških gostov, za dva odstotka več pa je bilo tudi domačih gostov. (STA)

PISMO UREDNIŠTVU

Netočnost

Netočnost, ki ni netočnost, predvsem pa ni natolcevanje: Obče je znano, da Stojan Spetič po letu 1991 ni več član iste stranke kot profesor filozofije, prav tako pa je obče znano, da sta bila prej nekaj desetletij strankarska tovariša v PCI. Kot dober poznavalec tega človeka bi lahko vsaj poskušal, vsaj posredno, prispevati k njegovemu spometovanju: v obči korist. Pobožne želje pa niso natolcevanje...

Za mlajše bralce, ki jim verjetno ni znano, kar je starejšim obče znano, naj povem (na osnovi

obče dostopnih podatkov), da je Stojan Spetič pristopil k PCI (trenutno FGCI) leta 1962 in bil od leta 1966 član pokrajinskega komiteja PCI in nato tudi deželnega komiteja PCI vse do leta 1991. S profesorjem filozofije sta bila torej strankarska tovariša 29 (devetindvajset) let.

Samo Pahor

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela o Slovencih v tujini

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja NAGRADNI NATEČAJ za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi:

A: Slovenci v zamejstvu

B: Slovenci v izseljenstvu

Namen natečaja je spodbujanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in poddiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenske tematike in s tem krepitev zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Na nagradni natečaj se lahko prijavijo kandidatke in kandidati iz Republike Slovenije in tujine. Predmet nagradnega natečaja so diplomska, magistrska in doktorska dela, ki so jih zagovarjali na kateri koli univerzi v Sloveniji ali zunaj nje, ki obravnavajo tematike slovenskih skupnosti zunaj meja RS.

Na natečaj Urada lahko kandidirajo tudi dela, ki kandidirajo na drugih podobnih natečajih. Upoštevana bodo dela, ki so jih zagovarjali v obdobju od 01.11.2009 do 31.10.2010.

Nagrajena doba tri dela za področje zamejstva in tri dela za področje izseljenstva; podeljeni bosta prvi nagradi za vsako od področij v višini 800 evrov ter po dve nagradi v višini 600 evrov. Na predlog strokovne komisije se Urad lahko odloči tudi o večjem številu nagrad v eni od kategorij, vendar skupno število nagrad ne sme presegati skupnega števila razpisanih nagrad (6) in fonda 4.000 evrov. Vsote so v neto zneskih..

Strokovna komisija bo ocenjevala diplomska, magistrska in doktorska dela z različnih področij na temo slovenskega izseljenstva, oziroma zamejstva. Pri tem bo upoštevala naslednje osnovne kriterije: izvirnost teme - pristopa, uporabnost v smislu ohranjanja slovenske identitete zunaj meja Republike Slovenije in povezanost z njo ter strokovnost, zahodnost in interdisciplinarnost dela.

Sodelovanje naloge na natečaju se šteje kot soglasje avtorja, da se prispevo delo obdrži v arhivu Urada.

Način in rok prijave na natečaj

Kandidati naj na naslov Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ«, pošljejo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela v trdih platnicah, potrdilo ali uspešno opravljenem zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z razvidnim datumom za govora in kratki življenjepis z osebnimi podatki in kontaktnim (tudi elektronskim) naslovom. Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 1.12.2010, rezultati na tečajtu bodo predvidoma znani do sredine pomladi 2011. Svečana podelitev nagrad bo v začetku maja 2011. Dodatne informacije dobite na tel. 01 230 80 00 (vsak delavnik med 9h in 15h).

NOGOMET - V 4. krogu kvalifikacij za evropsko ligo visok poraz (0:3) Maribora

Palermo z igralcem več prepričljivo ugnal Maribor

Zaostanek treh golov bodo vijoličasti težko nadoknadili - Mariborčani zapravili vrsto priložnosti

Nogometni Palerma so v prvi tekmi 4. kroga kvalifikacij za evropsko ligo doma s 3:0 (2:0) premagali Maribor in si najbrž zagotovili neuvoljivo prednost pred povratno tekmo, ki bo bo 26. avgusta v mariborskem Ljudskem vrtu.

Tekma je bila prve pol ure razmeroma izenačena, Mariborčani pa so imeli celo tri izredne priložnosti, da bi povedli. Toda Tavares in Volaš (dvakrat) sta bila iz neposredne bližine domaćih vrat nenatančna. Kazen je prišla v 34. minutu, ko je vratar Pridigar podrl Hernandez. Sodnik je dosodil 11-metrovko in izključil mariborskega vratarja, tekma pa se je nato v celoti nagnila na stran Palerma

Po tem prekršku vratarja Maribora Marka Pridigara nad Abelom Hernandezom je sodnik dosodil 11-metrovko in izključil mariborskega vratarja, tekma pa se je nato v celoti nagnila na stran Palerma

ANSA

JADRANJE - Mladinsko EP 470

Smola Čupinih jadralcev zaradi prekinitve regate

Boj za kolajne se je za Čupina jadralca Simona Sivitza Košuto in Jaša Farnetja zaključil v bistvu brez boja. Na evropskem mlađinskom prvenstvu v olimpijskem razredu 470 v La Rochelle so včeraj jadralci čakali na start zadnje regate v zlati skupini vse do 16.00 ure, tik pred koncem pa je žirija zaradi sodniške napake prekinila regato. Čupina jadralca, ki sta pred zadnjo regato zasedala skupno 8. mesto, sta startala zelo dobro in bila po prvem delu regate šesta. Ko jima je do cilja manjkala še stranica v krmi in zadnji krajši del regatnega polja, pa je žirija prekinila regato. »Res smola, saj če bi zaključili regato na 6. mestu, bi lahko bili še v boju za kolajno,« je pojasnil flokist Jaš Farneti. »Nemški po-

sadki, ki sta na skupni razvrstitvi na drugem in četrtem mestu, sta bili tokrat med zadnjimi, ker sta napačno startali. Nizozemska posadka, ki je peta, pa je bila v ozadju, nekje med 15. in 20. mestom. S tako uvrstitev in takimi okoliščinami, bi lahko še upala na kolajno, saj bi nadoknadi la kar nekaj točk.«

Danes bosta Čupina jadralca nastopila na zadnji regati za kolajne (medal race). V najboljšem primeru lahko še dosežeta 6. mesto. Skupna razvrstitev tako ostaja enaka: vodita Françoza Bouvet in Mion, druga sta Nemca Elsner in Szymanski, tretja pa Françoza Peponnet in Lebrun. Simon in Jaš bosta v regati za kolajne edina predstavnika italijanske reprezentance. (V.S.)

Ostala izida: Napoli - Elfsborg 1:0, Sturm - Juventus 1:2 (0:1).

ODBOJKA - Ženske ekipe, ki bodo nastopale v deželnih ligah

Bor/Breg že začel z vadbo

Še okrnjene - Pri Kontovelu bo člansko ekipo vodila Tania Cerne s pomočjo Sandre Vitez - Pri Slogi jedro ekipe ostaja isto

Borovke s trenerko
Betty Nacinovi
(prva z desne) na
ponedeljkovem
treningu

KROMA

Od odbokarskih ekip so ta teden že začele s pripravami odbokarice združene ekipe Bor/Breg, ki so se prvič zbrale v ponedeljek. Zaradi dopustov so pod vodstvom nove trenerke članske ekipe Betty Nacinovi, ki bo igralke vodila v D-ligi, treniralo šest deklet, naslednji teden pa bodo igralski kader dopolnile še vse ostale. Od lanske garniture igralk ostajajo Maria Della Mea, Anja Grgič in Katja Vodopivec, od mladih pa bodo s člansko ekipo igrale Katerina Pučnik, Iriana Kneipp, Dragana Milošević in Sharon Costantini. Ekipa bosta dopolnili tudi borovki Martina Cellia in Janja Haushild, ki sta lani nastopali v članskem prvenstvu z Govolleyem.

Vprašljiv je še prihod Giulie Zonch, ki je lani prav tako igrala v D-ligi pri Govolleyu. Trenerka Nacinovi se še dogovarja z Ivano Flego, Natašo Žerjul pa zaradi poškodbe kolena ne bo približno dva meseca. Priprave bodo v dveh delih: trikrat tedensko bodo odbokarice vadile na Stadionu 1. maja, enkrat tedensko pa bodo zlasti mlajše nabirale kondicijo v Ankaranu z igranjem odbanke na myvki.

Sloga, ki bo nastopala v C-ligi, in Kontovel, ki bo igral v D-ligi, pa bosta s pripravami začela v ponedeljek, 23. avgusta. Pri Slogi bo jedro igralskoga kadra enako kot lani, s tem da ga bodo po vsej verjetnosti dopolnjale mlajše igralke, ki so lani igrale v 1. diviziji. Dokončno se poslavila Daniela Ciocchi, kot nam je povedal trener Martin Maver pa je pod vprašajem razpoložljivost Fanike Starce in Staške Cvelbar, Chiara Fazarinc pa od-

haja v Talmassons, kjer igra tudi nekdanja slogašica Martina Coretti. Dokončna sestava ekipe bo znana po 25. avgustu. Prvi del priprav bo vodil Edi Bosich, ker je trener Maver z mladinskimi ekipami na pripravah.

Pri Kontovelu so po raznih pogojanjih v sredo dokončno odločili, da ostaja trenerka članske ekipe Tania Cerne, pomagala pa ji bo Sandra Vitez. Kot smo že poročali, ne bosta igrali Tereza Pertot in Alenka Verša (zaradi štu-

dijskih obveznosti), do decembra pa ne bo Mete Starc. Igralkam lanske ekipe se bodo zato pridružile mladine. Pri Kontovelu so se še dogovorili, da bo ekipo U18 (skupna s Slogo in Sokolom) vodila Veronika Zuzič, U16 in U14 Tania Cerne s pomočjo Sandre Vitez, slednja pa bo vodila tudi U13 s pomočjo mlajše pomočnice. Odbokarice pod 12. letom starosti in mlajše pa bo vodila Nicole Starc. Prvenstva se bodo začela 16. oktobra. (V.S.)

NOGOMET
**Danes uvodna tekma B-lige:
Atalanta - Vicenza**

RIM - Danes se bo s tekmo med Atalanto in Vicenzom (ob 20.45) začelo nogometno prvenstvo B-lige. Uradni začetek pa bo v nedeljo, ko bo igrala tudi Triestina proti AlbinoLeffeju (ob 20.45, sodnik Cervellara).

OSTAJA - Radomir Antić bo še vodil člansko reprezentanco Srbije, čeprav bo plača polovico nižja. Srbija bo na kvalifikacijah nastopila v skupini C s Slovenijo, Italijo, Estonijo, Severno Irsko in Ferskimi otoki.

NOVOSTI - Luciano Zauri je uradno prestol Iz Lazia v Sampdorio. Iz CSKA-ja pa prihaja k Juventusu Srb Miloš Krasić (15 mil).

INTERNACIONAL PRVAK - Brazilsko moštvo Internacional iz Porto Alegra je zmagovalec nogometnega pokala libertadores, južnoameriške različice evropske lige prvakov.

PO BENELUXU - Nemški kolesar Andre Greipel (HTC Columbia) je zmagovalec druge etape dirke po državah Beneluksa. Slovenska predstavnika Simon Šmilak (Lampre) in Borut Božič (Vacancore) tudi tokrat nista bila v ospredju.

KOŠARKA - Turnir Akropolis: Slovenija - Kanada 86:71

UNION OLIMPIJA - Prvi igralec na seznamu Uniona Olimpije je Suad Šehović, bivši igralec sarajevske Bosne. 23-letni 197 centimetrov visoki igralec je reprezentant Črne gore.

NOGOMET - V 2. amaterski ligi

Bolj domači Breg nič manj ambiciozen

Brežani v dolinskem športnem centru Silvano Klabian

KROMA

Od ponedeljka so na delu vse ekipe naših društev. Kot zadnji so s treningi začeli nogometni Juventine, Breg, Zarje Gaje in Mladosti. Brežani, ki bodo tudi letos igrali v 2. amaterski ligi (osma sezona zapored), vadijo v dolinskem športnem centru Klabian pod takstirko trenerja Oliviera Macorja. Pri Bregu so se letos odločili, da v svojo sredino znova privabijo domače nogometne in nekatere mladince, ki so v lanskem sezoni igrali pri Krasu. Moštvo še ni v celoti definirano, tako da bo lahko še prišlo do sprememb. Breg bo v 1. krogu deželnega pokala (29.8.) igral v gosteh proti Sistiani.

BREG 2010/11 - **Vratarja:** David Cresi (1980), Manuel Fior (82); **obramba:** Matteo Farra (83), Luca Ferencich (86), Pierpaolo Gargiolo (73), Marko Križmančić (90), Martin Pettiroso (90), Nicolas Potleca (92), Brian Sovič (86); **sredina:** Matteo Cigui (87), Luca Coppola (86), Denis Daris (78), Lorenzo Degrassi (77), Tadej Klun (86), Francesca Laghezza (78), Marco Pastorino (83), Marco Petrichan (90), Tommaso Suttora (88); **napad:** Mauro Burisch (76), Giuliano Cermelj (72), Enrico Esposito (86), Santo Fazio (76), Michael Giuliani (90), Federico Mania (86), Sandy Sancin (79), Lorenzo Stefan (77). **Trener:** Oliviero Macor; **pomožni trener:** Duilio Blasina; **spremljevalci:** Alessandro Alberti, Marko Bandi, Giovanni Bove, Massimo Camassa, David Čok, Mauro Luisa, Marko Ota, Paolo Paoletti, Lorenzo Zupin.

KRANJ

Ob koncu poletja Festival Carniola

Kranj bo pred koncem poletnega avgusta in prvi polovici septembra gostil še eno pomembno kulturno prireditev - Festival Carniola, ki so jo organizatorji iz običajnega julijskega termina prestavili zaradi nedokončane prenove gradu Khsilstein. Tudi letos, v svoji osni izvedbi, se festival ponaša z bogatim programom. Carniola, ki se prične danes, bo ponudila koncerke klasične in popularne glasbe, gledališke predstave, opero, filme in spremjevalni otroški festival. »Letos smo na festival pripravili najmočnejši program do sile,« je na včerajšnji novinarski konferenci poudaril direktor festivala Matej Gal Pintar, ki je prepravičan, da v tem spektru programa vsakdo lahko najde kaj zase.

Podobno kot minula leta Pintar skupaj na dogodkih pričakuje od 7000 do 8000 obiskovalcev, največ na koncertih Josipe Lisac, skupine Terrafolk s Simboličnim orkestrom pod taktirko Izidorja Leitingerja, skupine Laibach z novim programom ob 30-letnici delovanja in Lojzeta Kajnčana z Velikim simfoničnim orkestrom. Poleg tega Pintar kot enega osrednjih dogodkov izpostavlja še komično Haydnovo opero Apotekar.

Vsi omenjeni dogodki, razen koncerta skupine Laibach, bodo v

kongresnem centru na Brdu pri Kranju. Obnova gradu Khsilstein, ki je običajno prizorišče festivala, namreč še vedno ni končana. Tako da bo na njegovem dvorišču nastopila le zasedba Laibach, ki je na tem mestu pred sedmimi leti že ogrevala obiskovalce Carniole.

»S problemom zaradi prizorišča smo se spopadali kar sedem oziroma osem mesecov. Rok izgradnje se je kar naprej podaljševal. Tako da smo tudi sam festival trikrat preoblikovali in datumsko prestavili,« je pojasnil Pintar in dodal, da je zaradi prestavitev festivala odpadlo mnogo glasbenikov, zlasti iz Evrope in Latinske Amerike. Vendar program zaradi tega ne bo nič trpel, saj so ga ustreznost spremenili in bo tako kot vsako leto ponudil preko 20 dogodkov.

»Z visoko kvaliteto nastopajočih, z odmevnimi koncerti in predstavami Carniola v Kranj vesko leta pritegne veliko število obiskovalcev iz vse Slovenije,« je prepričan kranjski župan Damijan Perne, ki obžaluje, da program ne bo mogel biti speljan na novem odrvu gradu Khsilstein. Po njegovih zagotovilih je sedaj pri obnovi opravljenih 90 odstotkov vseh del in prepričan je, da bo obnova kljub agoniji Vegrada kmalu zaključena. (STA)

(Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga). Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comune.trieste.it.

Ob vhodu v Miramarski park: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Miró - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

REPEN

Kraška hiša: Danes, 20. avgusta, ob 20.00 bo otvoritev razstave: »Izbor iz zbirke Kabineta slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju_2«. O delih in avtorjih bo spregovoril dr. Damir Globočnik. Glasbeno kuliso bo posredoval Percussion sax keyboard trio. Andrej Pirjevec, Bojan Volk in Matej Barič.

ZGONIK

Pred županstvom: je na ogled fotografska razstava Milaša Zidariča.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 15. septembra, je na ogled razstava grafik Franke Kovačič pod naslovom »Rože«. Urnik ogleda v času obratovanja Kavarne, ob sredah zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Stalna razstava srednjega veka in baroka v Evropi na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim položkom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristicherie

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeevropskih časov in pa egiptanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskim položkom; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristicherie

Na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografska razstava Kamnita Istra in cestoča Brda Dinka - Dominika Bizjaka. **Grad Kromberk (muzej):** muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljih in praznikih od 10.00 do 18.00. **Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita** Galerija pokrajinskega muzeja Koper (Kodričeva 21): do 11. septembra je na ogled razstave »Josip Broz-Tito - od va-

LJUBLJANA - Od 2. do 25. avgusta

Panč - mednarodni festival stand-up komedije

Na Ljubljanskem gradu bo od 22. do 25. avgusta že tretje leto zapored potekal Panč - mednarodni festival stand-up komedije. Občinstvo na festivalu zavalo 24 stand-up komikov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Veline Britanije, z Madžarske in iz ZDA. Kot obljudljajo organizatorji, bo letošnji festival še bolj zabaven. Kot je na novinarski konferenci včeraj pojasnili eden izmed organizatorjev Tin Vodopivec, bo posebnost letošnjega festivala revialni način nastopov. Vsak dan se bo v 15 minutah predstavilo šest različnih komikov. V primerjavi z lanskim Pančem pa so letos festivalu dodali še en dan in več nastopajočih.

Med komiki se bo na odrvu prvi preizkusil novinec Jernej Celec, sledila mu bosta Mladen Pahovič in Ranko Babić. Izmed angleško govorečih komikov se bo prvi predstavil Dave Thompson, ki je znan po samovjem slogu in enovrstičnah. V produkciji BBC Telebajski je glas posodil celo vijoličnemu Tinkyju Winkyju, toda pri njegovi upodobitvi si je dovolil preveč svobode, zato je BBC z njim pogodbo kasneje prekinil. Sledil mu bo Tin Vodopivec. Prvi večer festivala bo zaključil komik Adam Bloom.

V pondeljek bo program v duhu juge nostalgične. Gledalce bodo zabavali bosanski komik Husein Šakanović, hrvaški šaljivec Domagoj Pintarić in Miki Bulj. Kot četrti bo oder zasedel Vinko Šimek, večer pa bosta zaključila Perica Jerković in Hrvat Ivan Šarić, na-

vajajo organizatorji.

Torkov večer bosta odprla družbenokritična Janez Trontelj in Krešimir Rich, sicer predavatelj na zagrebški ekonomski fakulteti. Sledil jima bo Klemen Bučan, ki za Panč pripravlja novo presenečenje. Eden za drugim bosta nato nastopila protagonista in najbolj zaslужna za razvoj hrvaške stand-up komedije, Marina Orsag, ki je mimogrede tudi edina predstavnica ženskega spola na festivalu, in Pedja Bajović. Večer bo zaključil voditelj oddaje Slovenija ima talent Vid Valič.

Zadnji dan bosta na odrav najprej stopila mlada improvizatorja in igralca Dušan Tomic, za katerega bo to prvi nastop na Panču, in Sašo Star.

Tretji se bo na odrvu pojabil madžarski komik Galala Miklos, ki bo nastopil v angleščini, njegov nastop pa zna biti po besedah organizatorjev presenečenje letošnjega festivala. Sledila bosta Klemen Mauhler in Boštjan Gorenc - Pižama.

Vrhunec večera v festivala bo nastop ameriškega komika Scotta Capurra. Capurro, ki je tudi eden izmed najbolj cenjenih komikov, je znan po svoji provokativnosti. Dotika se namreč tematik, ki se jih drugi komiki izogibajo, kot so homoseksualnost, politika, rasizem in popularna kultura. Z njim se bodo bo Vodopivecem mnenju v Sloveniji podrali novi tabuji.

V primeru slabega vremena bodo predstave v koncertno-prireditveni dvorani Cvetličarna v Ljubljani, sporocajo organizatorji. (STA)

GLASBA

SLOVENIJA

PORTOROŽ**Avtorij**

V soboto, 28. avgusta ob 21.00 / Nastopa Goran Bregović.

LJUBLJANA**Križanke**

Danes, 20. avgusta, ob 20.30 / Nastopa Vlado Kreslin z gosti.

V torek, 24. avgusta in v sredo, 25. avgusta, ob 20.30 / »Sklепni večer festivalskega poletja 2010«, »Hamlet«. Režija: Tomaž Pandur. Glasba skupine Silence (Boris Benko in Primož Hladnik). Producija: Teatro Espanol, Madrid.

V nedeljo, 19. septembra ob 21.00 / Nastopa: Emir Kusturica & No Smoking Orchestra.

Slovenska filharmonija

V sredo, 25. avgusta, ob 20.00 / »Australski komorni orkester«. Dirigent: Stav Vänskä; vodstvo in solo violina: Richard Tognetti.

KUD France Prešeren

V nedeljo, 29. avgusta, ob 20.30 / Zadnjekoncert Trnfesta 2010: Laibach - degeneriran pop koncert. (Vstopnine ni).

Hala Tivoli

V ponedeljek, 23. avgusta, ob 21.00 / Nastopa: Boy George.

Cvetličarna

V petek, 9. septembra ob 21.00 / Nastopa skupina: Elemental.

ljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

Galerija kulturnega doma (ul. Brass

20): do 25. avgusta je na ogled razstava mentorice in animatorke Brede Rovšek »Sonce miru 2010 - Lutke sožitja«. Razstava sodi tudi v okvir projekta raznih vzgojnih pobud Kulturnega doma iz Gorice, Dijaškega doma S. Gregorčič in zadruge Maja namenjenih najmlajšim. Urnik: od ponedeljka do petka od 10. do 13. ure.

VIDEM

Palača Dežele (Dvorana Pasolini): Od 6. septembra, do 31. oktobra bo na ogled fotografiska razstava: »50 anni delle Freccie Tricolori«, organizirano od Posebne Družbe Vile Manin, v sodelovanju z Graphstudio Spa ter deželne uprave.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

PASSARIANO

V Villi Manin: je do 29 avgusta na ogled bratov Dina, Afra in Mirka Basaldella.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelova domačija in soba Šrečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Šrečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprtva v sobotah, nedeljih in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Stolp na vrati: Razstavlja avtorice likovne sekcije Kulturnega društva »Jože Pahor« iz Sežane, pod naslovom: »Videnja«. Avtorice so: Almira Benassi, Nada Bric, Marinka Grohar Gatnik, Ana Hanzel, Mirjam Kocjan, Sonja Peroci in Ivica Žerjal. Urnik: od torka do nedelje, od 10.00 do 18.00.

Galerija Pri Letovih: Do nedelje, 10. oktobra, bo na ogled fotografska razstava Maje Švagelj pod naslovom: »Ovita z rujem v mislih domov odpoved...«.

AJDVOŠČINA

Vojnička Janka Premrla Vojka: vojni muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprtva v sobotah, nedeljih in praznikih od 13. do 18. ure. Za najavljenje skupine je ogled možen tudi izven urnika.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljih in praznikih od

Petek, 20. avgusta 2010

Stran pripravlja:
Igor, Lako & vile&vampi

št. 9

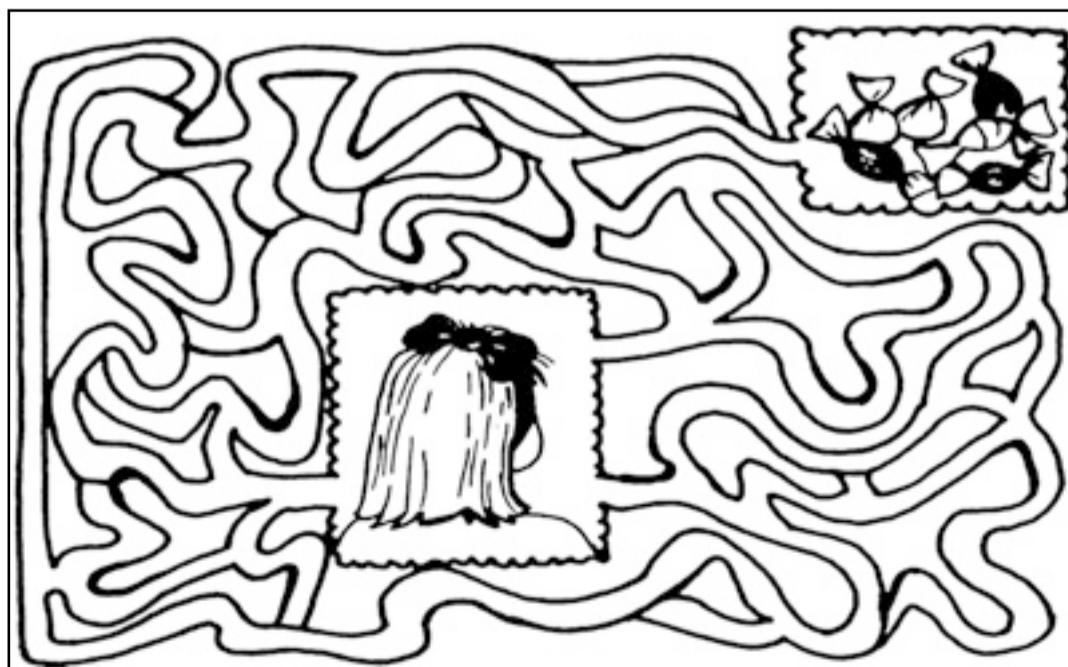
SLIKOVNA KRIŽANKA

FOTO KROMA	KRAJ V BENEŠKI SLOVENIJI	INDIJSKI FIZIK, NOBLOVEC	JAPONSKI REŽISER KUROSAVA	KOFI ANAN	PRISTANIŠČE NA SICILIJU	ŽENSKO IME (KLARA)	USPĚŠNICA NIZEK ŽENSKI PEVSKI GLAS	POL TURE	ENOLETNA RASTLINA
MEJNA REKA MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO									
RIBICA S KLEŠČAMI					UDELEŽENEC SINJSKE VITEŠKE IGRE				
NAŠ ODЛИЧЕН MOTOCIKLIST (MITJA)					KOSI POHÝSTVA				
AVSTRÍJSKI DIRIGENT (HERBERT VON)					POVRŠINA, OBMOČJE				
TOLSTOJEVA JUNAKINJA KARENINA			VENEZUELSKA DRŽAVA					JAPONSKI DROBIŽ NAGOST	
BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ODLIČEN ITALIJANSKI ODBOJKAR (SAMUELE)	RIMSKI BOG LJUBEZNI	SLOV. PESNICA (MAJDA)		NEKDANJA JUG. OBVEŠČALNA SLUŽBA				
VEČJA RAZKOŠNA STAVBA			LJUBEZNI DR. ŽIVAGA					NESTRO-KOVNIK STARI OCÉ	
NEKDANJI ODЛИЧЕН BRAZILSKI NOGOMETĀŠ								ZAČETEK ZAČETKA TANJA ROMANO	
TURISTIČNI KRAJ V HRVAŠKI ISTRI				ŠVICARSKI POLITIK (PHILIPP)					
AZUJSKA DRŽAVA Z GL. MESTOM TEHERAN			PRIMORSKI DNEVNIK, TVOI DNEVNIK	ŽENSKO IME					

SLOVARČEK - ARAGUA = venezuelska zvezna država • ETTER = švicarski politik • OVETT = angleški atlet • OZNA = jugoslovanska varnostno-obveščevalna služba • RAMAN = indijski fizik • RIN = japonski drobiž, tisoči del jena

BLODNJAK

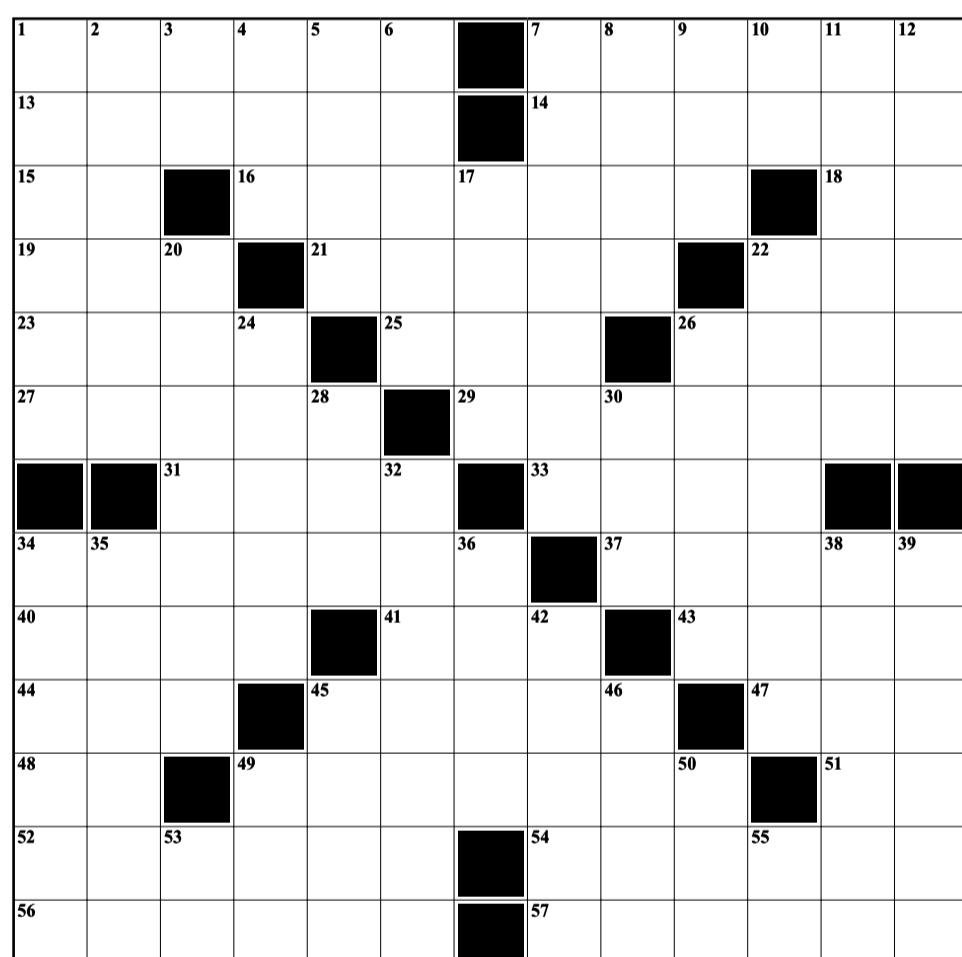
REŠITVE. Slikovna križanka, vodoravno: Kati, Ovret, Zoran, O.K., La, Ravel, odica, logo, K.A., hit, Dragomija, tu, rakec, alkac, Emili, stoli, Karajan, rin, Ana, Araguau, Kne, OZNA, palata, laik, Amalid, za, en, 49, Linares, 51, N.L., 52, sklera, 54, makak, 56, tarter, 57, Erdan, Ontario, 31, usada, 33, Audi, 34, balion, 37, Lenini, 40, otip, 41, lat, 43, Neva, 44, Len, 45, mises, 47, ra, 48, Kanader, 15, ev, 16, Alemann, 18, lo, 19, Nek, 21, Asola, 22, Mel, 23, Ene, 25, tri, 26, band, 27, rado, 29, Porč, Etter, Iran, Drama, na slike, Igor Kocijančič, Križanka, vodoravno: 1. Triniko, 7. srečja, 13. Rauber, 14. Kandar, 15. ev, 16. Alemann, 18. lo, 19. Nek, 21. Asola, 22. Mel, 23. Ene, 25, tri, 26, band, 27, rado, 29, 30. Ondra, 31. usada, 33. Audi, 34. balion, 37. Lenini, 40, otip, 41 lat, 43. Neva, 44. Len, 45. mises, 47. ra, 48. Kanader, 15. ev, 16. Alemann, 18, lo, 19, Nek, 21, Asola, 22, Mel, 23, Ene, 25, tri, 26, band, 27, rado, 29, 31. Triniko, 7. srečja, 13. Rauber, 14. Kandar, 15. ev, 16. Alemann, 18, lo, 19, Nek, 21, Asola, 22, Mel, 23, Ene, 25, tri, 26, band, 27, rado, 29, 32. Ljubljana, 33. OZNA, 34. Amalid, 35. Erdan, 36. Tarter, 37. Ravel, 38. Rado, 39. Ljubljana, 40. Ondra, 41. Kocjančič, 42. Amalid, 43. Triniko, 44. Kocjančič, 45. Rado, 46. Ravel, 47. Ljubljana, 48. Ljubljana, 49. Ondra, 50. Rado, 51. Ravel, 52. Ljubljana, 53. Erdan, 54. Tarter, 55. Rado, 56. Ljubljana, 57. Ravel.

<http://vilevampi.myblog.it>

KRIŽANKA

(lako)

VODORAVNO:

- 1. naš beneški pesnik (Ivan)
- 7. nekdanja občina, soseska,
- 13. Jadranov tehnični vodja (Sandi),
- 14. reka v Švici, v pokrajini Berner Oberland,
- 15. prevod v sredi,
- 16. stari Germani,
- 18. začetek lova,
- 19. italijanski pevec,
- 21. mesto pri Mantovi,
- 22. ameriški filmski igralec Gibson,
- 23. Vergilov junak,
- 25. liho število,
- 26. glasbena skupina,
- 27. morski rak brez klešč,
- 29. provinca v Kanadi z glavnim mestom Toronto,
- 31. zemeljski plaz, ki zdrsi po pobocju,
- 33. nemška tovarna avtomobilov,
- 34. nered, razduzanost,
- 37. Stalinov predhodnik,
- 40. zaznavanje s prsti,
- 41. oblika sovetja,
- 43. reka skozi Sankt Peterburg,
- 44. pokojni ameriški dirkač Sutton,
- 45. najvišja umska dejavnost, ideja,
- 47. paradiž, eden,
- 48. začetek enotnosti,
- 49. rudarsko mesto v južni Španiji,
- 51. začetnici avstrijskega voznika F1 Laude,
- 52. očesna beločnica, zunanjia očesna ovojnica,
- 54. neumnež, tepček po naše,
- 56. vinski kamen, sodovec,
- 57. reka in Eliziju, grškem mitološkem raju.

NAVPIČNO:

- 1. športni vaditelj,
- 2. italijansko mesto z Dantejevim grobom,
- 3. sirup brez soglasnikov,
- 4. ameriška profesionalna košarkarska liga,
- 5. zdarska žlica,
- 6. sin Agamemnona in Klitajmestre,
- 7. večja kamnita gmota,
- 8. odprta telesna poškodb,
- 9. italijanski naftni koncern,
- 10. standard v sredi,
- 11. hitre, rjavkasto sive živali z razvejanimi rogovji,
- 12. umrlji italijanski filmski igralec Tieri,
- 17. tragično umrli italijanski politik (Aldo),
- 20. angel za stopnjo nižji od serafa,
- 22. tip ameriških vesoljnih sond,
- 24. slovenski pisatelj Jurčič,
- 26. zdravilišče v Doljni Avstriji, pri Dunaju,
- 28. stara enota za pospešek,
- 30. naš nogometni trener (Miloš),
- 32. slovenski kipar in grafik (Lojze),
- 34. občutek duševnega trpljenja,
- 35. prebivalka glavnega mesta Grčije,
- 36. ameriška agencija za raziskavo vesolja,
- 38. naša pisateljica Hergold,
- 39. tkanina iz umetne snovi,
- 42. toplice,
- 45. naša gledališka igralka Sardoč,
- 46. tragični Shakespearev junak, kralj ...,
- 49. frčanje po zraku,
- 50. nordijske smuči,
- 53. Ljudska republika,
- 55. prepad na dnu.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih 2010 - Mladinski pevski zbor Nižje srednje šole Igo Gruden iz Nabrežine
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno:** Euronews
6.10 Dok. odd.: Quark Atlantide - Immagini dal Pianeta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Aktualno: Verdetto finale
11.30 17.00, 20.00, 23.25 Dnevnik
11.45 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik in Gospodarstvo
14.10 Nan.: Don Matteo 5
15.05 Nan.: Capri - La nuova serie
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
17.55 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: Reazione a catena
20.30 Variete: Da da da
21.20 Talent show: Serata per giovani talenti
23.30 Aktualno: Tv7
0.30 Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.00 Aktualno:** Ricominciare
6.15 Aktualno: Cercando cercando
6.35 10.45, 13.30 Aktualno: Tg2 E...state con Costume
6.45 13.50 Aktualno: Tg2 eat parade
7.00 Risanka: Cartoon Flakes
10.15 Nan.: Tracy & Polpetta
10.30 13.00, 18.30, 20.30, 23.15 Dnevnik
11.00 Aktualno: Tg2 Si, viaggiare
11.15 Variete: Giostra sul 2 (v. V. Merola)
12.05 Nan.: Il nostro amico Charly
14.00 Nan.: Ghost Whisperer - Presenze
14.50 Nan.: Army wives
15.35 Nan.: Squadra speciale Lipsia
16.20 Nan.: The dead zone
17.10 Nan.: Sea patrol
17.50 19.20 Risanka
18.05 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Nan.: NCIS
23.30 Aktualno: Stile
0.00 Nan.: E-Ring

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24,** vmes il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.00 Aktualno: Rai educational - La storia siamo noi
9.00 Film: I motorizzati (kom., It., '62, i. N. Manfredi, U. Tognazzi)
10.40 Aktualno: Cominciamo bene estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.00 14.45 Aktualno: Cominciamo bene estate - Condominio Terra...
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
15.00 Variete: La tv dei ragazzi di Raitre
16.00 Variete: Melevisione
16.20 Risanka
16.30 Šport: Plavanje, poletno italijansko prvenstvo, Rim
17.15 Nan.: Kingdom
18.00 Dok.: Geo Magazine 2010
19.00 Dnevnik, sledi Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: L'ispettore Derrick
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: La grande storia
23.15 Deželni dnevnik
23.20 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 7.10 Nan.: Balko**
8.10 Nan.: T.J. Hooker
9.05 Nan.: Nikita
10.30 Nan.: Agente speciale Sue Thomas
11.30 Dnevnik in prometne informacije

- 12.00 Nan.: Carabinieri 2**
13.05 Nan.: Distretto di polizia 2
14.05 Aktualno: Forum - Il meglio di
15.35 Nan.: Sentieri
16.10 Film: Finchè c'è guerra c'è speranza (kom., It., '74, r.-i. A. Sordi, i. S. Monti)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Renegade
21.10 Film: Danko (det., ZDA, '88, r. W. Hill, i. A. Schwarzenegger, J. Belushi)
23.30 Film: Lo squalo 4 - La vendetta (pust., ZDA, '87, r. J. Sargent, i. L. Gary, V. Young)

5 Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska**
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Dok.: South Pacific
9.10 Film: Un amico da salvare (dram., Norv., '04, i. M. Solhaug)
10.05 17.30, 18.55, 22.20, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: Alisa - Segui il tuo cuore
16.00 Film: Un bacio, una promessa (kom., Nem., '10, r. U. Baumann, i. D. Amft, S. Luca)
18.10 Film: Troppo bello per me (kom., Nem., '07, r. K. Hattop, i. K. Böhm, K. Kiehling)
20.30 Variete: Striscia la Domenica - Estate

- 21.20 Film:** Sarà perché ti amo (kom., Fr., '08, r. P. Pouzadoux, i. S. Marceau, D. Boon)
23.30 Film: 300 ore per innamorarsi (kom., Nem., '09, r.-i. T. Schweiger, i. T. Kretschmann, N. Tschirner)

Italia 1

- 6.30 Nan.: La tata**
7.00 Nan.: Beverly Hills, 90210
7.55 Risanka
9.45 Dok.: Raven
10.20 Nan.: The sleepover club
11.25 Nan.: Déjà vu
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Nan.: Camera café
14.05 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
14.35 Risanka: Futurama
15.00 Film: Buddy: Un gorilla per amico (kom., ZDA, '97, r. C. Thompson, i. R. Russo)
15.30 22.55, 0.45 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

- 17.00 Nan.: Blue water high**
17.30 Dok.: Capogiro
19.30 Nan.: Tutto in famiglia
20.05 Risanka: Simpsonovi
20.30 Kviz: Mercante in fiera
21.10 Nan.: CSI - Scena del crimine
22.05 Film: Chiamata da uno sconosciuto (triler, ZDA, '06, r. S. West, i. C. Belle, B. Geraghty)

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik**
8.05 Pregled tiska
10.15 Nan.: Daniel Boone
11.00 12.05 Dokumentarec o naravi
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.40 Aktualno: Pagine e fotogrammi
12.55 Aktualno: Dai nostri archivi

- 13.05 Aktualno: Se tu vens**
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Carnia, terra d'emozioni
15.00 Aktualno: Mukko Pallino
17.00 Risanka

- 19.00 Aktualno: A casa del musicista**
20.00 Športne vesti
20.05 Aktualno: Seguiamo quei due
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Incontri al Caffè de la Versilliana
22.50 Aktualno: Qui Cortina
23.35 Aktualno: 3+1

La 7

- 6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije**
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 Aktualno: Omnibus - Estate Replay
9.15 Aktualno: Omnibus Life - Estate Replay
10.15 2.45 Due minuti un libro
10.25 Nan.: Hardcastle & McCormick
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Chiama d'emergenza
14.00 Film: Affondate la Bismarck (voj., V.B., '60, i. D. Wynter)
16.05 Nan.: Star Trek
18.00 Šport: Odbojka, Italija - Nizozemska, Gran Prix
20.00 0.30 Dnevnik
20.30 2.00 Aktualno: In Onda - Rewind
21.10 Film: Momenti di gloria (dram., ZDA, '80, r. H. Hudson, i. I. Charleson)
23.30 Dok.: La7Doc - Vivo per miracolo
0.55 Nan.: Alla corte di Alice

Slovenija 1

- 6.50 Kultura**
7.00 Odmevi
7.40 Parada
8.55 Risanka: Tiger Severin (pon.)
9.00 Risanka: Mojster Miha (pon.)
9.10 Kratki dok. film: Hrošček (pon.)
9.25 Igr. nan.: Šola na Sončavi
10.20 16.00, 18.40 Risanke
10.25 Igr. nan.: Bisergora (pon.)
10.40 Martina in ptičje strašilo (pon.)
10.50 Kratki igr. film: Genji (pon.)
11.05 Enajsta šola - oddaja za radovedne (pon.)
11.30 Izobr. serija: To bo moj poklic
12.20 Osmi dan (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Dok. odd.: Makalu - 30 let pozneje
14.05 Knjiga mene briga (pon.)
14.25 Slovenci v Italiji
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Doktor pes
16.05 Iz popotne torbe
16.25 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.50 0.15 Duhovni utrip
18.05 Mlad. nan.: Odprava zelenega zmaja (pon.)
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Etrinki
19.55 41. Festival narodno - zabavne glasbe Slovenije, Ptuj
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.00 Polnočni klub
0.30 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 20.08.1992 (pon.)

Slovenija 2

- 6.30 9.00, 1.10 Zabavni infokanal**
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.20 Etrinki - raznolikosti v EU (pon.)
12.50 Evropski magazin - oddaja Tv Maribor (pon.)
13.20 Črno beli časi (pon.)
13.35 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 20.08.1992 (pon.)
14.00 (Ne)pomembne stvari (pon.)
14.35 Šport špas: Maribor - oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
16.25 Umetnost igre: Kdo je človek, ki me gleda iz ogledala? (pon.)
16.55 Primorski mozaik
17.25 Mostovi - Hidak (pon.)
18.00 Dok. odd.: Istra skozi čas (pon.)
18.40 Zlata šestdeseta
20.00 Dok. serija: Vrnite svetopisemskih nadlog

- 20.50 Film:** Moška stvar (pon.)
22.30 Film: Prikrite sledi

Koper

- 13.45 Dnevni program**
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
17.00 Risanke

- 16.00 Artevisione**
16.30 Vesolje je...
17.00 Dok. odd.: Boris Pahor
18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Obisk v akvariju
18.20 Bukvožček
18.25 Ljudski zgodbe s Krasa
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.15 Primorska kronika
19.00 21.55, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Zoom - Vsestranska ustvarjalnost
20.00 Potopisi
20.30 Film: Mali steklar
22.10 Globus
22.40 Arhivski posnetki
23.25 Dok. odd.: K2

Tv Primorka

- 8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura, Polja Evrope in Videostrani**
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
18.00 Primorski tehnik
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in Videostrani
20.30 Objektiv
21.00 Razgledovanja
21.30 Zelena bratovščina
23.30 Videostrani

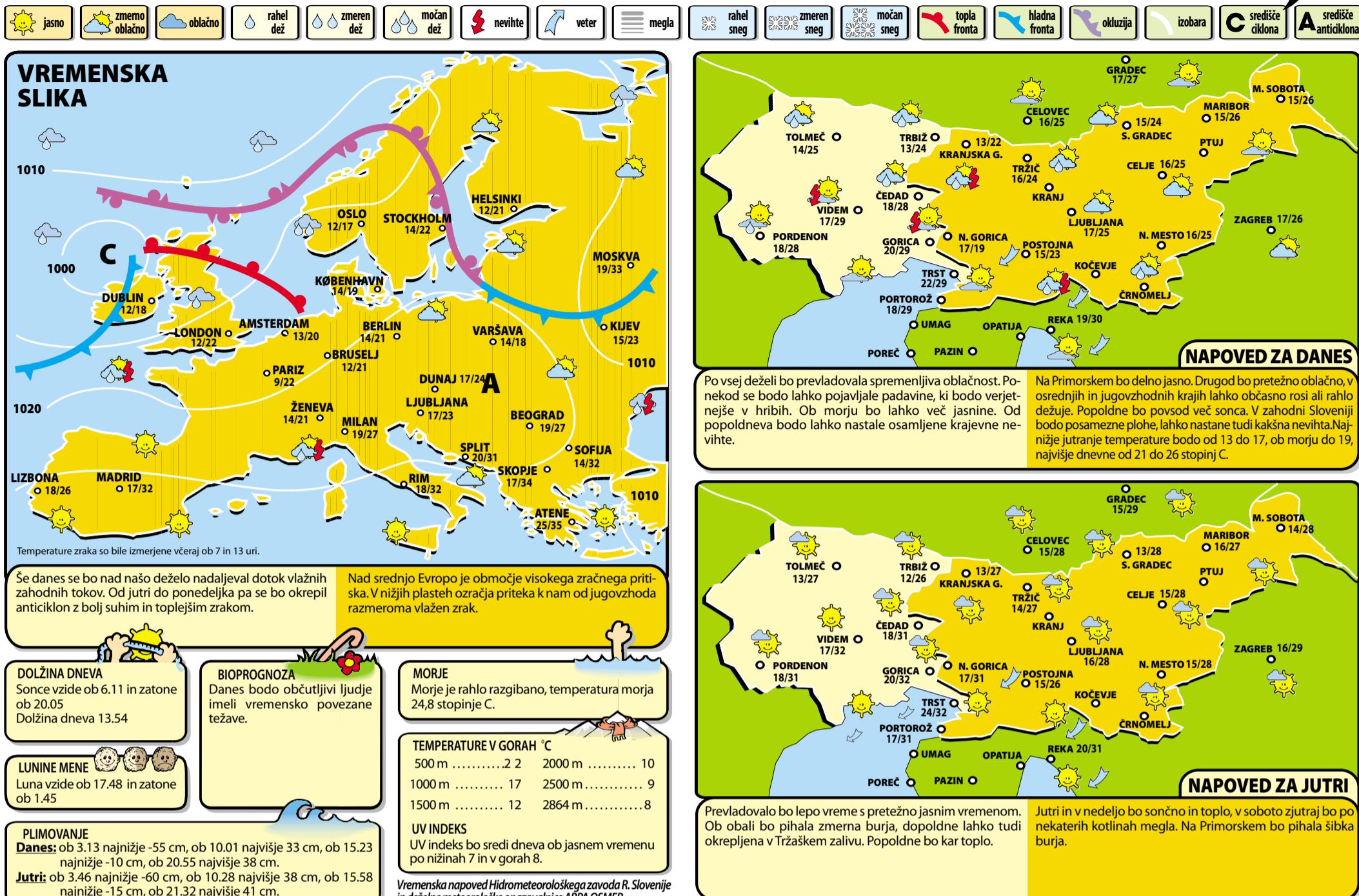
RADIO**RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.20 Koledar; 7.30, 8.10, 10.10 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Music box; 11.00 Poletni Studio D - Marija Merljak: Prehrana in zdravje; Mi in morje - Francko Košuta; Napovednik; 13.20 Primorska pojte; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tretja izmena; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Marvica - Odprtka knjiga: Odiseja; 18.00 Kulturni dogodki; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zasljuček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45, 18.30 Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan, OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 8.10 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Nagradni glasbeni vrtljak; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik in osmrtnice; 13.30-15.00 Aktualnosti; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.20 Primorski dnevnik; 18.00 Prireditve; 18.20 Koristni nasveti veterinarja; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Moj radio je lahko balon; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

POGREBNO PODJETJE LIPA

Ob trenutku žalosti ... diskretnost, tradicija, vlijudnost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

OPĆINE - NARODNA UL. 32
tel. 040.211399 • fax 040.2155392
lipa_opicina@yahoo.it
ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233
TRŽIČ - UL. SAN POLO 83
tel. 0481.411723 • fax 0481.3487704
ZELENA ŠTEVILKA 800 860 020
sanpoloo@yahoo.it

RUSIJA - Psički sta takrat postali pravi svetovni zvezdi

Pred petdesetimi leti uspešen polet Belke in Strelke v vesolje

Belka in Strelka s svojim »trenerjem« Olegom Gagenzom pred poletom v vesolje

MOSKVA - Rusija je včeraj obeležila 50. obletnico vesoljskega podviga, ko sta dve psički mešanki - Belka in Strelka - kot prvi živi bitiji obkrožili Zemljo in se tudi živi vrnili na zemeljska tla. V tedanji Sovjetski zvezi so avgusta 1960 s poletom Belke in Strelke v vesolje preizkusili opremo, ki so jo nato uporabili pri izstrelitvi prvega človeka v vesolje. To je bil Jurij Gagarin, ki je v

vesolje poletel 12. aprila 1961.

Belka in Strelka sta sicer v vesolje sledili psički Lajki, ki so jo izstrelili 3. novembra 1957, a avanture ni preživel. Zaradi uspešnega vesoljskega poleta sta Belka in Strelka postali svetovna senzacija, ruske televizije pa so se jima s posebnimi reportažami poklonili tudi ob včerajšnji obletnici. (STA)

DO PONEDELJKA - Prirejajo jo vsakih pet let

Velika jadralna parada v amsterdamskem pristanišču

Med jadrnimi v amsterdamskem pristanišču so tudi prave lepotice, ki spominjajo na velike jadrnice iz preteklosti

AMSTERDAM - Včeraj dopoldne se je v Amsterdamu začela tako imenovana jadralna parada, ki jo pripravljajo vsakih pet let, na njej pa sodelujejo prave jadralne lepotice, pa tudi manjša plovila vseh vrst. Točno ob 10. uri je v amsterdamsko pristanišče vplula množica jadrnic z vseh vetrov, svoja jadra in trupe pa so

razkazovale do 15. ure. Jadrnice bodo protagonistke do ponedeljka, organizatorji pa so pripravili tudi celo vrsto spremljajočih dejavnosti tako za najmlajše (na piratskem otoku) kot za ostale. Pripravili pa so tudi poseben prostor, na katerem si bodo obiskovalci lahko miniaturne jadrnice.